

**ЗАПОРІЗЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ**

Рішення

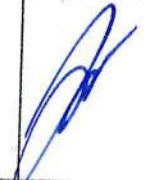
Регістраційний номер департаменту: від 08.11.2024 № 4553

Автор документу або з якої організації надійшов: ЗМР (сесія)
від 23.10.2024 № 71

Короткий зміст документу: Про затвердження Правил благоустрою території міста Запоріжжя

Термін виконання:

Автор резолюції :

Ким видано	ПБ виконавця	Дата резолюції	Термін виконання	Резолюція	Підпис автора резолюції
перший заступник директора департаменту Віталій ЛИСЕНКО	Іванишина О.О., Огієнко Д.І., Гугайло К.І, Нач.ВО	08.11.2024		До відома та врахування в роботі	

Примітка:

Дата відповіді :

Справу закрито :

ЗАПОРІЗЬКА МІСЬКА РАДА

Восьмого скликання

Двадцять п'ята сесія

Р І Ш Е Н Н Я

м. Запоріжжя

№ 71

23.10.2024

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Рішення міської ради

23.10.2024 № 71

Про затвердження Правил благоустрою території міста Запоріжжя

Керуючись Законами України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про благоустрій населених пунктів», «Про рекламу», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про управління відходами», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про дорожній рух», відповідно до Типових правил благоустрою території населеного пункту, затверджених Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 27.11.2017 р. №310, з метою визначення механізму втручання вимог щодо благоустрою території міста Запоріжжя запровадження єдиних підходів щодо порядку благоустрою та утримання території об'єктів благоустрою міста Запоріжжя, регулювання прав та обов'язків учасників правовідносин у сфері благоустрою території міста, Запорізька міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Правила благоустрою території міста Запоріжжя (додається).
2. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Едгу СЛЕПІЯН та голову постійної комісії з питань життєзабезпечення міста Запорізької міської ради (Олексі БАСОВ).

Секретар міської ради

Регіна ХАРЧЕНКО

Департамент освіти і науки
Запорізької міської ради

№ 16.01.01-АД/4853 м. Зап. 2024 р.

ПРАВИЛА благоустрою території міста Запоріжжя

1. Загальні положення

1.1. Правила благоустрою території міста Запоріжжя (далі – Правила) – є нормативно-правовим актом, який встановлює порядок благоустрою та утримання об'єктів благоустрою міста, визначає правові, економічні, екологічні, соціальні та організаційні засади благоустрою міста, що спрямовані на створення сприятливих умов для життєдіяльності людини, довкілля, збереження та охорону навколишнього природного середовища, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Правила регулюють права та обов'язки учасників правовідносин у сфері благоустрою міста, визначають комплекс заходів, необхідних для забезпечення чистоти і порядку в місті.

Правила є обов'язковими для виконання на території міста Запоріжжя всіма органами державної влади та місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, закладами незалежно від форм власності та підпорядкування, їх посадовими та службовими особами, фізичними особами-підприємцями, органами самоорганізації населення, об'єднаннями громадян, а також громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, які перебувають на території міста Запоріжжя.

Організацію благоустрою міста Запоріжжя забезпечують органи місцевого самоврядування та виконавчої влади. Повноваження Запорізької міської ради, її виконавчих органів та органів самоорганізації населення у сфері благоустрою визначені законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про благоустрій населених пунктів», «Про органи самоорганізації населення», іншими нормативно-правовими актами України.

Рішення міської ради та її виконавчого комітету щодо благоустрою території міста Запоріжжя є обов'язковими для виконання розміщеними на цій території підприємствами, установами, організаціями та громадянами, які на ній проживають, або перебувають.

Запорізька міська рада забезпечує вільний доступ населення, підприємств, установ, організацій до Правил, які є відкритими та доступними.

Правила містять загальнообов'язкові на території міста норми, за порушення яких передбачена відповідальність згідно з Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Громадяни, громадські організації мають право брати участь у виконанні

Правили та контролювати їх виконання, а також надавати пропозиції щодо внесення змін до Правил.

Співробітництво об'єднань громадян, професійних спілок, релігійних організацій тощо у сфері благоустрою міста полягає у спільній участі в діях щодо запобігання порушень існуючого стану благоустрою міста, реагуванні на факти таких порушень, виявленні порушень вимог нормативно-правових актів у сфері благоустрою міста, організації надання з боку державних та міжнародних організацій та фондів технічної, фінансової, консультативної та гуманітарної допомоги населенню, яке потерпіло внаслідок порушень існуючого благоустрою території міста.

1.2. У цих Правилах наведені нижче терміни вживаються в таке значеннях:

автомобільна дорога – лінійний комплекс інженерних споруд, призначений для безперервного, безпечного та зручного руху транспортних засобів;

благоустрій міста – комплекс робіт з інженерного захисту, розчищення, осушення та озеленення території, а також соціально-економічних організаційно-правових та екологічних заходів з покращення мікроклімату санітарного очищення, зниження рівня шуму та інше, що здійснюються на території населеного пункту з метою її раціонального використання, належного утримання та охорони, створення умов щодо захисту і відновлення сприятливого для життєдіяльності людини довкілля;

вивіска чи табличка – елемент на будинку, будівлі або споруді інформацією про зареєстроване найменування особи, знаки для товарів послуг, що належать такій особі, вид її діяльності (якщо це не випливає із зареєстрованого найменування особи), час роботи, розміщений на зовнішній поверхні будинку, будівлі або споруди не вище першого поверху або на поверсі, де розташовується власне чи надане в користування особі приміщення (крім випадків, коли суб'єкту господарювання належить на праві власності або користування вся будівля або споруда), біля входу у таке приміщення, який не рекламою;

виходи – будь-які речовини, матеріали і предмети, яких їх власник позбувається, має намір або повинен позбутися;

власник виходів – фізична особа, юридична особа, яка утворює виходи або яка відповідно до закону володіє, користується і розпоряджається виходами;

вигрібна яма (вигріб) – інженерна споруда у вигляді потибилення землі, виконана з водотривкого матеріалу, призначена для збирання та зберігання ріжких виходів, наземна частина якої обладнана щільно прилягаючою кришкою та решіткою для відокремлення твердих виходів;

вода стічна – вода, що утворилася в процесі господарсько-господарської виробничої діяльності (крім шахтної, кар'єрної і дренажної води), а також виведена з забудованої території, на якій вона утворилася внаслідок випадань атмосферних опадів;

вулично-дорожня мережа – призначена для руху транспортних засобів і пішоходів мережа вулиць, доріг, внутрішньоквартальні та інші проїзди, тротуари, пішохідні і велосипедні доріжки, набережні, майдани, площі, а також автомобільні стоянки та майданчики для паркування транспортних засобів з інженерними та допоміжними спорудами, технічними засобами організації дорожнього руху;

газон – ділянка однорідної території з дерновим (штучним дерновим) покриттям, який створюється посівом і вирощуванням дерновотворювальних трав (переважно багаторічних злаків) або одернуванням;

дорожнє покриття – укріплені верхні шари дороги, що сприймають навантаження від транспортних засобів;

захисні об'єкти – приміщення житлових будинків і прибудинкової території; приміщення закладів охорони здоров'я, санаторно-курортних закладів, закладів соціального захисту населення, надавачів соціальних послуг, закладів освіти, культурні, приміщення готелів і туротжитків; приміщення закладів промислового харчування, торгівлі, побутового обслуговування, розважального та трального бізнесу, розташованих у межах населеного пункту; приміщення інших будівель і споруд, в яких постійно чи тимчасово перебувають люди; територій парків, скверів, зон відпочинку, розташованих на території мікрорайонів і груп житлових будинків;

заходи з благоустрою міста – роботи щодо відновлення, належного утримання та раціонального використання території, охорони та організації впорядкування об'єктів благоустрою з урахуванням універсальності їх використання;

зелені насадження – деревна, чагарникова, квіткова та трав'яна рослинність природного і штучного походження на визначеній території міста.

1) зелені насадження загального користування - зелені насадження, які розташовані на території загальноміських і районних парків, спеціалізованих парків, парків культури та відпочинку; на територіях зоопарків та ботанічних садів, міських садів і садів житлових районів, міжквартальних або при групі житлових будинків; скверів, бульварів, насаджень на схилах, набережних, лісопарків, лугопарків, гідропарків та інше, які мають вільний доступ для відпочинку;

2) зелені насадження обмеженого користування - насадження на територіях промислових і житлових будинків, закладів освіти, закладів охорони здоров'я, промислових підприємств і складських зон, санаторіїв, культурно-освітніх і спортивно-оздоровчих установ та інше;

3) зелені насадження спеціального призначення - насадження транспортних магістралей і вулиць; на ділянках санітарно-захисних зон довкола промислових підприємств; виставок, кладовищ і крематоріїв, ліній електропередач високої напруги; лісомеліоративні, водоохоронні, вітрозахисні, протипорошині, насадження розсадників, квітниківських господарств, приліжкові насадження в межах міста;

зелене будівництво – комплекс робіт щодо створення нових міських

зелених насаджень і реконструкції навних;

землекористувачі — юридичні та фізичні особи (резиденти нерезиденти), які користуються земельними ділянками державної та комунальної власності на праві постійного користування або оренди;

зовнішнє освітлення — освітлення вулично-дорожньої мережі, житлових кварталів та масивів, парків, територій будівель інших об'єктів через або з допомогою перетворення електричної енергії у світловоу;

зовнішня реклама — реклама, що розміщується на спеціальних тимчасових і стаціонарних конструкціях, розташованих на відкритій місцевості, а також на зовнішніх поверхнях будинків, споруд, на елементах вуличного обладнання над проїзною частиною вулиць і доріг; засобами зовнішньої реклами можуть бути плакати та об'ємні стенди, щити, панно, транспаранти, тролі, таблички короби, табло (механічні, динамічні, електронні), екрани, панелі, тумби (у тому числі афінні), складні просторові конструкції, аеростати, повітряні кулі тощо;

інклюзивність будівель і споруд — комплекс архітектурно-планувальних, інженерно-технічних, ергономічних, конструкційних організаційних заходів для забезпечення доступності будівель і споруд, у яких кожна особа, незалежно від віку, статі, інвалідності, функціональних порушень рівня комунікативних можливостей або обставин, може відчувати себе безпечно і комфортно без сторонньої допомоги та в міру своїх можливостей;

контейнер для зберігання побутових відходів (контейнер) — металевий або пластикова ємність, призначена для збирання та зберігання побутових відходів, виготовлена згідно з вимогами державних стандартів;

комплексний благоустрій — проведення на визначеній території населеного пункту (мікрорайон, квартал, парк, будинок, вулиця, провулок, узвіз тощо) комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроїв для безпеки руху, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами, встановлення малих архітектурних форм, здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращення її естетичного вигляду;

лісонарк (буферний парк) — лісовий масив з елементами паркової благоустрою для масового відпочинку населення;

мала архітектурна форма — елемент декоративного чи іншого озашення об'єкта благоустрою, який використовується для покращення естетичного вигляду громадських місць і міських об'єктів, організації простору та доповнює композицію будинків, будівель, їх комплексів;

місцевий план управлінні відходами — документ державного планування, що містить комплекс взаємозв'язаних завдань і заходів угоджених за строками та ресурсним забезпеченням з усіма заінтересованими виконавцями, спрямованих на забезпечення сталого управління відходами і населених пунктах в межах території територіальної громади з урахуванням принципів співробітництва органів місцевого самоврядування, сформованих на підставі оцінки поточного стану сфери управлінні відходами та важ

розроблених моделей;

об'єкт благоустрою зеленого господарства — об'єкт благоустрою, на території якого розташовані зелені насаджень;

об'єкти зовнішнього освітлення — електричне і допоміжне обладнання та електромережі (у тому числі лінії електропередачі, апаратура диспетчерського зв'язку, автоматика та телемеханіка), що забезпечують належне функціонування згідно з державними стандартами, технічними умовами та нормами вуличного, об'єктного та архітектурно-декоративного освітлення;

об'єкти культурної спадщини — визначне місце, споруда (вигвір), комплекс (ансамбль), їхні частини, пов'язані з ними рухомі предмети, а також території чи волні об'єкти, інші природні, природно-антропогенні або створені людською об'єкти незалежно від стану збереженості, що донесли до нашого часу цінність з археологічного, естетичного, етнологічного, історичного, архітектурного, мистецького, наукового чи художнього погляду і зберегли свою автентичність;

об'єкти торгівлі — будь-яке спеціально облаштоване місце для проведення торгівельної діяльності як стаціонарної мережі, так і пересувної мережі;

охорона зелених насаджень — система адміністративно-правових, організаційно-господарських, економічних, архітектурно-планувальних і агротехнічних заходів, спрямованих на збереження, відновлення або покращення виконання зеленими насадженнями відповідних функцій;

пам'ятка культурної спадщини — об'єкт культурної спадщини, який занесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України;

парк — самостійний архітектурно-організаційний комплекс, основним елементом якого є зелені насадження площею понад 2 га, який виконує санітарно-гігієнічні функції та призначений для короткочасного відпочинку населення. Залежно від характеру і призначення парку діляться на парки культури і відпочинку, районні, спортивні, дитячі, дендрологічні, історичні, національні, меморіальні, етнографічні парки-музеї, історичні, виставкові, зоологічні, аерофітотерапії тощо;

паспорт опорядження фасадів — архітектурне проектне рішення, що містить текстові та графічні матеріали з інформацією про зовнішній вигляд фасадів будівель та споруд, матеріали якими опоряджуються фасади, їхній колір (архітектурне та кольорове рішення), складене архітектором, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат;

паспорт прив'язки тимчасової споруди для провадження підприємницької діяльності — комплект документів, якими визначено місце встановлення об'єкта на топографо-геодезичній основі М 1:500, схему благоустрою прилеглої території;

пізземний пішохідний перехід — тунель для перетинання пішоходами транспортних магістралей (під проїзною частиною або залізничними коліями);

планована діяльність — планована господарська діяльність, яка виконується

будівництво, реконструкцію, технічне переоснащення, розширення, перепрофільовання, ліквідацію (демонтаж) об'єктів благоустрою, інші втручання в природне середовище і ландшафти, у тому числі виловлювання корисних копалин, використання технологічних родовищ корисних копалин, яке здійснює значний вплив на довкілля та підлягає оцінці впливу на довкілля відповідно до частини 1 ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»;

побутові відходи – змішані та/або роздільно зібрані відходи від домогосподарств, включаючи відходи паперу, картону, скла, пластику, деревини, текстилю, металу, улаковки, бовідходи, відходи електричного та електронного обладнання, відходи батарей та акумуляторів, небезпечні відходи у складі побутових, великогабаритні та ремонтні відходи, а також змішані та/або роздільно зібрані відходи з інших джерел, якщо ці відходи подібні за своїм складом до відходів домогосподарств.

Побутові відходи не включають відходи промисловості, сільського лісового господарства, рибальства та аквакультури, резервуарів для селггиків каналізаційних мереж та відходи їх оброблення, включаючи осад стічних вод транспортні засоби, шток експлуатації яких закінчився, відходи будівництва та знесення, вуличний сміт, медичні відходи;

пошкодження зелені насаджень – надання шкоди кореневої системі: стовбуру, кроні, гілкам деревно-чагарникових порід, а також газонам, квітникам, яка не призвела їх росту;

прибирання об'єктів благоустрою – захід санітарного очищення, яке передбачає регулярне збирання та перевезення в установлені місця побутових відходів, видалення вуличного змету, листя, гілля, снігу, льоду тощо;

прибирання механізоване – прибирання території із застосуванням мийноч-поливних, підмітально-прибиральних, сніготрибиральних та інших машин і механізмів;

прибирання ручне – прибирання на відповідній території вручну шляхом збирання випадкових відходів, підмітання митлою, прибирання відходів, снігу, льоду лопаткою, видалення їх за допомогою інших засобів;

прибудинкова територія – територія навколо багатоквартирного будинку, що визначена на підставі відповідної містобудівної та землевищої документації у межах відповідної земельної ділянки, на якій розташовані багатоквартирний будинок і належні до нього будівлі і споруди, що необхідні для обслуговування багатоквартирного будинку та задоволення житлових, соціальних і побутових потреб власників (співвласників та наймачів (орендарів) квартир, а також нежитлових приміщень, розташованих у багатоквартирному будинку);

прилегла територія – територія, яка межує із об'єктом благоустрою (його частиною) або спорудою (тимчасовою спорудою), розташованою на об'єкті благоустрою по його периметру;

присадибна ділянка – земельна ділянка, що передається у власність громадян або надається в оренду для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд.

пріорітна частина – частина автомобільної дороги, безпосередньо призначена для руху транспортних засобів;

реклама – інформація про особу, ідею та/або товар, розповсюджена за грошову чи іншу винагороду або з метою самореклами в будь-якій формі та в будь-якій спосіб і призначена, щоб сформувати або підтримати у прямий (пряма реклама, телепропажа) або непрямий (спонсорство, розміщення товару (продакт-плейсмент) спосіб об'язаність споживачів реклами та їхній інтерес щодо таких особи, ідеї та/або товару;

рекламні засоби – засоби, що використовуються для доведення реклами до споживачів реклами;

рекламні засоби (з об'яднанням) – це елементи благоустрою міста, які використовуються для розміщення зовнішньої реклами. До рекламних засобів (спеціальних конструкцій) відносяться тимчасові та стаціонарні рекламні засоби (світлові та несвітлові, наземні та підземні, плоскі та об'ємні стенди, щити, панно, транспаранти, тролі, таблиці, коробки, механічні, динамічні, електронні табло, екрани, панелі, тумби, складні просторові конструкції тощо). До об'яднання зовнішньої реклами відносяться опори, блоки тощо;

рекреаційні зони – ділянки суші і водного простору, призначені для організованого масового відпочинку населення і туризму;

рілкі відходи – відходи каналізаційних мереж, що утворюються у житлових та громадських будівлях і спорудах за відсутності централізованого водопостачання та каналізації;

санітарне очищення території міста – комплекс планувальних, організаційних, санітарно-технічних та господарських заходів щодо збирання, зберігання, перевезення, оброблення (перероблення), утилізації, видалення, знешкодження і захоронення побутових відходів, включаючи небезпечні відходи у їх складі, що утворились у місті, а також прибирання об'єктів благоустрою з метою запобігання шкідливому впливу факторів середовища життєдіяльності на життя і здоров'я людини та майбутніх поколінь;

сквер – упорядкована й озеленена ділянка площею від 0,02 га до 2 га, яка є елементом архітектурно-художнього оформлення міста та призначена для короточасного відпочинку населення;

спеціальне водокористування – забір води з водних об'єктів із застосуванням споруд або технічних пристроїв, використання води та скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти, включаючи забір води та скидання забруднюючих речовин із зворотними водами із застосуванням каналів;

стихійна торгівля – це торгівля, що здійснюється фізичними особами без відповідних дозвільних документів, що реалізуються ними у невлаштованих місцях (на вулицях, у дворах, на тротуарах, у скверах, парках, під'їздах, тощо) з рук, із зекил, без відповідного дозволу на розміщення об'єкта торгівлі, також самовільне встановлення – наметів, кіосків тощо з метою здійснення торгівлі;

схема санітарного очищення міста – документ, у якому містяться графічні та текстові матеріали щодо черговості здійснення заходів та обсягів робіт з санітарного очищення, систем і методів збирання, зберігання,

перевезення, оброблення (перероблення), утилізації, видалення, знешкодження і захоронення побутових відходів, включаючи небезпечні відходи у їх складі; необхідної кількості сміттєвозів, механізмів, устаткування та інвентарю; доцільності проектування, будівництва, реконструкції чи розширення об'єктів поводження з відходами, їх основні параметри і розміщення, орієнтовані капіталовкладення на будівництво і придбання технічних засобів;

схема комплексного благоустрою – проектна документація, що містить принципи рішення щодо визначення суцільної зони вулиць, її благоустрою в межах, як правило, одного кварталу та, у разі необхідності, схему визначення меж прибудинкових територій. Межі планувальної одиниці, на яку розробляється схема комплексного благоустрою, визначається у кожному конкретному випадку залежно від характеру забудови та характеристик об'єктів;

спеціальні конструкції – тимчасові та стаціонарні рекламні засоби (світлові та несвітлові, наземні та неназемні (повітряні), плоскі та об'ємні стелі, щити, панно, транспаранти, тролі, таблички, короби, механічні, динамічні електронні таблиці, екрани, панелі, тумби, складні просторові конструкції, аеростати, повітряні кулі тощо), які використовуються для розміщення реклами; **територія** – сукупність земельних ділянок, які використовуються для розміщення об'єктів благоустрою населених пунктів: парків, скверів, бульварів, вулиць, провулків, узвозів, проїздів, шляхів, площ, майданів, набережних прибудинкових територій, пляжів, кладовищ, рекреаційних, оздоровчих, навчальних, спортивних, історико-культурних об'єктів, об'єктів промисловості, комунально-складських та інших об'єктів у межах населеного пункту;

тимчасова споруда торгівельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності (ТС) – одноповерхова споруда, що виготовляється з поліетиленових конструкцій з урахуванням основних вимог до споруд, визначених технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, і встановлюється тимчасово, без улаштування фундаменту;

уосконалене покриття – цементобетонне, асфальтобетонне, залізобетонне або армобетонне збірне покриття, бруківки із брушатики мозаїки, збірні покриття з дрібнорозмірних бетонних плит, із щебеню і гравію оброблених органічними та в'язкими матеріалами;

управління відходами – комплекс заходів із збирання, перевезення оброблення (відновлення, у тому числі сортування та видалення) відходів включаючи нагляд за такими операціями та подальший догляд за об'єктами видалення відходів;

утримання в належному стані території – використання її з призначенням відповідно до генерального плану міста, іншої містобудівної документації, цих Правил, а також санітарне очищення території, її озеленення, збереження та відновлення об'єктів та елементів благоустрою;

утримання будинків і прибудинкових територій – господарські діяльність, спрямована на задоволення потреб фізичної чи юридичної особ-

щою забезпечення експлуатації або ремонту жилих та нежилых приміщень, будинків і споруд, комплексів будинків і споруд, а також утримання прилеглої до них (прибудинкової) території відповідно до вимог нормативів, норм, стандартів, порадків і правил згідно з чинним законодавством;

фасад – зовнішній вигляд певного боку або частини споруди;

цільове призначення земельної ділянки – допустимі напрямки використання земельної ділянки відповідно до встановлених законом вимог щодо використання земель відповідної категорії та визначеного виду цільового призначення;

червоні лінії – визначені в містобудівній документації щодо пунктів геодезичної мережі межі існуючих та запроєктованих вулиць, доріг, майданів, які розділяють території забудови та території іншого призначення;

Інші терміни в цих Правилах вживаються у значеннях, визначених законами України «Про благоустрій населених пунктів», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про рекламу», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про управління відходами», «Про охорону атмосферного повітря», «Про охорону культурної спадщини», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про дорожній рух», «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку», «Про поховання та поховальну справу», «Про систему громадського здоров'я», іншими нормативно-правовими актами.

1.3. Фінансування заходів із благоустрою населеного пункту здійснюється відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів».

1.3.1. Фінансування заходів з благоустрою міста, утримання та ремонт об'єктів благоустрою може здійснюватися за рахунок коштів державного бюджету, місцевих бюджетів, коштів підприємств, установ, організацій, добровільних внесків юридичних осіб та громадян, за рахунок пайових внесків та інших джерел, передбачених законом.

1.3.2. За рахунок коштів державного бюджету фінансуються:

- 1) заходи на виконання державних програм благоустрою населених пунктів;
- 2) роботи з підготовки проектів законів, інших нормативно-правових актів у сфері благоустрою населених пунктів;
- 3) роботи з благоустрою, що проводяться на землях державної форми власності;
- 4) охорона та утримання об'єктів благоустрою, переданих органами державної влади на баланс підприємствам, установам, організаціям;
- 5) роботи з утворення територій і об'єктів рекреаційного призначення, які належать до державної власності.

1.3.3. За рахунок коштів місцевих бюджетів фінансуються:

- 1) заходи з виконання місцевих програм благоустрою населених пунктів, у тому числі проектів благоустрою територій населених пунктів;
- 2) охорона та утримання об'єктів благоустрою комунальної форми

власності, переданих органами місцевого самоврядування на баланс підприємствам, установам, організаціям;

3) охорона, утримання та розвиток зелених насаджень на об'єктах благоустрою комунальної форми власності;

4) роботи з утворення об'єктів рекреаційного призначення, які належать до комунальної власності;

5) організація санітарного очищення територій, які належать до комунальної власності.

1.3.4. За рахунок коштів підприємств, установ, організацій фінансуються заходи, спрямовані на:

1) благоустрій, виконання робіт з ремонту і реконструкції доріг внутрішньогосподарського користування, озеленення, утримання в належному стані території, яка їм належить на праві власності або праві користування та прилеглої до неї території;

2) усунення на закріплених за ними об'єктах благоустрою (їх частинах) пошкодження інженерних мереж, елементів благоустрою, а також наслідків аварій, що сталися з їх вини.

Благоустрій прибудинкових територій об'єктів нового будівництва реконструкції та капітального ремонту будівель та споруд здійснюється за рахунок коштів забудовників (інвесторів).

Благоустрій прибудинкової території багатоквартирного будинку здійснюється за рахунок коштів власників житлових і нежитлових приміщень з багатоквартирному будинку, отриманих як плата за надання послуг з утримання будинків, споруд та прибудинкової території.

Власник тимчасової споруди торговельного, побутового, соціально культурного чи іншого призначення, розташованої на території об'єкта благоустрою державної або комунальної власності, на умовах договору укладеного із підприємством або балансоутримувачем об'єкта благоустрою може фінансувати утримання прилеглої до тимчасової споруди території шляхом оплати пайової часті з утримання в належному стані об'єкта благоустрою.

Підприємства, установи, організації можуть на добровільних засадах здійснювати внески на фінансування заходів з благоустрою території населеного пункту.

Благоустрій присадибних ділянок фінансується за рахунок коштів і власників або користувачів.

1.3.5. Часть громадян у фінансуванні заходів із благоустрою населеного пункту здійснюється відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів».

1.4. Громадяни та юридичні особи є відповідальними за порушення цих Правил та згідно з вимогами законодавства України.

1.5. Правила розроблені відповідно до Типових правил благоустрою території населеного пункту і затверджуються Запорізькою міською радою.

1.6. Правила є відкритими та доступними. Вільний доступ до Правил

забезпечується шляхом їх публікації на офіційному сайті Запорізької міської ради.

1.7. Правила є обов'язковими до виконання на всій території міста Запоріжжя. Зміни та доповнення до Правил вносяться рішенням Запорізької міської ради.

II. Порядок здійснення благоустрою та утримання територій об'єктів благоустрою

2.1. Благоустрій території здійснюється з урахуванням особливостей таких територій відповідно до вимог законодавства та нормативно-технічних документів.

Проектування та будівництво об'єктів будівництва на об'єктах благоустрою здійснюється відповідно до вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», а також ДБН «Планування та забудова міст, селищ і функціональних територій. Благоустрій території».

Проектування, будівництво та реконструкція об'єктів комплексного благоустрою здійснюються на основі генерального плану міста, комплексних транспортних схем та схем організації дорожнього руху, детальних планів території, планів червоних ліній, з урахуванням природно-кліматичних умов і містобудівних особливостей міста, експлуатаційних, протипожежних, екологічних та санітарних норм і правил, умов безпеки руху транспорту та ліцоходів, етаності будівництва, реконструкції і капітального ремонту, інклюзивних вимог будівництва.

2.2. Загальні вимоги до порядку здійснення благоустрою та утримання об'єктів, елементів благоустрою.

2.2.1. Благоустрій території міста Запоріжжя передбачає:

1) розроблення і здійснення ефективних і комплексних заходів з утримання території міста Запоріжжя у належному стані, її санітарного очищення, збереження об'єктів загального користування, а також природних ландшафтів, інших природних комплексів і об'єктів;

2) організацію належного утримання та раціонального використання території, будівель, інженерних споруд та об'єктів рекреаційного, природоохоронного, оздоровчого, історико-культурного та іншого призначення;

3) створення умов для реалізації прав та виконання обов'язків суб'єктами у сфері благоустрою території міста Запоріжжя.

2.2.2. Учасниками правовідносин у сфері благоустрою є:

- 1) посадові особи та органи державної влади;
- 2) посадові особи та органи місцевого самоврядування;
- 3) органи самоорганізації населення та їх представники;
- 4) підприємства, установи, організації, їх посадові та службові особи;
- 5) суб'єкти господарювання (фізичні особи-підприємці, підприємства, установи, організації всіх форм власності), їх посадові та службові особи;

6) громадяни України, іноземці, особи без громадянства.

2.2.3. Суб'єкти у сфері благоустрою.

Суб'єктами у сфері благоустрою населених пунктів є органи державної влади та органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, органи самоорганізації населення, громадяни.

2.2.4. Об'єкти у сфері благоустрою.

Об'єкти благоустрою використовуються відповідно до їх функціонального призначення, для забезпечення сприятливих умов життєдіяльності людини на засадах їх раціонального використання та охорони з урахуванням вимог Правил благоустрою території міста Запоріжжя, інших вимог, передбачених законодавством.

До об'єктів благоустрою належать:

2.2.4.1. території загального користування:

1) парки (гідропарки, лугопарки, лісопарки, парки культури та відпочинку, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва, спортивні, дитячі історичні, національні, меморіальні та інші), рекреаційні зони, сади, сквери та майданчики;

2) пам'ятки культурної та історичної спадщини;

3) майдани, площі, бульварні проспекти;

4) вулиці, дорogi, провулки, узвози, проїзди, пішохідні та велосипедні доріжки;

5) пляжі;

6) кладовища;

7) інші території загального користування;

2.2.4.2. прибудинкові території;

2.2.4.3. території будівель та споруд інженерного захисту території;

2.2.4.4. території підприємств, установ, організацій та закріплені за ними території на умовах договору.

До об'єктів благоустрою можуть належати також інші території в межах міста Запоріжжя.

2.2.5. Елементами (частиннами) об'єктів благоустрою є:

1) покриття площ, вулиць, доріг, проїздів, алеї, бульварів, тротуарів пішохідних зон і доріжок згідно діючих норм і стандартів;

2) зелені насадження (у тому числі снігозахисні та протипорозійні) уздовж вулиць і доріг, в парках, скверах, на алеях, бульварях, в садах, інших об'єктах благоустрою загального користування, санітарно-захисних зонах, на прибудинкових територіях;

3) будівлі та споруди системи збирання і вивезення відходів;

4) засоби та обладнання зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами;

5) технічні засоби регулювання дорожнього руху;

6) будівлі та споруди системи інженерного захисту території;

7) комплекси та об'єкти монументального мистецтва, декоративне

фонтани і басейни, штучні паркові водоспади;

8) обладнання (елементи) дитячих, спортивних та інших майданчиків;

9) ліхтарі вуличного освітлення, засоби та обладнання зовнішнього освітлення, установки для декоративного підсвічування будинків і пам'яток;

10) малі архітектурні форми;

11) тимчасова споруда торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності, засоби дрібнороздрібної торгівлі;

12) інші елементи благоустрою, визначені нормативно-правовими актами.

2.2.5.1. До малих архітектурних форм належать:

1) альтанки, павільйони, навіси;

2) паркові арки (аркади) і колони (колонади);

3) вуличні вазони і амфори;

4) декоративна та ігрова скульптура;

5) вуличні меблі (лавки, лави, столи);

6) сходи, балюстради;

7) паркові містки;

8) огорожі, ворота, брами;

9) інформаційні стенди, дошки, вивіски;

10) інші елементи благоустрою, визначені нормативно-правовими актами.

2.2.6. Громадяни у сфері благоустрою мають право:

1) користуватись об'єктами та елементами благоустрою міста Запоріжжя;

2) брати участь в обговоренні Правил та проектів благоустрою території міста Запоріжжя;

міста Запоріжжя;

3) вносити на розгляд органів місцевого самоврядування пропозиції з питань благоустрою міста Запоріжжя;

4) отримувати в установленому законом порядку повну та достовірну інформацію про затвердження Правил благоустрою території міста Запоріжжя та внесення до них змін, а також роз'яснення їх змісту;

5) брати участь у здійсненні заходів з благоустрою території міста Запоріжжя;

6) вимагати негайного виконання робіт з благоустрою міста Запоріжжя в разі, якщо невиконання таких робіт може завдати шкоди життю, здоров'ю або майну громадян;

7) звертатись до суду з позовом про відшкодування шкоди, заподіяної майну чи здоров'ю громадян унаслідок дій чи бездіяльності балансоутримувачів об'єктів благоустрою.

2.2.7. Громадяни у сфері благоустрою зобов'язані:

1) утримувати у належному стані об'єкти та елементи благоустрою (їх частини), що перебувають у їх власності або користуванні, а також визначену

Правилами благоустрою території міста Запоріжжя прилеглу до цих об'єктів, елементів територію;

2) дотримуватися Правил благоустрою території міста Запоріжжя;

3) не порушувати права і законні інтереси інших суб'єктів у сфері благоустрою міста Запоріжжя;

4) не порушувати права і законні інтереси інших суб'єктів у сфері благоустрою міста Запоріжжя;

- 4) відшкодовувати в установленому порядку збитки, завдані порушенням законодавства з питань благоустрою міста Запоріжжя;
 - 5) використовувати земельні ділянки за цільовим призначенням;
 - 6) дотримуватись вимог утримання та поводження з домашніми та іншими тваринами на території міста Запоріжжя;
 - 7) виконувати інші обов'язки у сфері благоустрою, передбачені Законом України «Про благоустрій населених пунктів», іншими законами України, цими Правилами, рішеними центральних органів виконавчої влади та місцевих самоврядування, іншими нормативно-правовими актами України в сфері благоустрою;
 - 8) допускати на об'єкти благоустрою, що перебувають у їх власності або користуванні, аварійно-рятувальні та інші служби для здійснення заходів щодо запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.
 - 9) укладати договір про надання послуги з управління побутовими відходами з виконавцем послуги з управління побутовими відходами визначеним у встановленому законодавством порядку.
- 2.2.8. Підприємства, установи, організації та фізичні особи-підприємці у сфері благоустрою мають право:**
- 1) брати участь у розробленні планів соціально-економічного розвитку міста Запоріжжя та заходів з благоустрою території;
 - 2) брати участь в обговоренні проєктів нормативно-правових актів благоустрою міста Запоріжжя;
 - 3) вимагати зупинення робіт, що виконуються з порушенням Правил благоустрою території міста Запоріжжя;
 - 4) вимагати негайного виконання робіт з благоустрою у разі, якщо невиконання таких робіт може завдати шкоди життю або здоров'ю громадян, їм майну та майну юридичної особи;
 - 5) вносити на розгляд органу місцевого самоврядування пропозиції щодо поліпшення благоустрою міста Запоріжжя.
- 2.2.9. Підприємства, установи, організації та фізичні особи-підприємці у сфері благоустрою зобов'язані:**
- 1) утримувати в належному стані об'єкти, елементи благоустрою (їх частини), що перебувають у їхній власності або користуванні, а також визначену Правилами благоустрою території міста Запоріжжя прилеглу до цих об'єктів територію;
 - 2) утримувати в належному стані закріплені за ними на умовах договору з балансоутримувачем об'єкти, елементи благоустрою (їх частини);
 - 3) усувати на закріплених за ними об'єктах, елементах благоустрою (їх частинках) за власний рахунок та в установлені строки пошкоджені інженерних мереж або наслідки аварій, що сталися з їх вини;
 - 4) усувати на закріплених за ними об'єктах, елементах благоустрою (їх частинках) наслідки надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру в установленому порядку;

- 5) проводити згідно з планами, затвердженими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, інвентаризацію та паспортизацію закріплених за ними об'єктів, елементів благоустрою (їх частин), що здійснюються у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства.
- 6) у процесі утримання об'єктів, елементів благоустрою (їх частин) дотримуватися відповідних технологій щодо їх експлуатації та ремонту, регулярно здійснювати заходи щодо запобігання передчасному зносу об'єктів, забезпечення належних та безпечних умов їх функціонування та утримання їх у чистоті та належному стані;
- 7) відшкодовувати збитки та іншу шкоду, завдану ними внаслідок порушення законодавства з питань благоустрою та охорони навколишнього природного середовища, в порядку та розмірах установлених законодавством України;
- 8) постійно утримувати у належному стані фасади будівель і споруд, у тому числі на об'єктах з комунального частковою власністю;
- 9) укладати з уповноваженим на те виконкомом міської ради органом договір на утримання, благоустрій території, прилеглої до об'єкту, елементу або землекористування;
- 10) провадити своєчасне відновлення зовнішнього вигляду малих архітектурних форм, (фарбування не рідше 1 разу на рік, очищення по мірі забруднення);
- 11) відповідно до встановлених норм та правил виорядковувати надані їм земельні ділянки (забезпечувати використання їх за цільовим призначенням, додержуватися вимог законодавства про охорону довкілля, не порушувати прав власників суміжних земельних ділянок та землекористувачів, дотримуватися правил добросусідства та обмежень, пов'язаних з встановленням земельних сервітутів та охоронних зон, за свій рахунок привести земельну ділянку у попередній стан у разі незаконної зміни її рельєфу, за винятком здійснення такої зміни не власником земельної ділянки, коли приведення у попередній стан здійснюється за рахунок особи, яка незаконно змінила рельєф);
- 12) розташовувати об'єкти торгівлі, громадського харчування, побутових послуг, розваг, тощо в тому числі тимчасові споруди на територіях об'єктів благоустрою в порядку затвердженому рішенням виконавчого комітету міської ради, міської ради;
- 13) виконувати інші обов'язки у сфері благоустрою передбачені законами України, рішеними центральних органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, цими Правилами, іншими нормативно-правовими актами;
- 14) допускати на об'єкти, елементи благоустрою, що перебувають у їх власності або користуванні, аварійно-рятувальні та інші служби для здійснення заходів з запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.
- 15) укладати договір про надання послуги з управління побутовими відходами з виконавцем послуги з управління побутовими відходами,

визначеним у встановленому законодавством порядку.

1б) при проведенні робіт з видалення зелених насаджень (аварійних сухостійних і фаутичних дерев) на вулично-дорожній мережі, провільнити заміну, висаджувати нові дерева та кущі, у тому числі великорозмірні посадковим матеріалом з ґрунтовою землею, замість видалених, крім випадків реалізації проектів реконструкції та/або будівництва.

2.2.10. Об'єкти благоустрою міста Запоріжжя повинні використовуватися відповідно до їх функціонального призначення для забезпечення інклюзивних умов життєдіяльності людини на засадах їх раціонального використання та охорони з урахуванням вимог Правил, Закону України «Про благоустрій населених пунктів», інших нормативно-правових актів та нормативно-технічних документів, що регулюють відносини та встановлюють нормативи сферах землеустрою, містобудування, охорони навколишнього природного середовища, охорони здоров'я, озеленення територій, утримання будинків споруд, освітлення територій. Ремонт та утримання об'єктів благоустрою міста здійснюється згідно з Порядком проведення ремонту та утримання об'єктів благоустрою населених пунктів.

2.2.11. Благоустрій території житлової та громадської забудови здійснюється з урахуванням інклюзивних вимог використання цієї території відповідно до затвердженої містобудівної документації, державних будівельних норм, державних стандартів, правил і норм.

2.2.12. Благоустрій території міста включає: проведення робіт улаштування (відновлення) твердого покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроями безпеки руху, озеленення, очищення водовідведення, забезпечення зовнішнього освітлення, розміщення малих архітектурних форм, зовнішньої реклами, відновлення фасадів будинків, здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення технічного, санітарного, екологічно безпечного та інклюзивного стану території, комфортності проживання мешканців і гостей міста. Благоустрій здійснюється в обов'язковому порядку на всій території міста.

2.2.13. Основним методом підвищення рівня благоустрою території міста є комплексний благоустрій визначеної території (району, кварталу, парку будівляру, проспекту, вулиці, провулку, узвозу тощо), під час якого влаштовується або відновлюється покриття доріг і тротуарів, територія облагороджується пристроями для безпеки руху, виконується озеленення і зовнішнє освітлення, розміщуються засоби зовнішньої реклами встановлюються малі архітектурні форми, здійснюються інші заходи спрямовані на поліпшення технічного, санітарного та екологічно безпечного стану території, покращення її естетичного вигляду.

2.2.14. Прийняття в експлуатацію об'єктів нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту будівель і споруд без проведення благоустрою відповідної території **забороняється**.

2.2.15. Роботи з благоустрою території виконуються з дотриманням умов та нормативів щодо безпечної експлуатації інженерних мереж та технічні засоби телекомунікацій. При капітальному ремонті чи заміні інженерних м

реж та технічних засобів повинні застосовуватись екологічні, енергоекономні, захищені від механічних та атмосферних впливів сучасні конструкції та матеріали. Опори повітряних мереж енергопостачання, вуличного освітлення, зв'язку та контактної мережі міського електропостачання під час проведення комплексного благоустрою замінюються на сучасні естетичні металеві конструкції, що мають захист від корозії.

2.2.16. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності, а у разі відсутності таких підприємств визначають балансоутримувачів таких об'єктів на конкурсних засадах відповідно до закону та у межах своїх повноважень. Балансоутримувач, який здійснюватиме утримання та ремонт об'єкта благоустрою, що перебуває в приватній власності, визначає власник такого об'єкта благоустрою.

2.2.17. Обслуговуюче підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації.

2.2.18. Орган місцевого самоврядування за поданням обслуговуючого підприємства чи балансоутримувача порічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта благоустрою комунальної власності на наступний рік з обов'язковим забезпеченням у повному обсязі вимог доступності, зручності, інформативності та безпеки для користування і передбачає кошти на виконання цих заходів. Орган місцевого самоврядування, обслуговуюче підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.

2.2.19. На території об'єкта благоустрою згідно затвердженої містобудівної документації можуть розташовуватися будівлі та споруди торгівельного, соціально-культурного, спортивного та іншого призначення виключно за умови отримання всіх необхідних документів відповідно до встановленого порядку.

2.2.20. Власник (орендар) і користувачі будівлі (її частини), споруди, об'єкта торгівлі або послуг тощо, розташованої на території об'єкта благоустрою державної та комунальної власності, зобов'язані забезпечити належне утримання прибудинкової, прилеглої та закріпленої території або можуть брати пайову участь в її утриманні на умовах договору, укладеного з обслуговуючим підприємством або балансоутримувачем об'єкта благоустрою.

2.2.21. Типовий договір щодо пайової участі в утриманні об'єкта благоустрою затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

2.2.22. Утримання території на умовах договору з обслуговуючим підприємством або балансоутримувачем повинно здійснюватися на належному рівні відповідно до вимог цих Правил.

2.2.23. Власник об'єкта благоустрою на об'єктах приватної власності,

орган державної влади та орган місцевого самоврядування на об'єктах благоустрою державної та комунальної власності відповідно до законодавства забезпечують установами громадських вибарягень (санітарно-технічних приміщень) з окремим виходом для користування.

2.2.24. Балансоутримувач об'єктів, елементів благоустрою забезпечує утримання їх у належному стані та своєчасний ремонт власними силами або може на конкурсних або договірних засадах залучати для цього інших суб'єктів господарювання. Утримання здійснюється відповідно до умов цих Правил, чинних будівельних, санітарних та інших норм та правил.

2.2.25. Балансоутримувач об'єкта, елемента благоустрою зобов'язаний вжити заходи з облаштування об'єкта, елемента пандусом згідно ДБН, спеціальними сходами, підйомниками, звуковими пристроями для осіб з інвалідністю. Контроль за дотриманням вимог ДБН покладається на відповідний виконавчий орган міської ради.

2.2.26. Порядок розподілу обов'язків між підприємствами, організаціями, установами, фізичними особами - суб'єктами підприємницької діяльності, громадянами щодо організації робіт по утриманню належних їм, закріплених та прилеглих територій у належному стані базується на тому, що кожна особа зобов'язана утримувати у належному стані територію, право користування якою їй надано чинним законодавством, або обов'язок по утриманню, якщо закріплено відповідним документом. Утримання може здійснюватися спільно на підставі договору відповідної форми.

2.2.27. У разі доручення утримання об'єктів та елементів благоустрою третім особам на підставі відповідних договорів або розпорядчих актів, воно повинно здійснюватися з дотриманням вимог та умов цих Правил.

2.3. Порядок здійснення благоустрою та утримання території загального користування.

2.3.1. Порядок здійснення благоустрою парків, рекреаційних зон, садів, скверів і майданчиків.

2.3.1.1. Благоустрій та утримання парків (гідропарків, лісопарків, лугопарків, парків культури і відпочинку, парків-пам'яток садово-паркового мистецтва, спортивних, дитячих, меморіальних та інших (далі - парків), рекреаційних зон, садів, скверів і майданчиків здійснюється відповідно до планів, розроблених балансоутримувачем чи підприємством, що здійснює утримання об'єктів благоустрою, та затверджених відповідним органом державної влади чи органом місцевого самоврядування, а об'єкта, який перебуває у приватній власності - його власником.

Благоустрій та утримання парків, що належать до території та об'єкту природно-заповідного фонду, здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про природно-заповідний фонд України».

2.3.1.2. Благоустрій та утримання у належному стані парків, рекреаційних зон, садів, скверів і розташованих на їхніх територіях майданчиків для дозвілля здійснюється з дотриманням вимог Законів «Про благоустрій населених

пунктів», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про оцінку впливу довкілля».

2.3.1.3. Благоустрій та утримання у належному стані вищевказаних територій містить:

1) санітарне очищення: прибирання побутових відходів (сміття), листя, гілля тощо, очищення урн по мірі накопичення, але не рідше 1 разу на добу, їх миття та фарбування;

2) встановлення смітєсбіральних майданчиків (майданчиків для тимчасового накопичення відходів), укладення договорів про надання послуг з управління побутовими відходами з виконавцем послуги з управління побутовими відходами, визначеним у встановленому законодавством порядку;

3) освітлення території;

4) озеленення, збереження юнцючих зелених насаджень;

5) відновлення території у міжсезонний період, після стихійних природних явищ, аварій, інших випадків;

6) утримання у належному санітарному, технічному та естетичному стані, належних балансоутримувачу будівель, споруд, конструкцій, що розташовані на території парків, рекреаційних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів і майданчиків для дозвілля та відпочинку, відповідно до вимог чинного законодавства;

7) встановлення та утримання у належному санітарному, технічному та естетичному стані засобів та обладнання зовнішнього освітлення, садових лав, таблич, планів території, меморіальних дошок, пам'ятників та інших елементів благоустрою;

8) забезпечення безпечних умов перебування, дозвілля та відпочинку громадян;

9) забезпечення належної роботи атракціонів, обладнання майданчиків з дотриманням техніки безпеки для дозвілля та відпочинку;

10) збір листя на території парків, рекреаційних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів здійснюється лише на алах, доріжках, майданчиках для відпочинку, газонах, галявинах, квітниках. Зібрані відходи зелених насаджень вивозяться у місця, визначені Місцевим планом управління відходами міста Запоріжжя. Спалювати листя, гілля категорично заборонено;

11) утримання в належному стані зелених насаджень парків, рекреаційних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів та майданчиків для дозвілля та відпочинку вкючає: догляд, обрізання, знесення, висадження зелених насаджень (квітів, дерев, кущів, трави, інших насаджень), що здійснюється згідно нормативно-правових актів.

2.3.1.4. Заборонено: пошкодження зелених насаджень, збір квітів на території парків, рекреаційних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів, майданчиків для дозвілля та відпочинку.

2.4. Порядок утримання пам'яток культурної спадщини.

2.4.1. Власник або уповноважений ним орган, користувач зобов'язані утримувати пам'ятники культурної спадщини, пам'ятки у належному стані,

своєчасно здійснювати ремонт, захищати від пошкодження, руйнування знищення згідно вимог чинного законодавства України та охоронного договору організації місцевого самоврядування м. Запоріжжя, цих Правил.

2.4.2. Забороняється змінювати призначення пам'ятників культурної спадщини, пам'яток, їхніх частин та елементів, робити написи, позначки на території та в охоронних зонах без дозволу відповідного органу охорони культурної спадщини.

2.4.3. Забороняється будь-яка діяльність суб'єктів господарської діяльності, громадян, що створює загрозу пам'ятнику культурної спадщини або порушує законодавство, державні стандарти норми і правила охорони культурної спадщини.

2.4.4. Балансоутримувач або уповноважений ним орган, кориснозобов'язані утримувати територію пам'яток культурної спадщини у належному стані, своєчасно ремонтувати, захищати від пошкодження, руйнування знищення відповідно до нормативно-правових актів або укласти договір утримання.

2.5. Порядок утримання майданів, площ, бульварів, проспектів набережних.

Благоустрій та утримання майданів, площ, бульварів, проспектів набережних здійснюється згідно порядку, встановленого для утримання вулиць, умов цих Правил, інших нормативно-правових актів.

2.6. Порядок утримання доріг, вулиць, провулків, узвозів, проїздів, проїзних та велосипедних доріжок.

2.6.1. Власники доріг, вулиць, або уповноважені ними органи (балансоутримувачі, в оперативному управлінні, господарському віданні) перебувають вказані об'єкти, або інший уповноважений орган) відповідає будівництво, реконструкцію, ремонт, експлуатацію та обслуговування автомобільних доріг, вулиць та залізничних переїздів, мостів, шляхопроводів інших споруд, зобов'язані забезпечувати утримання їх у стані, відомого встановлених вимог щодо забезпечення безпеки дорожнього руху відповідно вимог нормативно-правових актів, встановлених для такого виду робіт/послуг.

2.6.2. Утримання доріг, які перебувають на балансі (в оперативному управлінні, господарському віданні) виконують їх балансоутримувачі визначені органом місцевого самоврядування, або підприємства, установами організації, з якими балансоутримувачем укладено відповідний договір. Рухомі вулиць, доріг і споруд на них, у тому числі ремонт твердого покриття колекторно-відстійних стічок і направильничих огорож, нанесення горизонтально-дорожньої розмітки виконують їх балансоутримувачі, інші уповноважені дорожно-експлуатаційні підприємства.

2.6.3. Утримання вулиць, провулків, узвозів, доріг і споруд, які перебувають на балансі (в оперативному управлінні, господарському віданні) виконують уповноважені органи, визначені органом місцевого самоврядування.

2.6.4. Утримання внутрішньо-квартирних доріг, проїздів і споруд виконують балансоутримувачі об'єктів (в оперативному управлінні)

господарському віданні яких перебувають об'єкти), до яких ведуть ці дороги та проїзди, або виконавчі органи міської ради, комунальні, дорожньо-експлуатаційні та інші підприємства, уповноважені органом місцевого самоврядування.

2.6.5. Використовувати дороги, вулиці тощо не за їх функціональним призначенням, встановлювати засоби організації дорожнього руху дозволяється лише за узгодженням з територіальним органом Національної поліції України, рішенням (погодженням) балансоутримувача або уповноваженого ним органу.

2.6.6. Озеленення вулиць і доріг здійснюється згідно встановлених норм та правил.

2.6.7. Власники, балансоутримувачі дорожніх об'єктів або уповноважений ними орган, дорожньо-експлуатаційні організації зобов'язані:

- 1) своєчасно і якісно виконувати експлуатаційні роботи згідно технічних правил з дотриманням норм і стандартів з безпеки руху;
- 2) постійно контролювати експлуатаційний стан усіх елементів дорожніх об'єктів та негайно усувати виявлені пошкодження чи інші перешкоди у дорожньому русі, а за неможливості це зробити – негайно повідомити їх дорожніми знаками, сигнальними, огорожувальними і направильничими пристроями згідно діючих нормативів, або припинити (обмежити) рух;
- 3) контролювати якість робіт, які мають виконуватись підпринципними організаціями згідно нормативно-правових актів;
- 4) вирішувати питання забезпечення експлуатації дорожніх об'єктів у надзвичайних ситуаціях, за несприятливих погодно-кліматичних умов, у разі деформатції та пошкодження елементів дорожніх об'єктів, аварій на підземних комунікаціях або виникнення інших перешкод у дорожньому русі разом із спеціалізованими службами організації дорожнього руху та за погодженням з територіальним органом Національної поліції України, оперативно вносити зміни до порядку організації дорожнього руху;
- 5) аналізувати стан аварійності на дорожніх об'єктах, виявляти аварійно небезпечні ділянки і місця концентрації дорожньо-транспортних пригод, розробляти і здійснювати заходи з вдосконалення організації дорожнього руху для усунення причин та умов, що призводять до їх скоєння;
- 6) брати участь спільно з територіальним органом Національної поліції України в огляді місць дорожньо-транспортних пригод для визначення дорожніх умов, за яких вони сталися, та усувати виявлені недоліки;
- 7) сповіщати виконавчі органи міської ради та учасників дорожнього руху про закриття або обмеження руху, стан дорожнього покриття і рівень аварійності на відповідних ділянках, погодно-кліматичні та інші умови;
- 8) здійснювати в літній період, у шпоровому порядку, спеціальним транспортним механізмом миття та підмитаження проїзної частини вулиць, доріг з вдосконаленням покриттям;
- 9) забезпечувати дотримання вимог техніки безпеки, а також безпеки дорожнього руху під час виконання дорожньо-експлуатаційних робіт.

2.6.8. Власники транспортних засобів зобов'язані виключати можливість

винесенні на дорожні об'єкти землі, каміння, будівельних матеріалів, також застосування проїзної частини внаслідок переповнення транспортного засобу сипучими матеріалами, пошкодження тари, розвік безтарних вантажів. Забороняється перевезення автомобільним транспортом будівельних, сипучих матеріалів, листя, тощо без накривти тентом, заповняє заміщення доріг, вулиць та прилеглих до них територій.

2.6.9. Забороняється управляти транспортні засоби на мастильних матеріалами з автомобільних та інших пересувних газоапарників, займатися торгівлею паливно-мастильними та матеріалами і виробами.

2.6.10. Суб'єкти господарювання, які є власниками земельних діляк землекористувачами, а також власники та користувачі тимчасових споруд розташовані в межах «червоних ліній» вулиць і доріг на закріпленій території зобов'язані:

- 1) забезпечити ремонт та утримання відповідної території;
- 2) утримувати та забезпечувати належний технічний стан охоронно-інженерних комунікацій, обладнання, споруд та елементів дорожніх об'єктів використовуються, відповідно до їх функціонального призначення;
- 3) дотримуватися вимог діючих норм і правил щодо охорони об'єктів;
- 4) у разі виявлення небезпечних умов за експлуатації споруд і аварій і руйнувань, що призвели до виникнення перешкод дорожнього руху запрошують збереженою елементів дорожніх об'єктів, негайно пов'язати власників дорожніх об'єктів або уповноважених ними органів, з територіальний орган Національної поліції України.

2.6.11. У межах смуги відведення автомобільних доріг застосовуються та «червоних ліній» вулиць і доріг міста забороняється:

- 1) розміщувати будівлі споруди або об'єкти без дозвільних актів вимог Закону України «Про автомобільні дороги»;
- 2) розміщувати контейнери для побутових відходів та інші твердіх побутових відходів за межами контейнерних майданчиків побутових відходів;
- 3) смітити, псувати дорожнє покриття, обладнання, зелені насадження;
- 4) спалювати сміття, опале листя та інші побутові відходи, склади для тривалого зберігання;
- 5) скидати промислові, меліоративні і каналізаційні води в дорожнього зливостоку;
- 6) встановлювати намети та влаштовувати місця для відпочинку;
- 7) випасати худобу та свійську птицю;
- 8) прокладати нові та проводити ремонт існуючих мереж у «червоних ліній» вулиць, і доріг міст та інших населених пунктів відповідного дозволу органів місцевого самоврядування;
- 9) причалювати на човнах до опор мостів, влаштовувати стовпку межох охоронної зони мостів;

10) купатися, прати білизну, ловити рибу під мостами і в межах їх охоронних зон;

11) паляти на шпихопроводах, мостах, естакадах, пішохідних містках, у тунелях і лізених пішохідних переходах.

2.6.12. Погодження проєктів будівництва, реконструкції і ремонту автомобільних доріг, залізничних перевізів, комплексів дорожнього сервісу та інших споруд у межах смуги відведення автомобільних доріг або «червоних ліній» міських вулиць і доріг здійснюється відповідними підрозділами Національної поліції відповідно до Закону України «Про дорожній рух».

2.6.13. При виконанні робіт з ремонту і утримання автомобільних доріг, вулиць та залізничних перевізів дорожньо-експлуатаційні організації у першочерговому порядку повинні здійснювати заходи щодо безпеки дорожнього руху.

2.6.14. Власники та користувачі земельних ділянок, а також власники (користувачі) тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, інженерних комунікацій та споруд, що розташовані в межах смуги відведення автомобільних доріг загального користування або «червоних ліній» вулиць і доріг міста, зобов'язані:

- 1) утримувати в належному стані зелені насадження, охоронні зони інженерних комунікацій, тротуари, обладнані стоянки автомобілів, трамвайне полотно та інші елементи дорожніх об'єктів;
- 2) забезпечувати прибирання побутових відходів (сміття), снігу, опалого листя та інших відходів, а в разі потреби проводити обробку тротуарів протиоголедними матеріалами;
- 3) забезпечувати належний технічний стан інженерних комунікацій, обладнання, споруд та інших використовуваних елементів дорожніх об'єктів відповідно до їх функціонального призначення та діючих нормативів;
- 4) у разі виявлення небезпечних умов за експлуатації споруд і об'єктів, їх аварій і руйнувань, що призвели до виникнення перешкод у дорожньому русі або запрошують збереженою елементів дорожніх об'єктів, негайно повідомити власників дорожніх об'єктів або уповноважених ними органів, підприємства та організації, що забезпечують ремонт та утримання дорожніх об'єктів, а також уповноважений підрозділ Національної поліції;
- 5) дотримуватися вимог діючих норм і правил щодо охорони дорожніх об'єктів.

2.6.15. Баганоутримувач дорожніх об'єктів або уповноважений ним орган, дорожньо-експлуатаційні організації, користувачі дорожніх об'єктів та спеціалізовані служби організації дорожнього руху зобов'язані забезпечувати зручні і безпечні умови руху, сприяти збільшенню пропускної спроможності дорожніх об'єктів, запобігати травмуванню учасників дорожнього руху, пошкодженню транспортних засобів і дорожніх об'єктів, забрудненню навколишнього середовища.

2.6.16. Власники або баганоутримувачі підземних комунікацій (споруд) зобов'язані:

- 1) забезпечити розміщення та утримання кришок, решіток оглядових та приймальних колодязів у справному стані;
 - 2) забезпечити розміщення кришок, решіток колодязів на рівні верхнього шару дорожнього покриття, без перекосів на дорогах, пішохідних та велосипедних доріжках;
 - 3) вживати заходи по недопущенню та відновленню просідань дорожнього покриття навколо оглядових приймальних колодязів підземні комунікації;
 - 4) забезпечити відновлення газонів та квітників при проведенні робіт утримання, реконструкції та після ліквідації аварійної ситуації на підземні комунікаціях (спорудках).
- 2.6.17.** Ремонт і утримання дорожніх об'єктів, покриття площ, вулиці доріг, проспектів, пішохідних та велосипедних доріжок, у тому числі і санітарне очищення, має виконуватися згідно технічних правил ремонту утримання автомобільних доріг загального користування і технічних правил ремонту й утримання міських вулиць і доріг, інших будівельних та санітарних норм та правил, цих Правил та інших вимог нормативно-правових актів. Якість робіт з ремонту та утримання об'єктів має відповідати вимогам нормативно-правових актів, комфортності, економічності та безпеки дорожнього руху.
- 2.6.18.** Забороняється довільно зменшувати ширину доріг, проїзді пішохідних, велосипедних доріжок.
- 2.6.19.** Заборонено мити транспортні засоби на дорогах, вулицях провулках, пішохідних та велосипедних доріжках, інших об'єктах благоустрою та в інших не відведених для цього місцях.
- 2.6.20.** Механізоване посипання або змішаного сумішшю з оброблення іншими дозволеними для цієї мети матеріалами проїзної частини вулиць, тротуарів, площ, мостів, шляхопроводів, перекурсть, підйомів і узвозів у зимовий період здійснюється за нормами та з періодичністю визначеними Технічними правилами ремонту і утримання вулиць та доріг населених пунктів, затвердженими наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.
- 2.7. Порядок утримання пляжів.**
- 2.7.1.** Благоустрій рекреаційних зон, що використовується для організованого масового відпочинку та купання, здійснюється із дотримання вимог нормативно-технічних документів, якими визначаються гігієнічні вимоги до зон рекреації водних об'єктів.
- 2.7.2.** Території пляжів, зон відпочинку на воді утримувати у належному стані зобов'язані їх балансоутримувачі або особи, яким вказані території передані згідно договорів оренди, інших документів, відповідно до умов цих Правил, інших нормативно-правових актів.
- 2.7.3.** Території пляжів, зон відпочинку на воді, що не передані користувачам, згідно з договорами оренди, інших документів, утримують уповноваженим органом виконавчого комітету міської ради.
- 2.7.4.** Території пляжів, зон відпочинку на воді, мають бути обладнані

- енергозберігаючими приладами освітлення. Кількість та потужність освітлювальних засобів повинна забезпечувати достатнє освітлення для забезпечення безпечного перебування громадян на території пляжів.
- 2.7.5.** Утримання території пляжів, зон відпочинку на воді, включає санітарне очищення, очищення дна акваторії, вживання заходів щодо запобігання забрудненню річок та волюміц, охорону зелених насаджень, огороження відповідної території, у тому числі декоративне.
- 2.7.6.** Балансоутримувачі або особи, які утримують пляжі, зони відпочинку на воді зобов'язані у процесі їх експлуатації виконувати вимоги договору оренди або договору земельного сервітуту та інших нормативних актів.
- 2.7.7.** Особи, які утримують пляжі, зони відпочинку на воді зобов'язані укладати договір про надання послуг з управління побутовими відходами з виконавцем послуг з управління побутовими відходами, визначеним у встановленому законодавством порядку на певній території, на якій знаходиться об'єкт утворення відходів та забезпечити установаку контейнерів, урн для збору побутових відходів.
- 2.7.8.** Забороняється у місцях, призначених для купання, пряти білизну і купати тварин.
- 2.7.9.** На пляжах, зонах відпочинку на воді повинні бути організовані медичні та рятувальні пункти з відповідним обладнанням.
- 2.8. Порядок утримання кладовищ.**
- 2.8.1.** Планування нових, утримання та санітарне впорядкування діючих кладовищ здійснюється відповідно до вимог Державних санітарних правил та норм, Порядку утримання кладовищ та інших місць поховань.
- 2.8.2.** Планування та впорядкування території місць поховань забезпечують виконавчі органи міської ради згідно з генеральним планом забудови міста та іншої містобудівної документації, з дотриманням обов'язкових містобудівних, екологічних та санітарно-гігієнічних вимог.
- 2.8.3.** Утримання у належному стані території кладовищ та місць поховань передбачає використання їх за цільовим призначенням, санітарне очищення, озеленення, охорону зелених насаджень, збір та вивезення побутових відходів (сміття) тощо, згідно вимог цих Правил, інших нормативно-правових актів.
- 2.9. Порядок утримання місць для стоянки транспортних засобів (автостоянок, місць паркування транспорту, відведених майданчиків для паркування транспортних засобів).**
- 2.9.1.** На територіях місць для стоянки транспортних засобів (автостоянок, місць паркування, відведених майданчиків для паркування транспортних засобів) забезпечується додержання загальних вимог санітарного очищення території, вимог цих Правил та іншого законодавства в сфері благоустрою. Правила паркування транспортних засобів, встановленого порядку та режиму паркування.
- 2.9.2.** Балансоутримувач або інші особи, яким передані зазначені

території у користуванні в порядку, встановленому чинним законодавством або інших документів, зобов'язані забезпечити їх утримання у належному стані, в тому числі 20 м від периметру споруд та до проїжджої частини вулиці.

2.9.3. У спеціально обладнаних місцях для стоянки, паркування транспортних засобів забороняється:

- 1) засмічувати територію;
- 2) розпалювати вогнища;
- 3) здійснювати торгівлю;
- 4) зливати відпрацьовані мастила, технічні річовини на землю чи дорожнє покриття;
- 5) псувати обладнання місць стоянки, паркування, пошкоджувати зелені насадження;
- 6) захаарувати території побутовими відходами, товарами, тарою, обладнанням тощо;
- 7) мити та обслуговувати транспортні засоби в непередбачених для цього місцях.

2.9.4. Місця для стоянки транспортних засобів (автостоянки, місця паркування) використовуються виключно за цільовим призначенням.

2.10. Порядок утримання майданчиків для дозвіллі та відпочинку інших майданчиків.

2.10.1. Утримання майданчиків здійснюють їх балансоутримувач або особи, на території яких розміщені вказані майданчики, відповідно до договору та інших документів.

2.10.2. Майданчики повинні бути безпечними для життя та здоров'я громадян, а назване обладнання, спортивні, розважальні та інші споруди, інші елементи благоустрою повинні підтримуватися у належному санітарному технічному та естетичному стані, відповідно цих Правил та інших нормативних правових актів, своєчасно очищатися від бруду, побутових відходів (сміття, снігу, льоду тощо, та проводитись ремонтні роботи пошкодженого обладнання).

2.10.3. Забороняється наявність та використання поламаного небезпечного для життя та здоров'я громадян обладнання, елементів благоустрою.

2.10.4. Забороняється розміщувати транспортні засоби на території дитячих, спортивних та інших майданчиків.

2.11. Порядок утримання місць для організації ярмарків та майданчиків сезонної торгівлі.

2.11.1. Організації ярмарків, майданчиків сезонної торгівлі не відповідають чинним санітарним, протипожежним нормам і правилам.

2.11.2. Балансоутримувач або інша уповноважена особа місць проведення ярмарків або майданчиків сезонної торгівлі або інші особи, відповідні договорів, інших документів зобов'язані:

- 1) забезпечити належне утримання території, у тому числі санітарне очищення прилеглої території в радіусі 20 метрів від периметру майданчика;
- 2) укласти договір про надання послуги з управління побутовими

відходами з виконавцем послуги з управління побутовими відходами, визначеним у встановленому законодавством порядку на певній території на якій знаходиться об'єкт утворення відходів;

3) встановити контейнери (урни) для роздільного збирання відходів згідно з санітарними нормами та правилами;

4) забезпечити встановлення біоуалетів згідно з санітарними нормами та правилами;

5) забезпечити збереження всіх елементів благоустрою, зокрема зелених насаджень, на території проведення ярмарків та прилеглої території.

2.11.3. Тимчасове розміщення стендів, обладнання, механізмів і конструкцій, павільйонів, тенгів, тощо на період проведення виставочних, рекламних, концертних, розважальних та інших масових заходів здійснюється у порядку, встановленому Запорізькою міською радою.

2.11.4. На період підготовки і проведення масових і офіційних заходів (свята, народні гуляння, фестивалі, спортивні змагання, з'їзди, конференції, симпозіуми та ін.) на міських вулицях і дорогах допускається розміщувати над проїзною частиною засоби святкового оформлення та відповідну інформацію з дотриманням вимог законодавства і забезпечення видимості дорожніх знаків, світлофорів, перехресть, пішохідних переходів, місць для зупинки маршрутних транспортних засобів.

2.12. Порядок утримання ринків.

2.12.1. Балансоутримувач або інша уповноважена особа зобов'язані утримувати територію ринку відповідно цих Правил та інших нормативно-правових актів.

2.12.2. Територія ринку (у тому числі господарські майданчики, під'їзні шляхи та підходи) повинні мати тверде покриття (асфальт, бетон) з похилом, що забезпечує стік дощових і талих вод.

2.12.3. Територія ринку повинна мати каналізацію та водопровід.

2.12.4. За визначення кількості урн слід виходити з того, що на кожні 50 кв. метрів площі ринку повинна бути встановлена одна урна, проте відстань між ними вдовж лінії торговельних прилавків не має перевищувати 10 метрів.

2.13. Обмеження при використанні об'єктів, елементів благоустрою.

2.13.1. На об'єктах, елементах благоустрою забороняється:

- 1) виконувати роботи без дозволу (самовільно порушувати об'єкти благоустрою, їх частини та/або використовувати їх не за функціональним призначенням) іншого документу в разі якщо обов'язковість його отримання передбачена законом, рішенням органу місцевого самоврядування;

2) виконувати земляні, ремонтні, будівельні, монтажні роботи, огорожувати території загального користування та/або чинити інші дії, що супроводжуються порушенням об'єктів благоустрою міста, зміненням об'єктів благоустрою та/або погіршенням їх існуючого стану, без дозволу на порушення об'єктів благоустрою, отриманого в установленому порядку;

3) вчиняти дії, що негативно впливають на архітектуру фасадів будинків, будівель і споруд, у тому числі роботи на них написи, малюнки, графіті без

- відповідного дозволу, іншого документу виконавчого органу міської ради;
- 4) самовільно влаштовувати городи та погребі, створити пошкоджувати або знищувати дерева, газони, зелені насадження, висаджити дерева, кущі тощо;
 - 5) вивозити, виносити, викидати або звалювати в не відведених для місцях будь-які відходи, траву, гілля, деревину, листя, сніг тощо, влашто несанкціоновані звалища, смітники;
 - 6) забруднювати довкілля, місця загального користування, інші території будь-якими відходами (сміттям), в тому числі дупшинням від нещадпалками тощо;
 - 7) спалювати у невідведених місцях, відходи промислових побутового або природного походження, траву, гілля, деревину, листя тощо;
 - 8) встановлювати самовільно тимчасові або постійні огорожі відгородження, шпалбауми та обмежувачі руху (паркувальні бар'єри);
 - 9) нерекривати проїзди, проходи загального користування будь-якими засобами без відповідного на те дозволу виконавчого органу міської ради;
 - 10) складувати будівельні матеріали, конструкції, обладнання, механізми агрегати тощо за межами будівельних, та інших майданчиків, будинкових територій загального користування, конструкції, обладнання, механізми матеріалами, конструкціями, будь-якими відходами тощо; забруднювати території загального користування асфальтовими та безасфальтовими речовинами, розчинами та сполуками, паливно-мастильними матеріалами, тощо;
 - 12) порушувати правила складування, зберігання, розміщення, транспортування, утилізації та використання будь-яких відходів;
 - 13) використовувати не за цільовими призначенням контейнери, сміттєзбірники, урни для збору побутових відходів;
 - 14) вилити рідину, ріккі відходи, здійснювати скиди стоків, вилити будь-які відходи (сміття), нещадпалки, предмети, будівельні матеріали здійснювати чистку одягу та килимів, кидати предмети з балконів, лоджій, сходових клітин та дахів будинків, будівель та споруд;
 - 15) розміщувати оголошення, інформаційно-агітаційні плакати (зображення), передвиборних агітаційних матеріалів), рекламу, листівки, інформаційні довідки матеріали тощо у невідведених для цього місцях;
 - 16) встановлювати самовільно об'єкти зовнішньої реклами, відходів дозволу, іншого необхідного документу, виданого установленому порядку або з його порушенням;
 - 17) встановлювати технічні засоби регулювання та організації руху без погодження з відповідним територіальним органом Національної поліції;
 - 18) влаштовувати стоянки суден, катерів, інших моторних підрозділів засобів у межах територій пляжів, зон відпочинку на воді;
 - 19) тримати худобу, свійську птицю, встановлювати голуб'ячники на території загального користування без відповідного документа, що надає

- право, виданого у встановленому порядку;
- 20) здійснювати ремонт, обслуговування, в тому числі надання послуг з заправки автотранспортних засобів, машин, механізмів, агрегатів у не відведених для цього місцях (крім випадків проведення непланового ремонту при аварійній зупинці);
 - 21) підключатися самовільно до будь-яких мереж та комунікацій;
 - 22) займати самовільно земельні ділянки, використовувати не за цільовим призначенням, за відсутності документа, що засвідчує право власності або користування;
 - 23) використовувати об'єкти та елементи благоустрою не за їх функціональним призначенням;
 - 24) засмічувати, забруднювати водні об'єкти та водні ресурси, їх прибережні захисні смуги відходами (сміттям), скидання рілких відходів, стічних речовин;
 - 25) вчиняти дії або бездіяльність, які можуть привести до підтоплення території та спровокувати зсувні процеси;
 - 26) вчиняти дії чи бездіяльність, що може призвести до порушення умов експлуатації каналізаційних, ливневих мереж, насосних чого відбудеться вилкання рілких відходів, води від атмосферних опадів на елемент чи об'єкт благоустрою;
 - 27) вчиняти дії організаційного характеру, проведення робіт тощо, що тягнуть за собою порушення умов благоустрою, пошкодження (руйнування чи псування) вулично-дорожньої мережі, інших об'єктів, елементів благоустрою, усладнення, перешкоджання умов руху пішоходів та транспорту;
 - 28) вчиняти дії з реалізації, збуту, продажу товарів, надання послуг без відповідних документів, що надають на це право, здійснювати стихійну торгівлю, торгівлю у невідведених місцях та інші дії, заборонені законодавством, цими Правилами, рішеннями Запорізької міської ради та її виконавчого комітету, іншими нормативно-правовими актами;
 - 29) самовільно розміщувати у не відведених місцях об'єкти торгівлі: торговельні та ярмаркові майданчики, без відповідного дозволу або з порушенням його умов: тимчасові споруди для провадження підприємницької діяльності, торговельні причепи та автофургони, палатки, лотки, вносні торговельні столи, вітрини, ящики, торговельне та холодильне обладнання, товар або його зразки, тару та інші дії, заборонені законом та цими Правилами;
 - 30) вчиняти дії з підключення мережі каналізації, яка призначена для відведення рілких відходів або скидати рілкі чи інші відходи будь-яким способом в мережу дощової каналізації та господарсько-побутової каналізації;
 - 31) самовільно пошкоджувати або знищувати газони, квітники, дерева, кущі, інші зелені насадження;
 - 32) здійснювати рух і паркування автомобіля на газонах, в зонах зелених насаджень, а також на інших об'єктах благоустрою, інших місцях, де це заборонено;
 - 33) випулювати та дресирувати тварин на дитячих і спортивних

4) запобігання крадіжкам, пожежам, а також виконання завдань цивільної оборони;

5) проведення зборів, мітингів, демонстрацій, походів, інших масових заходів, про які завчасно сповіщено органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування;

6) роботи обладнання і механізмів, що забезпечують життєдіяльність житлових і нежитлових громадських будівель, за умови вжиття вичерпних заходів для максимального обмеження проникнення шуму до прилеглих приміщень, у яких постійно чи тимчасово перебувають люди;

7) відзначення встановлених законом святкових і неробочих днів, дня міста, інших свят відповідно до рішення міської ради, проведення спортивних змагань.

2.13.2.5. Забороняється використовувати побутові піротехнічні виробы, які створюють ефекти на висоті або шумові ефекти, на відстані ближче 100 метрів від лікарень, культурних споруд, навчальних закладів, будинків-інтернатів (пансіонатів) для громадян похилого віку, інвалідів, дітей, інших громадських споруд та житлових будинків.

2.13.2.6. Інші вимоги дотримання тиші встановлюються правилами додержання тиші в м. Запоріжжі, які затверджуються рішенням міської ради та є обов'язковими для виконання на території міста.

2.14. Порядок обмеження (обтяження) на використання земельних ділянок об'єктів благоустрою.

2.14.1. На використанні власником або землекористувачем земельної ділянки або її частини може бути встановлено обмеження (обтяження) в обсязі, передбаченому законом, договором, іншим документом. Перехід права власності або права користування земельною ділянкою не припиняє встановленого обмеження (обтяження).

2.14.2. У межах санітарно-захисних зон **забороняється** будівництво житлових об'єктів, об'єктів соціальної інфраструктури та інших об'єктів, пов'язаних з постійним перебуванням людей.

2.14.3. Прибережні захисні смуги є природоохоронною територією з режимом обмеженої господарської діяльності.

У прибережних захисних смугах уздовж річок, навколо водойм та на островах **забороняється:**

1) розорювання земель (крім підготовки ґрунту для залуження і залісення), а також садівництво та городництво;

2) зберігання та застосування пестицидів і добрив;

3) влаштування літніх таборів для худоби;

4) будівництво будь-яких споруд (крім гідротехнічних, навігаційного призначення, гідрометричних та лінійних, а також інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій, майданчиків для занять спортом на відкритому повітрі, об'єктів фізичної культури і спорту, які не є об'єктами нерухомості), у тому числі баз відпочинку, дач, гаражів та стоянок автомобілів;

майданчиків, стадіонах, у садах, парках, скверах та квітниках, на території дитячих і навчальних закладів, закладів охорони здоров'я, та інших заборонених і не відведених для цього місцях;

34) здійснювати господарську діяльність з порушенням вимог чинного законодавства України у сферах землеустрою, містобудування, озеленення територій, утримання будинків і споруд, освітлення територій, а також у галузі охорони здоров'я та охорони навколишнього природного середовища;

35) заїзд транспортних засобів для навантажувально-розвантажувальних робіт через зелені зони вздовж проїжджої частини доріг, а також паркування не цих зелених зонах;

36) приготування їжі на відкритому вогні на пустирях та прибудинкових територіях, без дотримання вимог пожежної безпеки;

37) паркування транспортних засобів на проїжджій частині доріг містє більше 2 днів;

38) вчиняти інші, заборонені нормативно-правовими актами дії або бездіяльність.

2.13.2. Дотримання тиші та обмеження певних видів діяльності, що супроводжуються шумом.

2.13.2.1. Шум на захищених об'єктах під час здійснення будь-яких видів діяльності не повинен перевищувати рівні, встановлені державними медико-санітарними нормативами для відповідного часу доби.

2.13.2.2. На захищених об'єктах із 22 години до 8 години **забороняються** гучний спів і гучні вигуки, користування звуковідтворювальною апаратурою та іншими джерелами побутового шуму, проведення салотів, феєрверків використання піротехнічних засобів.

2.13.2.3. Проведення на захищених об'єктах ремонтних робіт, що супроводжуються шумом, **забороняється** у робочі дні з 21 години до 8 години, а у святкові та неробочі дні - цілодобово. Власник або орендар приміщення, яких передбачається проведення ремонтних робіт, зобов'язаний повідомити мешканців прилеглих квартир про початок таких робіт. За згодою мешканців усіх прилеглих квартир ремонтні та будівельні роботи можуть проводитися також у святкові та неробочі дні. Шум, що утворюється під час проведення будівельних робіт, не повинен перевищувати державних медико-санітарних нормативів протягом усіх періодів доби.

2.13.2.4. Передбачені п. 2.13.2.1., п. 2.13.2.2., п. 2.13.2.3 вимоги щодо додержання тиші та обмеження певних видів діяльності, що супроводжуються шумом, не поширюються на випадки:

1) здійснення в закритих приміщеннях будь-яких видів діяльності, що супроводжуються шумом, за умов, що виключають проникнення шуму за межі таких приміщень;

2) запобігання виникненню та/або ліквідації наслідків аварій, стихійної лиха, інших надзвичайних ситуацій;

3) надання невідкладної допомоги, запобігання або припинення правопорушень;

5) влаштування завалищ відходів (сміття), тноєсковищ, накопичувальних і твердих побутових та промислових відходів, відходів виробництва відходів природного походження, кладовищ, скотомогильників, філіграта тощо;

6) миття та обслуговування транспортних засобів і техніки;

7) випалювання сухої рослинності або її залишків з порушенням порядку встановленого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

2.14.4. У прибережних захисних смугах забороняється влаштування оторож або інших конструкцій, що перешкоджають доступу громадських берів річок, водойм та острівів, крім випадків, передбачених законом.

2.14.5. На землях рекреаційного призначення забороняється діяльність, що перешкоджає або може перешкоджати використанню їх за цільовим призначенням, а також негативно впливає або може вплинути на природний стан цих земель. Порядок використання земель рекреаційного призначення визначається законом.

2.15. Порядок утримання обладнання та елементів благоустрою дитячих, спортивних майданчиків, майданчиків для дозвілля відпочинку, інших майданчиків.

2.15.1. Утримання у належному естетичному та технічному обладнанні та елементів дитячих, спортивних майданчиків, майданчиків дозвілля та відпочинку, інших майданчиків покладається на балансоутримувачів обладнання майданчиків або осіб, на території розміщені майданчики.

2.15.2. Утримання дитячих, спортивних майданчиків, майданчиків дозвілля та відпочинку, інших майданчиків здійснюється з додержанням санітарних та технічних норм, які забезпечують безпеку користування ними.

2.15.3. Обладнання дитячих, спортивних майданчиків, майданчиків дозвілля та відпочинку, інших майданчиків балансоутримувач зобов'язані утримувати у справному технічному стані, регулярно (не рідше 1 разу на рік) обстежувати зі складанням відповідного акту, своєчасно ремонтувати порізно фарбувати.

2.15.4. Будова, виготовлення, устаткування, монтаж, експлуатація ремонт та реконструкція атракціонної техніки здійснюється згідно нормативно-правових актів.

2.16. Порядок утримання технічних засобів регулювання дорожнього руху, камер відслідковування на вулицях міста.

2.16.1. Утримання у належному стані дорожніх знаків, дорожніх розміток, маршрутних покажчиків, світлофорів, камер відслідковування здійснюють їх балансоутримувачі або інші уповноважені особи, згідно договором, або інших документів відповідно вимог цих Правил, нормативно-правових актів.

2.16.2. Кожний учасник дорожнього руху зобов'язаний використовувати

елементи дорожніх об'єктів відповідно до їх цільового призначення, не порушувати права і законні інтереси інших учасників дорожнього руху та балансоутримувача дороги та її елементів.

2.16.3. Забороняється самовільно встановлювати дорожні знаки, інші технічні засоби регулювання дорожнього руху автомобільного транспорту.

2.17. Порядок утримання будинків, будівель та споруд їх фасадів.

2.17.1. Порядок утримання будинків та споруд їх фасадів здійснюється згідно цих Правил, інших нормативно-правових актів.

2.17.2. Вимоги щодо порядку утримання будинків та споруд їх фасадів є обов'язковими для всіх власників/балансоутримувачів/користувачів, на яких ці обов'язки покладені відповідно законодавства, договору, або іншого документу.

2.17.3. Суб'єкти господарювання, промайдани зобов'язані:

1) відновлювати зовнішній вигляд фасадів будинків, будівель, споруд тощо, відповідати за їх псування, пошкодження, забруднення;

2) змінювати зовнішній вигляд фасадів на підставі затверджених у встановленому порядку проектів та за умови одержання документу, що надає право на виконання цих робіт;

3) розміщувати обладнання зовнішнього освітлення, архітектурно-художнього освітлювання, технічних пристроїв на фасаді на підставі документу, що надає на це право, виданого у встановленому порядку;

4) за ремонтувати або будівельних робіт на фасадах використовувати захисну сітку чи пилку згідно проекту виконання робіт;

5) обслуговувати житлові, адміністративні, виробничі та інші будинки, будівлі однотипними будівельними покажчиками (назва вулиці, номер будинку), розташованими на фасаді зі сторони проїжджої частини вулиці та пішохідної доріжки з підвішленням у темну пору доби.

2.17.4. Забороняється:

1) використання допоміжних приміщень не за функціональним призначенням;

2) розміщення у допоміжних приміщеннях побутових речей, обладнання, інвентарю тощо;

3) захарачувати будь-чим, засмічувати сходові клітини та входи на них, горіща, технічні поверхи, підвальні приміщення, місця загального користування, а також підходи до пожежного обладнання й інвентарю;

4) пошкоджувати, забруднювати у будь-який спосіб стіни, вікна, ліфтові кабінки, перила, робити на них написи, графіті тощо;

5) розміщувати обладнання зовнішнього освітлення, архітектурно-художнього освітлювання, технічних елементів (пристроїв), теплової ізоляції на фасаді, без документу, що надає на це право, виданого у встановленому порядку, який передбачений нормативними документами.

2.18. Умови опорядження та утримання фасадів будівель і споруд в межах історичних ареалів та на об'єктах культурної спадщини поза межами історичних ареалів на території м. Запоріжжя та будівлях і

спорудях, розташованих на магістралях загальноміського значення

2.18.1. Виконання робіт по утриманню, ремонті, реконструкції, реставрації та реабілітації фасадів об'єктів архітектури.

2.18.1.1. Роботи по утриманню, ремонті, реконструкції, консервації та реабілітації фасадів об'єктів архітектури виконуються як в заході, або позачергово.

2.18.1.2. Роботи з утримання, ремонту, консервації, реставрації фасадів об'єктів культурної спадщини, виконуються згідно вимогами Закону України «Про охорону культурної спадщини», ДБН А.2.016 «Склад та зміст науково-проектної документації на реставрацію пам'яток архітектури та містобудування» (із змінами) та з урахуванням ДСТУ-Н Б 4:2016 «Настанова щодо виконання ремонтно-реставраційних робіт пам'яток архітектури та містобудування», за наявності пнемового державного органу охорони культурної спадщини, на підставі погодженої не проектної документації (Закон України «Про охорону культурної спадщини»
2.18.1.3. Перед проведенням робіт з реалізації відповідних проектів містобудівних, архітектурних (які переоб'єднують зміну об'єкта планувальних характеристик об'єкта) і ландшафтних змін в історичних ареалах необхідно отримати Дозвільні документи:

1) висновок спеціально уповноваженого виконавчого органу Міської ради у сфері охорони культурної спадщини – Відділу охорони культурної спадщини Запорізької міської ради;

2) погодження центрального органу виконавчої влади, що є державним органом у сфері охорони культурної спадщини – Міністерства культури та інформаційної політики України.

2.18.1.4. Роботам з ремонту, реконструкції, реставрації, капітального ремонту на фасадах об'єктів архітектури, розташованих на магістральних загальноміського значення має передувати погодження архітектурного рішення з Департаментом архітектури та містобудування Запорізької міської ради відповідно до Закону України «Про архітектурну діяльність».

2.18.2. Вимоги до утримання, ремонту, реконструкції, консервації та реабілітації фасадів об'єктів архітектури.

2.18.2.1. Власники / балансоутримувачі / користувачі мають обов'язок утримання, ремонту, реконструкції, консервації, реставрації та реабілітації об'єктів архітектури, що належать їм, відповідно до вимог законодавства України та Правил.

2.18.2.2. Власники пам'яток та щойно виявлених об'єктів культурної спадщини укладають з відповідним органом охорони культурної спадщини договір, передбачений Законом України «Про охорону культурної спадщини».

2.18.2.3. Власники / балансоутримувачі / користувачі зобов'язані:

1) оформлювати паспорти опорахлення фасадів приміщень, перебувають у їх власності / на балансі / користуванні.

2) здійснювати роботи з утримання фасадів, об'єктів архітектури та їх елементів у технічному стані, який забезпечує належний та довгостроковий архітектурно-естетичний вигляд, безпеку пішоходів, мешканців тощо.

3) дотримуватись вимог, встановлених наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 17.05.2005 № 76 «Про затвердження Правил утримання жилих будинків та прибудинкових територій» (далі – Правила утримання).

2.18.2.4. При виявленні аварійного стану балконів, піддашків, еркерів, лоджій, терас, виступаючих архітектурних деталей та елементів:

1) відгородити небезпечну територію;

2) забаронити експлуатацію зазначених елементів і деталей;

3) встановити тимчасові кріплення.

2.18.2.5. Під час огляду обстежувати надійність закладення несучих консолей, кронштейнів на стінах будівель і споруд, стан сходових клітин і огорож, вживати термінові заходи з усунення несправності елементу.

2.18.2.6. Металеві елементи (огорожі, піддашки, решітки, покриття виступаючих елементів, даху тощо) фарбувати атмосферостійкими фарбами (орієнтовно 1 раз на 5 років). Колір фарби має відповідати паспорту опорахлення фасаду, у разі його відсутності колір фарби має відповідати поточному кольору елементу.

2.18.2.7. Проводити технічне обслуговування покривель об'єктів архітектури, очищення виступаючих елементів фасадів від снігу та льоду.

2.18.2.8. У випадку руйнування на фасаді окремих цеглин, елементів облицювання та/або ліпного декору на висоті, що може загрожувати безпеці людей (від 1,5 м і вище) – негайно забезпечити огороженням небезпечної ділянки та здійснити термінові роботи з ліквідації несправності.

2.18.2.9. У випадку належності житлового будинку або будівлі до пам'яток культурної спадщини або щойно виявлених об'єктів культурної спадщини будь-які роботи з ним проводити за наявності Дозвільного документу;

2.18.2.10. За результатами обстеження складати акти технічного стану та приймати рішення про необхідність проведення технічної експертизи, комплексних робіт з обстеження об'єкта архітектури або окремих елементів, з подальшим замовленням проектної та/або науково-проектної документації на проведення відновлювальних робіт.

2.18.2.11. Утримувати фасади в належному архітектурно-естетичному та технічному стані, з дотриманням Правил:

1) проводити роботи з відновлення оздоблення на підставі паспорту опорахлення фасадів;

2) влаштовувати відведення дощових і талих вод шляхом влаштування водостоків та/або дренажних систем для запобігання замоканню фундаментів (ремонті наявних систем);

3) для убезпечення руйнації карнизних елементів та оздоблення фасадів від замокання, проводити ремонт покриття даху, його огородження, водостічної

системи, без зміни існуючої конфігурації даху;

4) демонтувати самоочинне будівництво (прибудови, надбудови тощо переобладнати балкони, лоджії, тераси (зміна конфігурації, габарити архітектурного вирішення тощо);

5) демонтувати з головних фасадів об'єктів культурної спадщини цінної (значної) історичної забудови кондиціонери, султунникові антени та дисонуючі елементи, непередбачені паспортом опорядження фасадів;

6) дотримуючись інших позицій Умов, розміщувати мережеві, силопередаючі дроти у відповідні кабель-канали, пофарбовані у відповідній частині фасаду. Виключити розміщення зазначених дротів улаштування кабель-каналів;

7) розміщувати засоби зовнішньої реклами на фасадах будівель місцевості дозволів на розміщення зовнішньої реклами;

8) розміщувати висіски чи таблички на підставі проекту, погодженого департаментом архітектури та містобудування Запорізької міської ради;

9) своєчасно (у місячний термін) проводити герметизацію отворів фасадів від демонтованих систем кондиціонування, султунникових вентиляційних елементів, підлашків, висісок, маркіз, фасадних конструкцій та дотриманням технологічного циклу виконання даних робіт;

10) дверні та віконні заповнення прорізів, що не відповідають малюнком і матеріалом автентичним, замінити у відповідності до паспорту опорядження фасадів;

11) проводити очищення забруднених поверхонь стін, віконних і дверних заповнень, інформаційних знаків, вітрин тощо.

2.18.2.12. Власники/балансоутримувачі можуть виступати замовниками проведення робіт на фасадах об'єктів архітектури.

2.18.2.13. Утримання фасадів об'єктів культурної спадщини та цінної (значної) історичної забудови повинно здійснюватися у спосіб, що поєднує мінімальних змін і доповнень та забезпечує збереження матеріально-автентичності, об'ємно-просторової композиції, елементів, які мають історичну цінність, опорядження тощо.

2.18.2.14. Не допускається:

1) самоочинна зміна зовнішнього вигляду головних (вуличних) фасадів об'єктів культурної спадщини та цінної (значної) історичної забудови, зокрема при виконанні робіт з опорядження, розміщення та встановлення технічних елементів (пристроїв), втручання в матеріальну структуру цінності, та елементів, демонтаж елементів, які мають історико-культурну цінність;

2) перепланування та переобладнання об'єктів архітектури та приміщень, що можуть призвести до порушення несучих властивостей конструкцій, погіршення цінності та зовнішнього вигляду фасадів, порушення вимог протипожежної безпеки, погіршення умов експлуатації та проживання;

2.18.2.15. У разі виникнення загрози для збереження об'єкта архітектури його власник/балансоутримувач/користувач зобов'язаний негайно повідомити про це Виконавчий комітет Запорізької міської ради.

У випадку належності об'єкта архітектури до об'єктів культурної спадщини або цінної (значної) історичної забудови додатково повідомити про це Відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради.

2.18.3. Утримання та ремонт окремих елементів і частин фасадів об'єктів архітектури.

2.18.3.1. Фарбування фасадів будівель та споруд (їх частин та елементів):

1) проводити після завершення штукатурних, теплоізоляційних, покритвельних, ліпних та інших робіт, проведення яких може позначитися на стані фарбувального шару. Затверджувати із представником проектно-організаційні зразки кольорових проб на їх відповідність паспорту опорядження фасадів;

2) бічні фасади будівель і споруд, які мають спільний візуальний фронт сприйняття з головним фасадом, стіни, перекриття арок, фарбуються відповідно до кольорового рішення головного фасаду, якщо інше не передбачено паспортом опорядження;

3) рекомендовано на поверхню фасадів цокольного (підвального) та першого поверхів (орієнтовно на висоту 3 м від рівня землі) наносити захисні гідрофобні розчини, з метою поліпшення очищення фасадів від дії вандалів (наслідні написи тощо).

2.18.3.1.1. Забороняється:

1) фарбування фасадів до відновлення зруйнованих і пошкоджених архітектурних деталей, а також з відхиленням від технології проведення даного виду робіт;

2) фарбування фасадів, покритої та архітектурних деталей, виконаних з натурального каменю, терзиготової штукатурки, облицьованих льнявою цеглою або керамічною плиткою;

3) локальне (часткове, фрагментарне) фарбування фасадів, за винятком повного (по ширині фасаду) фарбування покриття або поверху, відокремленого міжповерховими карнизками, у колір визначений паспортом опорядження фасаду або, у разі його відсутності, додержується існуюче кольорове вирішення.

2.18.3.2. Влаштування, облаштування та ремонт віконних і вітринних блоків (заповнень).

2.18.3.2.1. Власники/балансоутримувачі/користувачі будівель і споруд, кварталів та нежитлових приміщень забезпечують очищення скління та облаштування вікон і вітрин, їх поточний ремонт.

2.18.3.2.2. Дії, пов'язані з влаштуванням, облаштуванням і ремонтом віконних та вітринних блоків; відоміною їх зовнішнього вигляду, кольорового рішення, ліквідцією віконних прорізів, зміною їх габаритів і конфігурації; влаштуванням додаткових віконних і вітринних конструкцій, повинні відповідати паспорту опорядження фасадів.

Для проведення вищезазначених робіт на об'єктах культурної спадщини та цінній (значній) історичній забудові, необхідно отримати попередньо

Дозвільний документ.

2.18.3.2.3. Загальними вимогами до влаштування, облаштування ремонту віконних і вітринних блоків є:

- 1) комплексний підхід, який враховує загальне архітектурно-композиційне та кольорове рішення об'єкту архітектури;
- 2) належна якість ремонтних, монтажних, оздоблювальних матеріалів і конструкцій, їх надійність і безпечність;
- 3) облаштування та експлуатація без шкоди для технічного стану зовнішнього вигляду фасаду;
- 4) утримання вікон і вітрин у належному стані;
- 5) обробка дерев'яних поверхонь протипожежними та протигрибокочислячками, у випадку виконання поточного ремонту дерев'яних елементів віконних і вітринних блоків;
- 6) наявність підвіконь і систем водовідведення;
- 7) опорядження відкосів має здійснюватися у відповідності до загальної характеристики фасадів.

2.18.3.2.4. Заборониється:

- 1) самочинне влаштування додаткових прорізів на фасадах;
- 2) видалення кольорового вирішення, малюнку та товщини плетіння інших елементів вікон і вітрин, які не відповідають паспорту опорядження;
- 3) самовільний демонтаж віконних блоків, які відносяться до елементів, які мають історико-культурну цінність;
- 4) зміна розміщення віконного блоку в прорізі по відношенню площини фасаду, облаштування вітрин, що виступають за площину фасаду;
- 5) неясні вирішення стінки (шву) між віконним (вітринним) блоком і прорізом;
- 6) видалення рівня прозорості, кольору поверхонь засклення, невідповідності засклення, яке призводить до запотівання поверхні та конденсації;
- 7) встановлення зовнішніх захисних решіток, огорожень, екранів жалюзі з порушенням архітектурного вирішення фасадів, пошкодження несучих конструкцій, архітектурних деталей, оздоблення.

2.18.3.2.5. У відповідності до затвердженої проектно-науково-проектно-технічної документації та паспорту опорядження фасадів допускається:

- 1) відновлення втрачених і розкриття закритих прорізів;
- 2) переоблаштування віконного прорізу у дверний;
- 3) при зміні характеру функціонального використання приміщення реконструкція віконних і вітринних прорізів першого (цокольного) поверху змінює окремих характеристик (габаритів, малюнок засклення, матеріал заповнення);
- 4) заміна автентичних віконних і вітринних заповнень, при збереженні архітектурного вирішення фасадів, малюнку та товщини плетіння, кольору рішення, виготовленні кольору та текстурі матеріалів.

2.18.3.2.6. Додатковими елементами облаштування віконних і вітринних блоків є:

блоків є:

- 1) захисні конструкції (решітки, екрани, жалюзі, ролети тощо);
- 2) огороження вітрин;
- 3) прямики (для вікон підвального та цокольного поверхів);
- 4) зовнішні конструкції систем кондиціонування та вентиляції;
- 5) маркізи;
- 6) оформлення вітрин;
- 7) художнє освітлення;
- 8) озеленення.

2.18.3.2.7. Решітки, огороження вітрин виконуються по індивідуальним чи типовим проектам у відповідності до архітектурного вирішення фасаду та паспорту опорядження.

Для об'єктів культурної спадщини допускається відновлення втрачених за іконографією, аналогами або реставрація оригінальних решіток і огорожень, за погодженням відповідного органу охорони культурної спадщини (Закон України «Про охорону культурної спадщини»).

2.18.3.2.8. В межах історичного ареалу рекомендовано використовувати прозори або перфоровані (ролети-решітки, трьохчасті ролети) рольставні на вітринах, віконних і дверних заповненнях цокольного та першого поверхів для покращення архітектурно-естетичного вирішення фасадів і загального вигляду міського середовища.

2.18.3.3. Влаштування, облаштування прямиків.

2.18.3.3.1. Архітектурне вирішення прямиків має відповідати єдиному характеру, матеріалам оздоблення та кольоровому рішення фасадів.

2.18.3.3.2. Прямики повинні мати огороження у вигляді кам'яного бордюру, покритого металевим решіткою, або з металевим огороженням висотою 0,4 – 1,0 м, а також обладнуватися системою організованого водовідведення, забезпечуватись захистом від попадання сміття з можливістю проведення періодичного прибирання.

2.18.3.3.3. Розміщення зовнішніх блоків систем кондиціонування та вентиляції.

2.18.3.3.4. Заборониється розміщення зовнішніх блоків систем кондиціонування та вентиляції безпосередньо на головних (вуличних) фасадах об'єктів культурної спадщини та на фасадах цінної (значної) історичної забудови.

2.18.3.3.5. Дозпускається розміщення блоків систем кондиціонування та вентиляції на головних (вуличних) фасадах об'єктів культурної спадщини та цінної (значної) історичної забудови:

- 1) в межах віконних та вітринних прорізів (віконні кондиціонери та окремі елементи поргатованих кондиціонерів), але таких що не виступають за межі прорізів та поверхні стіни;
- 2) у внутрішньому просторі балконів, лоджій, терас об'єктів архітектури, але не вище їх огороження та без замкнення конструкцій.

При цьому для об'єктів культурної спадщини місця встановлення мають

заявляється в паспорті опорядження фасаду. У випадку відсутності паспорту опорядження фасаду місце встановлення визначається Дозвільним документом оскільки дані роботи є такими, реалізація яких може позначитись на об'єкта культурної спадщини.

2.18.3.6. Допускається розміщення блоків систем кондиціонування вентиляції на об'єктах архітектури, в тому числі на бічних і задніх фасадах об'єктів культурної спадщини та цінної (значної) історичної забудови умови:

- 1) влаштування системи без замоканих конструкцій;
- 2) розміщення на балконах, лоджіях, терасах тощо;
- 3) наявності в погодженій проектній, науково-проектній документації та/або паспорті опорядження фасаду;
- 4) розміщення зазначених систем в коробах, спеціальних конструкціях або за кольбором і вирішенням не порушують загального вирішення фасаду об'єкту архітектури.

2.18.3.4. Розміщення маркіз.

2.18.3.4.1. Розміщення повинно мати єдиний упорядкований характер відповідати габаритам і конфігурації прорізів, не погіршувати візуальний сприйняття архітектурних деталей, декору, знаків адресації, знаків дорожнього знамення, показників зупинки громадського транспорту. Колір маркіз має узгоджуватись з кольоровим рішенням фасаду.

2.18.3.5. Влаштування озеленення на фасадах.

2.18.3.5.1. Розміщення елементів озеленення має проходити упорядковано, без шкоди для архітектурного рішення та технічного фасаду, мати надійні конструкції кріплення.

2.18.3.5.2. Підвітки встановлювати на спеціальних піддонах кронштейнах на відстані не менше 10 см від стіни, задля запобігання замоноличування конструкцій та оздоблення.

2.18.3.5.3. Сезонне озеленення входить в об'єкти архітектури допускається використовувати наземних, настінних, підвісних систем. Розміщення зовнішній вигляд його елементів повинні сприяти естетичній привабливості фасаду, забезпечувати комплексне рішення його облаштування та оформлення При облаштуванні озеленення забезпечити необхідну ідентифікацію та повернь.

2.18.3.6. Влаштування, облаштування та ремонт балконів, лоджій та терас.

2.18.3.6.1. Власники/балансоутримувачі повинні забезпечити регулярне очищення фарбування та елементів облаштування, поточний ремонт балконів та терас, їх огороджувальних конструкцій.

2.18.3.6.2. Будівлі дії, пов'язані з відоміною зовнішнього вигляду балконів, лоджій та терас (засклення, заміна огороджень та його матеріалів, кольорове рішення), повинні відповідати паспорту опорядження фасаду погодженій проектній документації.

2.18.3.6.3. Влаштування та облаштування балконів, лоджій та

визначається архітектурним рішенням фасаду, конструктивною системою об'єкту архітектури, проектними рішеннями.

2.18.3.6.4. Забороняється:

- 1) порушення композиції фасаду за рахунок відоміних балконів, лоджій чи терас, облаштування нових і ліквідації первісних;
- 2) зміна первісного характеру огороження (колір, малюнок, прозорість);
- 3) самовільний демонтаж елементів, які мають історико-культурну цінність;
- 4) самовільна реконструкція з влаштуванням засклення;
- 5) фрагментарне фарбування чи облицювання частини фасаду в межах балкону, лоджії чи тераси.

2.18.3.6.5. При зміні функціонального використання приміщень допускається реконструкція лоджій, балконів і терас зі зміною окремих габаритних і архітектурних характеристик, лише у відповідності до погодженої проектної документації та паспорту опорядження.

2.18.4. Влаштування, облаштування та ремонт входів, ганків, пандусів.

2.18.4.1. Дії, пов'язані з влаштуванням, облаштуванням, реконструкцією входів і дверних прорізів, зміною їх вигляду, кольорового рішення, ліквідацією входів, зміною габаритів та конфігурації, переоблаштуванням дверних прорізів у вікони, встановленням деревних конструкцій, підвіски та інших елементів облаштування, погодження ганків, пандусів, мають відповідати паспорту опорядження та погодженій проектній, науково-проектній документації.

2.18.4.2. Допускається:

- 1) облаштування додаткових входів, окремих входів в житлові приміщення багатоквартирних будинків для потреб маломобільних груп населення, при їх відповідності чинному законодавству та нормативам;
- 2) облаштування та обладнання додаткового входу (протипожежного, санітарного тощо), при переведенні житлового приміщення у нежитлове, за умови дотримання вимог чинного законодавства;
- 3) відновлення, реставрація автентичних підвіски або встановлення нових за аналогами, на фасадах об'єктів культурної спадщини та цінної (значної) історичної забудови, за попереднім Дозвільним документом.

2.18.4.3. Забороняється:

- 1) порушення, затвердженого паспортном опорядження та проектною документацією, архітектурного вирішення фасадів внаслідок розміщення нових, зміни габаритів і конфігурації існуючих входів, облаштування додаткових входів чи ліквідація існуючих;
- 2) застосування дверей, що гоїдаються на завесах, обертових дверей та турнікетів на шляхах руху маломобільних груп населення за відсутності іншого входу;
- 3) на об'єктах культурної спадщини та цінній (значній) історичній забудові демонтаж автентичних дверних заповнень (без відповідного Дозвільного документу), встановлення дверних заповнень, які не відповідають

архітектурному рішенню фасаду, характеру та кольоровому рішенню передбаченому паспортом опорядження;

4) зміна елементів облаштування та обладнання входів, передбачена затвердженою документацією;

5) демонтаж підлашків і навісів передбачених проектною документацією або паспортом опорядження.

2.18.4.4. Входи та ганки, пандуси повинні мати спільний характер вирішення в межах усього фасаду, у комплексі з облаштуванням та оформленням вітрин, рекламним та інформаційним заповненням частини фасаду, не порушувати архітектурну композицію фасаду, не перешкоджати руху пішоходів. Їх покриття має бути твердим, не допускати ковзання при намоканні, мати порсткувату поверхню.

2.18.4.5. Фарбування дверних заповнень, вілоків, окремих елементів входів повинно здійснюватися у відповідності до паспорту опорядження та загального вирішення фасаду. У випадку виконання поточного ремонту дерев'яних елементів дверних блоків, необхідно забезпечити обробку дерев'яних поверхонь протипожежними та протиприбковими розчинами.

2.18.4.6. Підлашки та навіси виконуються за індивідуальними або типовими проектами у відповідності до паспорту опорядження.

2.18.4.7. Освітлення входів передбачається у складі проектного документу з урахуванням загальної системи художнього освітлення фасаду, передбаченої паспортом опорядження.

2.18.5. Додаткове обладнання фасаду.

2.18.5.1. До додаткового обладнання фасадів відносяться системи технічного забезпечення внутрішньої експлуатації будівель і споруд. елементи обладнання, розміщені на фасадах, а саме:

1) зовнішні блоки систем кондиціонування та вентиляції, вентиляційні трубопроводи, водостічні труби;

2) антени;

3) відеорежери зовнішнього спостереження;

4) поштові скриньки;

5) годинники;

6) банкомати, термінали;

7) кабел'ні лінії, пристінні електрощити;

8) сонячні батареї;

9) системи художнього освітлення фасадів;

10) тактильні інформаційні покажчики тощо.

2.18.5.2. Загальними вимогами до розміщення та зовнішнього вигляду додаткового обладнання на фасадах об'єктів архітектури є:

1) розміщення без шкоди для зовнішнього вигляду та технічного стану фасаду та у місцях, визначених проектною документацією;

2) мінімальний контакт з архітектурними поверхнями, раціональне облаштування та технологічність кріплення, використання стандартних конструкцій кріплень;

3) безпека;

4) комплексне рішення розміщення обладнання;

5) розміщення, що не погіршує умов проживання, руху пішоходів, мешканців і обслуговуючого персоналу;

6) зручність експлуатації та обслуговування.

7) уніфікація;

8) компактні табарити;

9) використання сучасних технічних рішень;

10) використання матеріалів з високими декоративними та експлуатаційними характеристиками;

11) нейтральне фарбування, наближене до кольору фасаду;

12) при розташуванні тактильних інформаційних покажчиків на фасадах, необхідно дотримуватись вимог ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення».

2.18.6. Джерела фінансування робіт з утримання, ремонту, реконструкції, консервації, реставрації та реабілітації фасадів об'єктів архітектури (їх частин).

2.18.6.1. Власники/балансоутримувачі/користувачі мають обов'язки по утриманню, ремонту, реконструкції, консервації, реставрації та реабілітації фасадів об'єктів архітектури за рахунок власних, бюджетних чи залучених коштів.

2.18.6.2. У разі, коли у власності на праві повного господарського відання або оперативного управління юридичних і фізичних осіб знаходяться окремі приміщення в нежитлових або житлових будинках, такі особи несуть зобов'язання по пайовій часті в ремонті, реконструкції, консервації, реставрації та реабілітації фасадів будівель, споруд і благоустрою прибудинкової території пропорційно до займаної площі.

2.18.6.3. Орендарі будинків, споруд, приміщень мають зобов'язання по утриманню, ремонту, реконструкції, консервації, реставрації та реабілітації фасадів відповідно до умов договору оренди.

2.18.6.4. За умов згоди власника/балансоутримувача орендарі можуть виступати інвесторами заповнення паспорту опорядження фасадів або/чи проведення робіт з ремонту, реконструкції, консервації, реставрації та реабілітації фасадів об'єктів архітектури, відповідно до договорів оренди та за умови дотримання вимог чинного законодавства України.

2.18.7. Вимоги до паспортизації та документування на ремонт, реконструкцію, консервацію, реставрацію та реабілітацію фасадів об'єктів архітектури.

2.18.7.1. Фасади усіх без винятку об'єктів архітектури в межах історичних ареалів та об'єктів культурної спадщини поза межами ареалів, підлягають паспортизації.

2.18.7.2. Склад та зміст паспорту опорядження фасадів має відповідати вимогам ДСТУ 9243.4:2023 «Система проектно-документації для будівництва. Основні вимоги до проектно-документації» та ДБН А.2.2-14:2016 «Склад та

зміст науково-проектної документації на реставрацію пам'яток архітектури та містобудування» (із змінами) (для об'єктів культурної спадщини).

2.18.7.3. Ремонт, реконструкція, консервація, реставрація та реабілітація фасадів будівель і споруд, замовники повинні проводити на підставі проектної та науково-проектної документації, розробленої та погодженої в установленому законодавством України порядку.

2.18.7.4. Функції замовника розробки паспорту опорядження фасадів або/чи проектної документації на ремонт, реконструкцію, консервацію, реставрацію та реабілітацію фасадів покладаються на власника об'єкта архітектури (його частини, приміщення).

2.18.7.5. Замовником паспорту опорядження фасадів та науково-проектної документації на роботи на об'єктах культурної спадщини, може виступати відповідний орган охорони культурної спадщини, відповідно до наданих Законом України «Про охорону культурної спадщини» повноважень.

2.18.7.6. Паспорт опорядження фасадів виконується у чотирьох примірниках, один з яких (контрольний) зберігається у Департаменті архітектури та містобудування Запорізької міської ради, другий – в установі «Інспекція з благоустрою міста Запоріжжя» Запорізької міської ради або іншому органі, підприємстві, установі, який відповідно до своєї компетенції реалізує повноваження та функції з благоустрою, здійснює контроль за станом благоустрою на території м. Запоріжжя, третій – у Відділі охорони культурної спадщини Запорізької міської ради, четвертий – у замовника (власника, балансоутримувача об'єкта архітектури).

Копія паспорту опорядження фасадів зберігається у користувачів окремих приміщень об'єкта архітектури, з позначенням тієї частини яка належить до цих приміщень.

2.18.7.7. Паспорт опорядження фасадів об'єкта архітектури розглядається на засіданні архітектурно-містобудівної ради при Департаменті архітектури та містобудування Запорізької міської ради.

2.18.7.8. Паспорт набуває чинності з моменту погодження протоколом архітектурно-містобудівної ради і є дієвим за наявності рестраційного номера архітектурно-містобудівної ради міста Запоріжжя.

У разі наявності погодженого паспорту опорядження, розробленого до набуття чинності Умов, даний паспорт зберігає свою чинність.

2.18.7.9. У разі необхідності отримання копії паспорту опорядження фасадів, подається письмова заява до Департаменту архітектури та містобудування Запорізької міської ради.

2.18.7.10. Розроблення науково-проектної документації з проведення робіт на об'єктах культурної спадщини здійснюється згідно з ДБН А.2.2-14:2016 «Склад та зміст науково-проектної документації на реставрацію пам'яток архітектури та містобудування» (із змінами) та іншими державними будівельними нормами, нормативними документами, що регламентують склад і порядок розроблення науково-проектної документації, а також нормативними документами для будівництва в тій частині, яка не суперечить

пам'яток охоронним нормативним документам.

2.18.8. Контроль та відповідальність за дотриманням Умов.

2.18.8.1. Контроль за утриманням фасадів об'єктів архітектури здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства України.

2.18.8.2. Уповноваженим органом, що здійснює контроль та моніторинг за утриманням фасадів будівель і споруд, як частини міської благоустрою, є орган Запорізької міської ради, на який покладено контроль за станом благоустрою міста Запоріжжя», відповідно до наданих їй повноважень (далі – Уповноважений орган).

2.18.8.3. Невиконання або порушення передбачених цими Умовами вимог та обов'язків вважається порушенням цих Умов.

2.18.8.4. Відповідальність за своєчасне виявлення, попередження і вжиття заходів щодо усунення порушень вимог Умов покладено на власників будинків і споруд, власників приміщень, управителів на підставі договору з власниками, балансоутримувачів, правління ОСББ, управителів багатоквартирних будинків, відомства, на балансі яких перебувають багатоквартирні житлові будинки та територія, власників земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти архітектури (далі – Відповідальні).

2.18.8.5. При виявленні фактів порушення Умов та самочинного проведення робіт з ремонту, реконструкції, реставрації фасадів об'єктів архітектури та їх частин Відповідальні терміново (протягом однієї доби з дня виявлення порушення) направляють інформацію про правопорушників до Уповноваженого органу, для вжиття заходів згідно чинного законодавства та проведення комісійного обстеження стану утримання фасадів об'єктів архітектури (далі – Обстеження).

2.18.8.6. Уповноважений орган може організувати та проводити Обстеження, як планові заходи, так і позачергово, виходячи з поточних потреб.

2.18.8.7. Підставами для проведення Обстеження також можуть бути відповідні накази, розпорядження та доручення керівництва виконавчих органів Запорізької міської ради, звернення підприємств, установ, організацій та громад, в тому числі, наявна інформація в засобах масової інформації та соціальних мережах.

2.18.8.8. При Обстеженні проводиться візуальний огляд з фотографуванням фасадів об'єктів архітектури, їх окремих частин, приміщень та елементів.

2.18.8.9. Якщо стан утримання фасадів об'єкту архітектури (його частини) не відповідає Правилам та Умовам, Уповноважений орган наділяє власнику/балансоутримувачу чи спеціально уповноважений ним особі, письмове попередження з вимогою в визначений термін виконати заходи і роботи, зазначені у акті обстеження.

2.18.8.10. У разі невиконання вимог попередження в зазначений термін, Уповноважений орган передає матеріали для вжиття відповідних заходів реагування, а саме, оформлення на підставі акту обстеження протоколу про адміністративне правопорушення відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення для його наступного розгляду

адміністративною комісією та подальшого вжиття заходів згідно діючого законодавства.

Такими заходами можуть бути у тому числі, але не виключно, заходи щодо притягнення винних осіб до цивільно-правової відповідальності, адміністративної та/або кримінальної відповідальності згідно з чинним законодавством.

2.18.8.11. Визначення обсягу заподіяної шкоди покладається на уповноважений орган, інших осіб, передбачених законодавством, згідно з положеннями цього розділу.

2.18.8.12. У випадку виявлення ситуації, що носить ознаки кримінально караного діяння, передбаченого Кримінальним кодексом України, Уповноважений орган має звернутись до правоохоронних органів, які, відповідно до покладених на них завдань та обов'язків, виявляють заходи реагування, передбачені законом.

2.18.8.13. У разі порушення Умов, особи, винні у їх порушенні, зобов'язані вчинити всі необхідні дії для усунення наслідків такого порушення.

2.18.8.14. У разі, коли особи, винні в порушенні цих Умов, не виконують обов'язок щодо усунення наслідків порушення у встановлений строк, балансоутримувач об'єкта або елемента благоустрою має право здійснити усунення наслідків порушення цих Умов власними силами або шляхом укладення відповідного договору залучити для виконання певних дій третіх осіб.

У такому випадку балансоутримувач має право на відшкодування витрат (збитків), понесених у зв'язку з усуненням наслідків порушення вимог цих Умов.

2.18.8.15. Проведення демонтажу елементів утеплення (опорядження) та/або технічних елементів (пристроїв), відповідно до вимог письмового попередження, здійснюється власниками цих елементів (пристроїв) за власний рахунок. Примусовий демонтаж здійснюється у відповідності до вимог чинного законодавства.

2.18.8.16. Притягнення осіб, винних у порушенні Умов, до відповідальності передбаченої законом, не звільняє їх від обов'язку припинення порушення, вчинення дій для усунення його наслідків та відшкодування збитків, завданих внаслідок порушення вимог цих Умов та витрат (збитків), понесених у зв'язку з усуненням наслідків порушення вимог цих Умов.

2.19. Порядок утримання мостів, шляхопроводів, підземних пішохідних переходів.

2.19.1. Балансоутримувач здійснює утримання мостів, шляхопроводів, підземних пішохідних переходів з дотриманням вимог цих Правил, нормативно-правових актів.

2.19.2. Мости та шляхопроводи у зимовий період очищаються від снігу та льоду, вживаються протиложевні заходи. Не допускається накопичення вздовж них снігових та льодових вагі.

2.19.3. Прибрання балансоутримувачем підземних пішохідних переходів

та прилеглої території у радіусі 10 метрів, від периметру споруди здійснюється при їх засміченні та забрудненні. У зимовий період вчиняються протиложевні заходи.

2.20. Порядок здійснення благоустрою, утримання об'єктів та елементів благоустрою суб'єктами господарювання, що здійснюють перевезення пасажирів.

2.20.1. Санітарне очищення місць для зупинки маршрутних транспортних засобів, стоянок таксі здійснюється згідно Умов цих Правил, у радіусі 20 метрів від периметру облаштування місць для зупинки та до проїжджої частини вулиці.

2.20.2. На зупинці суб'єкти господарювання зобов'язані встановити не менше 2-х урн для відходів та своєчасно їх обслуговувати.

2.20.3. Утримання у належному технічному та естетичному стані павільйонів або іншого обладнання зупинки маршрутних транспортних засобів здійснює їх балансоутримувач або інші уповноважені особи відповідно договору, іншого документу.

2.20.4. Суб'єкти господарювання зобов'язані укласти договір про надання послуг з управління побутовими відходами з виконавцем послуг з управління побутовими відходами, визначеним у встановленому законодавством порядку.

2.21. Порядок здійснення благоустрою, утримання об'єктів та елементів благоустрою під час будівельних, земельних, ремонтних та інших робіт.

2.21.1. Суб'єкти господарювання зобов'язані забезпечити отородження будівельного майданчику парканом визначеного типу, утримувати у належному стані будівельний майданчик, земельну ділянку вигляду під будівництво чи проєктування в радіусі 20 метрів від меж майданчику земельної ділянки та до проїжджої частини вулиці.

2.21.2. Виконувати будь-які види робіт, що спричиняють погіршення благоустрою, лише на підставі дозволу, виданого уповноваженим виконавчим органом міської ради.

2.21.3. Демонтаж, перенесення, заміна, ремонт та інші дії відносно елементів об'єктів благоустрою комунальної власності здійснювати за письмового згодою власника або балансоутримувача такого елемента об'єкту благоустрою.

2.21.4. Здійснювати ремонтні роботи на фасадах будинків, будівель і споруд з обов'язковим використанням протипилілових засобів (захисна сітка, пилка, легка огорожа).

2.21.5. Встановлювати захисні або охоронно-захисні загорожі, ригтування, за межами території, яка надана під будівництво (реконструкцію, ремонт тощо) лише на підставі документу, що надає на це право, виданого виконавчим органом міської ради.

2.21.6. Прибрати не рідше ніж один раз на добу територію, прилеглу до будівельних майданчиків або місць проведення будь-яких ремонтно-будівельних робіт, від залишків будівельних матеріалів, ґрунту, відходів тощо;

2.21.7. Організувати механічне або ручне очищення і миття автотранспортних засобів при їх виїзді з будівельних майданчиків на проїзну частину вулиць.

2.21.8. Не допускати випадків виїзду транспортних засобів з будівельних майданчиків на проїзну частину вулиць із забрудненими колесами.

2.21.9. Вживати заходи з недопущення винесення транспортними засобами на дорожні об'єкти сипучих матеріалів і розчинів, а також засмічення вулиць унаслідок переповнення кузова вантажем, розвіювання безтарних вантажів, руху із незакріпленим вантажем, забруднення або зашпилення повітря.

2.21.10. Не допускати відкачування та вилівання води, стічних вод на проїзну частину вулиць, тротуари, водойми та інші місця, якщо це не передбачено технологічним відведенням стічних вод.

2.21.11. Не допускати забруднення, самовільної зміни межі акваторії та прибережних смуг водних об'єктів.

2.22. Порядок проведення земляних, ремонтних чи інших робіт пов'язаних з порушенням благоустрою.

2.22.1. Порушення об'єкту благоустрою дозволяється на підставі дозволу на порушення об'єкту благоустрою, який видається уповноваженим виконавчим органом міської ради згідно з вимогами чинного законодавства та порядку, встановленому рішенням міської ради.

У разі коли міською радою не прийнято зазначене рішення застосовується Типовий порядок видачі дозволів на порушення об'єктів благоустрою або відмови в їх видачі, переформулення, видачі дублікатів анулювання дозволів.

2.22.2. До робіт, пов'язаних з отриманням дозволу на порушення об'єктів благоустрою, відносяться:

1) Земляні або монтажні роботи, не пов'язані з прокладенням перекладенням, ремонтом інженерних мереж і споруд.

2) Земляні або монтажні роботи, пов'язані з розривом дорожнього покриття вулиць, доріг, майданів, площ.

3) Роботи, пов'язані з порушенням благоустрою об'єктів зеленої господарства.

4) Роботи, пов'язані з інженерними вишукуваннями.

5) Роботи, пов'язані з археологічними дослідженнями.

6) Улаштування нових та/або заміна існуючих посадкових майданчиків для пасажирів міського громадського транспорту з встановленням навісу або павільйону.

7) Ремонт та/або улаштування майданчиків для паркування транспортних засобів, контейнерних майданчиків для побутових відходів, спортивні дитячі та інших майданчиків.

8) Заміна пошкоджених та застарілих конструкцій опор, літхарді освітлювальної арматури, тротуарів, розтяжок, кабелів, дротів, комунікаційні апаратури.

9) Прокладення, перекладення або заміна водостічних, водопровідних труб та водоприймальних колодязів.

10) Установлення нових, відновлення, ремонт та заміна існуючих малих архітектурних форм (окрім малих архітектурних форм, що знаходяться у господарському віданні комунальних підприємств).

11) Відбудова, відновлення зруйнованих частин фундаментів пам'ятників, декоративних скульптур та композицій, елементів об'єднання фонтанів та декоративних басейнів із заміною зношених труб та водопровідної арматури фонтанів тощо.

12) Установлення нових та/або ремонт і відбудова пошкоджених споруд і обладнання пляжів (гардеробів, камер схову, пунктів прокату пляжного інвентарю, тублетів, лав, грибків, навісів, альтанок тощо), спортивного та дитячого устаткування.

2.22.3 Дозвіл на порушення об'єкту(ів) благоустрою не вимагається, якщо земляні та/або ремонтні роботи проводяться:

1) особами, які мають документ, що посвідчує право власності або право користування земельною ділянкою, у тому числі право земельною сервітуту;

2) у рамках підготовчих або будівельних робіт, право на проведення яких оформлене у встановленому законодавством порядку;

3) особами, які здійснюють будівельно-монтажні роботи з будівництва (нового будівництва, реконструкції, капітального ремонту) лінійних об'єктів інженерної інфраструктури. Про початок виконання таких робіт особа, яка має намір їх здійснювати, не пізніше ніж за один робочий день письмово повідомляє про це «Інспекцію з благоустрою міста Запоріжжя» або інший орган, підприємство, установу, які відповідно до своєї компетенції реалізують повноваження та функції з благоустрою, здійснююють контроль за станом благоустрою на території м. Запоріжжя. У такому разі право на порушення об'єктів благоустрою виникає з дня, зазначеного як день початку здійснення відповідною особою будівельно-монтажних робіт;

4) підприємствами, установами, організаціями, фізичними особами-підприємцями, які проводять ремонтні роботи на підставі Ордеру на виконання планового або аварійного розриву, у порядку, встановленому рішенням міської ради.

2.22.4. Проведення планових та аварійних розривів на території міста юридичними особами – всіма підприємствами, установами, організаціями, які здійснюють планові та аварійні розриву для прокладення, ремонту, заміни, обслуговування, реконструкції, експлуатації підземних міських мереж, а саме водопроводу, каналізації, опалення та гарячої води, зливової каналізації, газопостачання, електропостачання, телефонного зв'язку та інших підземних мереж на території міста Запоріжжя, а також систематизації та ведення єдиного реєстру розривів здійснюється на підставі Ордеру, який видається уповноваженим виконавчим органом міської ради в порядку та на підставах, встановлених рішенням міської ради.

2.22.5. Роботи, пов'язані з порушенням об'єктів благоустрою, які

виконуються без отримання дозволу або ордеру вважаються самовільними, виконання таких робіт **заборонено**.

Дозвіл на такі роботи видає та супроводжує виконавчий орган міської ради.

2.22.6. Місця проведення земляних або монтажних робіт необхідно огорожувати сигнальною стрічкою.

2.23. Порядок здійснення благоустрою, утримання об'єктів та елементів благоустрою суб'єктами господарювання, що здійснюють торгівлю або діяльність з надання послуг.

2.23.1. Суб'єкти господарювання зобов'язані утримувати у належному стані, забезпечити своєчасне прибирання прилеглої території до об'єктів торгівлі, послуг (збір побутових відходів (сміття), очищення снігу, вжиття протикорозійних заходів, інших заходів з утримання).

2.23.2. Суб'єкти господарювання зобов'язані укласти договір про надання послуги з управління побутовими відходами з виконавцем послуг з управління побутовими відходами, визначеним у встановленому законодавством порядку.

2.23.3. Забороняється зберігати товари, тару на прилеглої до об'єктів торгівлі, послуг території, проїжджого частині вулиць, тротуарах, інших територіях загального користування.

2.23.4. Право на розміщення об'єктів торгівлі, послуг на території міста Запоріжжя здійснюється за наявності отриманих відповідних документів, що надають на це право, виданих уповноваженим органом у встановленому виконавчим комітетом міської ради, міською радою порядку.

2.23.5. Об'єкти вуличної торгівлі у визначеному місці можуть розміщуватись на тротуарах, площах і інших місцях загального користування, якщо це не перешкоджає руху пішоходів і ширина проходу становить не менше **2,75 метрів**.

2.24. Концепція архітектурного середовища міста Запоріжжя «Код міста».

2.24.1. Концепція архітектурного середовища міста Запоріжжя «Код міста» (дає - Концепція «Код міста»), відноситься до принципів планування та архітектурно-просторових рішень з організації:

- 1) автомобільної інфраструктури;
- 2) велосипедної інфраструктури;
- 3) пішохідної інфраструктури;
- 4) інфраструктури громадського транспорту;
- 5) зупинок громадського транспорту;
- 6) вуличної, туристичної та транспортної навігації;
- 7) озеленення;
- 8) елементів зовнішньої реклами;
- 9) зовнішнього освітлення;
- 10) тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності;
- 11) малих архітектурних форм;

12) фонтанів;

13) скульптур, монументів, вуличних арт-об'єктів;

14) облаштування фасадів будівель та споруд вздовж вулиць;

15) інформаційних вивісок та реклами, розміщених на фасадах.

Концепція «Код міста», встановлюється на основі класифікації вулиць за типами, яким надані характеристики (окремо по кожному типу).

2.24.2. З метою створення єдиних принципів облаштування міського середовища, збереження об'єктів культурної спадщини, сприяння забезпечення єдності та комплексного підходу до благоустрою міста Запоріжжя, формування конкретних образів міста, його належного сприйняття з урахуванням багатогісторії, необхідно дотримуватись:

1) довідника з архітектурно-художнього облаштування фасадів будівель та споруд вздовж магістралей та вулиць м. Запоріжжя;

2) довідника з облаштування благоустрою магістралей та вулиць м. Запоріжжя;

3) довідника з облаштування елементів дорожньо-транспортної інфраструктури м. Запоріжжя;

4) альбома проєктних поперечних профілів вулиць м. Запоріжжя.

2.24.3. З метою створення та підвищення привабливості пішохідних переміщень населення, формування і розвитку пішохідних просторів, що є визначальним фактором створення якісного міського середовища: комфору для відпочинку місцевого населення та збільшення туристичної привабливості, необхідно дотримуватись:

1) довідника з архітектурно-художньої та планування організації вело-пішохідних маршрутів загальноміського значення;

2) довідника з архітектурно-художньої та планування організації пішохідних та трансформованих пішохідних маршрутів загальноміського значення;

3) довідника з архітектурно-художньої та планування організації мікрорайонних скверів, міні-скверів, внутрішньо-квартальних та внутрішньобудовових територій в історичних ареалах міста.

2.24.4. Виконавчі органи Запорізької міської ради, комунальні підприємства та установи м. Запоріжжя, а також суб'єкти господарювання повинні дотримуватись в роботі положень довідників з облаштування міста Запоріжжя та альбому проєктних поперечних профілів вулиць міста Запоріжжя, зазначених в п. 2.24.2 та п. 2.24.3 цих Правил.

2.24.5. Юридичні та фізичні особи, що здійснюють місцебудівну діяльність та заходи з благоустрою на території м. Запоріжжя, повинні дотримуватись положень довідників облаштування міста Запоріжжя та альбомом проєктних поперечних профілів вулиць міста Запоріжжя, зазначених в п. 2.24.2 та 2.24.3 цих Правил.

III. Вимоги до впорядкування території підприємств, установ, організацій у сфері благоустрою міста Запоріжжя

3.1. Впорядкування території здійснюється в порядку, встановленому цими Правилами та нормативно-правовими актами.

3.2. Підприємства, установи, організації, які розміщуються на території об'єкта благоустрою, можуть утримувати закріплену за ними територію або брати пайову участь в утриманні цього об'єкта на умовах договору, укладеного із балансоутримувачем.

3.3. Визначення меж утримання території, прилеглих до території підприємств, установ, організацій, здійснюється відповідно до цих Правил.

3.4. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть передавати об'єкти благоустрою на баланс (в оперативне управління чи господарське відання) відповідно до вимог чинного законодавства.

3.5. Балансоутримувач об'єкта благоустрою з метою належного його утримання та здійснення своєчасного ремонту може залучати для цього на умовах договору інші суб'єкти господарювання.

3.6. Посадові особи юридичних осіб, фізичні особи — суб'єкти підприємницької діяльності несуть адміністративну відповідальність за незаконняння заходів з благоустрою, згідно укладених договорів, а також за дії чи бездіяльність, що призвели до порушення вимог цих Правил, або завдання шкоди майну або здоров'ю громадян на власних та закріплених за юридичними особами, фізичними особами — суб'єктами підприємницької діяльності територіях, відповідно до чинного законодавства.

3.7. Підприємства, установи й організації на власних та закріплених територіях повинні здійснювати увесь комплекс робіт, спрямованих на забезпечення та постійне підтримання чистоти і порядку, збереження зелених насаджень, а саме:

1) забезпечення постійного прибирання сміття, побутових відходів, бруду, опалого листя, снігу, тощо, з метою утримання об'єктів благоустрою та прилеглих територій у належному санітарному стані (прогуляри прибираються вздовж всієї ділянки будинку, домоволодіння (в межах належності) — до бордюрного каменю);

2) забезпечення вивезення сміття, бруду, побутових відходів, опалого листя на відведені для цього ділянки або об'єкти поводження з відходами. Вивезення сміття, побутових відходів здійснюється шляхом укладення відповідних договорів із підприємствами;

3) регулярне миття об'єктів та елементів благоустрою (у разі їх придатності до миття) з періодичністю, яка дасть можливість забезпечити їх утримання у належному санітарному стані;

4) регулярне прибирання контейнерних майданчиків з періодичністю, яка дасть можливість забезпечити їх утримання у належному санітарному стані;

5) утримання приміщень громадських вбиралень, у тому числі дворових, вбиралень на кінцевих зупинках маршрутного транспорту у належному санітарному та технічному стані;

6) очищення опор ліній електропередач, стовбурів дерев, стовпів, парканів, будівель, інших елементів благоустрою від оголошень, реклам, вивішених у незрозумілих місцях;

7) спостереження за станом волоприймальних та оглядових колодязів підземних інженерних мереж, колодязів пожежних гідрантів. У разі виявлення відкритих люків або інших недоліків в утриманні інженерних мереж про це повідомляють організації, які їх експлуатують, для негайного приведення цих мереж у належний стан;

8) регулярне знищення бур'янів, скошення трави заввишки більше ніж 10 см, видалення сухостійних дерев та чагарників, видалення сухого та пошкодженого гілля та забезпечення їх видалення;

9) регулярне обстеження висяних та прилеглих (закріплених) територій з метою виявлення амброзії полинолистої, інших карантинних рослин, вжиття негайних заходів з їх знищення;

10) здійснення заходів, що забезпечують збереження зелених насаджень, квітників, газонів;

11) вжиття протягом року необхідних заходів боротьби зі шкідликами та хворобами зелених насаджень, а також з поширенням сезонних комах і кліщів, що становлять загрозу здоров'ю населення;

12) проведення у повному обсязі заміни засохлих та пошкоджених кущів і дерев;

13) усунення на закріплених за ними об'єктах благоустрою (їх частинах) за власний рахунок та в установлені строки пошкоджень інженерних мереж або наслідків аварій, що сталися з їх вини;

14) усунення на закріплених за ними об'єктах благоустрою (їх частинах) наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

3.8. Підприємства, установи, організації, фізичні особи, які експлуатують ліхтарі вуличного освітлення, засоби та обладнання зовнішнього освітлення, світлових покажучиків розміщення пожежних гідрантів, установок з декоративного підсвічування будинків, будівель, споруд, вивісок, вітрин, світлової реклами, зобов'язані забезпечувати їх належний режим роботи та технічний стан.

3.9. Порядок утримання ліхтарів вуличного освітлення, засобів та обладнання зовнішнього освітлення, установок з декоративного підсвічування будинків і пам'ятників, вивісок, вітрин.

3.9.1. Суб'єкти господарювання, промисли, які експлуатують ліхтарі вуличного освітлення, засоби та обладнання зовнішнього освітлення, установок з декоративного підсвічування будинків і пам'ятників, вивісок, вітрин, світлової реклами, зобов'язані забезпечити їх належний режим роботи та технічний, естетичний стан.

3.9.2. Утримання в належному технічному, естетичному стані та обслуговування мереж освітлення прибудинкових територій, здійснюється їх балансоутримувачем.

3.9.3. На територіях парків і скверів повинні встановлюватися енергозберігаючі ліхтарі освітлювання вздовж доріжок та на майданчиках.

3.9.4. Опори зовнішнього освітлення (ліхтарі), кронштейни, арматура та інші пристрої зовнішнього освітлення мають утримуватися у належному технічному та санітарному стані.

3.9.5. Балансоутримувач забезпечує своєчасне фарбування опор зовнішнього освітлення (ліхтарів) та кронштейнів кріплення світильників, навісного обладнання.

3.9.6. Видалення та вивезення пошкоджених опор зовнішнього освітлення (ліхтарів) та усунення можливих пошкоджень мереж, що можуть спричинити травмування людей, здійснюється балансоутримувачем негайно.

3.9.7. Установки архітектурно-декоративного освітлення не повинні засліплювати водіїв транспорту і пішоходів, та мешканців будинків.

3.9.8. Усі вітрини повинні бути обладнані спеціальною освітлювальною апаратурою, переважно енергозберігаючою та святковими електротірлядами. Святкові тірляди вмикають у належний час та відповідні дні на власний розсуд, а також з рекомендацій уповноваженого органу виконавчого комітету Міської ради.

3.9.9. Освітлення вулиць має бути рівномірним та не засліплювати учасників дорожнього руху та освітлювати квартири житлових будинків.

3.9.10. Забороняється відключати освітлення у темний час доби на пішохідних переходах, а також ділянках автомобільних доріг, проспектах, магістралях з високим рівнем небезпеки.

3.9.11. Вуличне освітлення повинно вмикатися відповідно до вегановленого графіка залежно від пори року та природних умов.

3.9.12. Розміщення обладнання архітектурно-художнього освітлення на фасаді будівель та споруд здійснюється виключно на підставі згоди власника будівлі або приміщення.

IV. Вимоги до утримання зелених насаджень на об'єктах благоустрою-територіях загального користування

4.1. Порядок утримання зелених насаджень на об'єктах благоустрою.

4.1.1. Утримання зелених насаджень здійснюється згідно з вимогами чинного законодавства та цих Правил.

4.1.2. Охороні та відновленню підлягають усі зелені насадження в межах міста під час проведення будівельно-ремонтних робіт, крім зелених насаджень, які висаджені або вирощені самосівом в охоронних зонах повітряних і підземних кабелів ліній, трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів і пристроїв.

4.1.3. Охорона, утримання та відновлення зелених насаджень на об'єктах благоустрою, а також видалення дерев, які виросли самосівом, здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету залежно від підпорядкування об'єкта благоустрою, а на земельних ділянках, переданих у власність, наданих у

постійне користування або в оренду - за рахунок коштів їх власників або користувачів відповідно до нормативів, затверджених у встановленому порядку.

4.1.4. Об'єкти благоустрою зеленого господарства використовуються відповідно до їх функціонального призначення для забезпечення сприятливих умов життєдіяльності людини на засадах їх раціонального використання та охорони і утримання відповідно до вимог законодавства.

4.1.5. Утримання зелених насаджень - dotримання режиму їх використання з проведенням агротехнічних заходів, що сприяють нормальному росту.

4.1.6. Виробничий процес утримання об'єктів зеленого господарства включає: догляд за деревами і чагарниками, живоплотами, витканими рослинами, квітниками, газонами, садовими доріжками та майданчиками, малими архітектурними формами, захист зелених насаджень від шкідників і хвороб, садіння квітів, створення газонів, видаленням окремих дерев, садіння окремих дерев, видалення аварійних дерев, санітарне очищення території об'єкта благоустрою.

4.1.7. Відповідальними за збереження зелених насаджень і належний догляд за ними у межах міста є:

1) на об'єктах благоустрою державної чи комунальної власності - балансоутримувачі цих об'єктів;

2) на об'єктах благоустрою державної чи комунальної власності, які не перебувають на балансі (в оперативному управлінні чи господарському віданні):

а) на території вулично-дорожньої мережі міста (перед будівлями до проїзної частини), на дворових, прибудинкових і прилеглих внутрішньоквартальних територіях - власники/співвласники (балансоутримувачі) та користувачі будівель, споруд;

б) на об'єктах благоустрою приватної чи колективної власності - власники або користувачі цих об'єктів;

в) на територіях підприємств, установ, організацій, а також на прилеглих і закріплених за ними територіях (у т.ч. санітарно-захисних зонах) - ці підприємства, установи, організації;

г) на територіях земельних ділянок, які виведені під будівництво, - забудовники чи власники (користувачі) цих ділянок;

р) у приватних садибах і прилеглих ділянках - їх власники або користувачі;

д) інші уповноважені виконавчі органи міської ради.

4.1.8. Усі роботи з поточного утримання зелених насаджень на територіях, закріплених за суб'єктами господарювання здійснюються силами і коштами цих суб'єктів або на договірних засадах з уповноваженим на те органом.

4.1.9. Догляд за зеленими насадженнями на вулицях, площах, бульварах, скверах, майданах, парках повинен проводитися їх балансоутримувачами або спеціалізованими підприємствами, організаціями зеленого господарства, які

Укомплектовані спеціального технікою та механізмами, кваліфікованими спеціалістами, на умовах договору з балансоутримувачем.

4.1.10. Догляд за деревами і чагарниками здійснюється протягом року включася: поливання, внесення добрив, вкриття, оприскування крон дерев догляду за ґрунтом, боротьбу з бур'янами, обробку дулет і механічні пошкодження, формування крон дерев і чагарників.

4.1.11. Під час проведення будівельних, земляних, ремонтних та інших робіт на території, де розташовані зелені насадження, що не підлягають знесенню, забудовник (виконавець робіт/послуг) зобов'язаний:

- 1) отороджувати дерева на території будівельного майданчика;
- 2) у процесі будівництва та реконструкції доріг і тротуарів асфальтування дворів тощо залишати місця (лунки) для висадки дерев виштовувати лунки навколо наявних дерев;
- 3) не допускати копання траншей і приямків глибше ніж 1 м для влаштування та ремонту підземних інженерних мереж і фундаментів, не відстані, меншій ніж 2 м від дерева та 1,5 м від чагарнику, окрім випадків коли зелені насадження розташовані в охоронній зоні міських підземних інженерних мереж;
- 4) не допускати засипання ґрунтом стовбурів дерев та чагарників;
- 5) зберігати верхній родючий шар ґрунту на всій території забудови та місцях проведення земляних робіт, організовувати його зняття, складування та залишити для подальшого використання чи передачі спеціалізованою підприємству, визначеному місцевим органом виконавчої влади, для використання під час створення зелених насаджень;

6) не допускати складування конструкцій та будівельних матеріалів, стоянки машин і механізмів на відстані, меншій ніж 2,5 м від дерева та 1,5 м від чагарнику.

4.1.12. Відновіальні за збереження зелених насаджень і належним догляд за ними зобов'язані:

- 1) проводити своєчасне обрізування дерев та чагарників відповідно до Методичних рекомендацій щодо проведення обрізування крон дерев чагарників та вигоди до виконання цих видів робіт в м.Запоріжжя та Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України;
- 2) проводити регулярне знищення бур'янів, періодичне косіння травостою на газонах та у зонах зелених насаджень природного або штучного походження; максимална висота травостою та висота скошування встановлені Правилами утримання зелених насаджень у населених пунктах України. Правильна трава повинна бути прибрана протягом 3 діб.

З бур'янами борються наступними способами:

- а) механічним (прополкування, виривання з коренем, скошуванням);
- б) хімічним (застосування гербіцидів та добрив відповідно до Переліку пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні);
- в) фітоценотичним (шильхом переорювання ґрунту з подрібнення рослинних решток та наступним висівом на цих ділянках багаторічних злаків

бобових травосумішей або газонних трав чи розстилянням газонних рулонів);

г) іншими способами передбаченими місцевими Програмами;

3) проводити розпушування пристовбурних лункок під деревами та чагарниками протягом всього вегетаційного періоду, а також регулярний полив деревно-чагарникових порід протягом всього вегетаційного періоду (2 - 3 рази на місяць) для забезпечення їх приживлювання протягом 3-х років від посадки;

4) проводити полив зелених насаджень зранку або у вечірній час. Дозволяється полив дерев та кущів протягом дня у пристовбурну лунку. Рекомендована норма поливу дерев: 50-60 л/м² для суцільних ґрунтів, 60 - 80 л/м² для суцільних ґрунтів, 20 - 30 л/м² для газонів; забороняється поливати зелені насадження, якщо температура повітря нижча або дорівнює 0 °С;

5) встановлювати декоративну захисну оторожу в місцях постійного ушкодження газонів, лунки дерев прикривати декоративними металевими решітками або влаштовувати по периметру декоративну оторожу;

6) реалізовувати заходи із запобігання виникненню осередків пошкодження зелених насаджень шкідливиками та ураженню їх хворобами, а також боротьби з ними;

7) видаляти зелені насадження у випадках передбачених Порядком видалення дерев, кущів, газонів і квітників у населених пунктах та у інших випадках, передбачених законодавством України.

4.1.13. Власники (балансоутримувачі) та орендарі будівель, споруд і майданчиків сфери складового ринку, ресторанного бізнесу, відпочинку, побутових та інших послуг, розміщених на території парків та їх буферних зон, скверів, пляжів, прибережних зон відпочинку та на межі з ними, зобов'язані:

1) регулярно здійснювати прибирання та квіткове оформлення об'єктів і прилеглої території, своєчасно виконувати вимоги балансоутримувачів відповідних об'єктів благоустрою в частині збереження та відновлення зелених насаджень, підтримання санітарної та пожежної безпеки на території об'єктів, на прилеглої та закріпленій території;

2) встановити контейнери для побутових відходів у необхідній кількості на межі з лісовими (лісопарковим) масивом та укласти договір про надання послуги з управління побутовими відходами з виконавцем послуги з управління побутовими відходами, визначеним у встановленому законодавством порядку;

3) дотримуватись вимог чинного законодавства, нормативно-правових актів щодо збереження та відновлення зелених насаджень, підтримання санітарної та пожежної безпеки на території об'єктів, на прилеглої та закріпленій території.

4.1.14. На території об'єктів благоустрою зеленого господарства забороняється:

- 1) рух та паркування автомобілів, мотоциклів, мопедів та велосипедів (крім спеціального технологічного транспорту), обладнувати стоянки;
- 2) закоптування буль-яких будівельних відходів та матеріалів, складування будівельних та інших матеріалів, конструкцій, обладнання, тощо;
- 3) вивозити і звалювати в не відведених для цього місцях відходи,

сміття, траву, гілки, деревину, сніг, листя тощо;

4) випасання худоби, вирулювання та дресировання тварин, верхова їзда у спеціально не відведених для цього місцях;

5) спалювання сухої рослинності, відходів, розпалювання багаття та порушення інших правил пожежної безпеки;

6) підпилювання на деревах гамаків, гоїдачок, мотузок для сушіння білизни, забивання в стовбури пвяхів, прикріплення засобів зовнішньої реклами, електричних дротів, колючого дроту, огорож та інше, що може пошкодити дерева;

7) пошкодження зелених насаджень будь-яким способом, викопувати зелені насадження, рвати квіти, ламати дерева та їх гілки, чагарники, витоптувати газони, квітники;

8) самовільне, без дозволу власника (балансоутримувача) об'єкта благоустрою зеленого господарства, висадження дерев та кущів;

9) самовільне влаштування городів, добування соку та смоли з дерев, робити надрізи, надписи, наносити механічні пошкодження деревним та квітниковим рослинам;

10) здійснення ремонту, обслуговування та миття транспортних засобів, машин, механізмів у спеціально не відведених для цього місцях;

11) влаштування зупинок пасажирського транспорту та паркування автотранспортних засобів на газонах, клумбах, інших озеленених територіях;

12) викопувати землі, будівельні та інші роботи без дозволу, виданого в установленому порядку;

13) самовільно встановлювати об'єкти зовнішньої реклами, тимчасові споруди, малі архітектурні форми, торгівельні лотки, павільйони, кіоски тощо;

14) посилення тротуарів, доріжок, майданчиків, прогулянкових стежок хімічними препаратами, не дозволеними для такої використання;

15) улаштування місць для відпочинку, встановлення наметів у заборонених для цього місцях, влаштування ігри на газонах;

16) викидання соляних сумішей на території зелених насаджень під час зимового прибирання вулиць, доріжок тощо;

17) заправляти, ремонтувати транспортні засоби і механізми, човни і катери на прибудинкових територіях, газонах, берегах рік і заток, озер, у парках та скверах, інших зелених зонах;

18) самовільне знищення, пошкодження або видалення зелених насаджень, тощо;

19) винищувати мурашники, ловити птахів і звірів;

20) встановлення тимчасових споруд на зелених зонах.

4.2. Порядок видалення та пересаджування зелених насаджень.

Видалення, пересаджування зелених насаджень здійснюється відповідно до Порядку видалення дерев, кущів, газонів і квітників у населених пунктах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України, рішення Запорізької міської ради «Про організацію проведення робіт з видалення зелених насаджень в м. Запоріжжі» та рішення виконавчого комітету Запорізької

міської ради «Про оформлення документів на видалення зелених насаджень».

У. Вимоги до утримання будівель і споруд інженерного захисту території

5.1. Утримання споруд інженерного захисту території від небезпечних геологічних процесів здійснюється з дотриманням вимог чинного законодавства України.

5.2. Утримання захисних споруд – комплекс заходів організаційного матеріально-технічного, інженерного, фінансового та іншого характеру, що спрямовані на забезпечення готовності захисних споруд до використання за призначенням.

5.3. Суб'єкти господарювання незалежно від форм власності, які здійснюють діяльність пов'язану з експлуатацією споруд інженерного захисту від зсувів та обвалів, зобов'язані здійснювати заходи по ремонту та утриманню цих споруд.

5.4. Аварійний ремонт споруд інженерного захисту території від зсувів та обвалів повинен включати роботи з ліквідації та запобігання можливим аваріям і аварійним випадкам.

5.5. Аварійні роботи повинні розпочинатися негайно і проводитись безперервно із залученням максимальної кількості працівників.

УІ. Вимоги до санітарного очищення території

6.1. Збирання та вивезення побутових відходів у межах певної території здійснюється суб'єктом господарювання, який уповноважений на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах відповідно до Порядку проведення конкурсу на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України.

6.2. Зберігання побутових відходів здійснюється згідно з вимогами, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України та Методики роздільного збирання побутових відходів, затвердженої наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України.

6.3. Роздільне збирання побутових відходів, включаючи небезпечні відходи у їх складі, здійснюється власниками таких відходів з дотриманням вимог:

1) Закону України «Про утравління відходів»;

2) Правил надання послуг з управління побутовими відходами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України;

3) Методики роздільного збирання побутових відходів, затвердженої наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України;

4) Порядку розроблення, погодження та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів, затвердженого наказом Міністерства

регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.

- 5) Державних санітарних норм та правил утримання території населених місць, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України;
- 6) Державних будівельних норм «Склад та зміст схеми санітарного очищення населеного пункту» (ДБН В.2.2-6:2013);
- 7) інших нормативно-правових актів та нормативно-технічних документів у сфері управління відходами.

6.4. Зберігання вигучених та зібраних небезпечних відходів у складі побутових відходів здійснюється в спеціально організованих відповідно до схеми санітарного очищення населеного пункту місцях їх тимчасового зберігання до передачі їх спеціалізованим організаціям, що мають ліцензії на здійснення операцій у сфері управління небезпечними відходами.

6.5. Вимоги до санітарної очистки території міста, виконання робіт з належного прибирання об'єктів благоустрою та державного санітарно-епідеміологічного нагляду у сфері благоустрою і управління відходами регламентуються нормативно-правовими актами та нормативно-технічними документами.

6.6. Суб'єктами у сфері управління з відходами є громадяни України, іноземці та особи без громадянства, суб'єкти господарювання незалежно від форм власності, діяльність яких призводить до утворення відходів (сміття), а також суб'єкти господарювання у сфері управління відходами.

6.7. Управління побутовими відходами здійснюється згідно з вимогами чинного законодавства України, державних норм, стандартів і правил, Правил благоустрою міста Запоріжжя.

6.8. Утворювачі відходів у разі утворення побутових відходів зобов'язані укладати договір про надання послуги з управління побутовими відходами з виконавцем відповідної послуги та вносити плату за надання такої послуги відповідно до встановлених тарифів.

6.9. Об'єктом оброблення (видалення) побутових відходів є полігон твердих побутових відходів №1 у м. Запоріжжі.

6.10. Громадяни України, іноземці та особи без громадянства у сфері управління відходами мають право на:

- 1) безпеку для їх життя та здоров'я умови під час управління відходами;
- 2) одержання в установленому порядку повної та достовірної інформації про безпеку об'єктів оброблення відходів (тих, що експлуатуються, або будівництво яких розпочато чи планується);
- 3) одержання у встановленому порядку повної та достовірної інформації про плани і програми управління відходами;
- 4) відвідування в установленому порядку об'єктів оброблення відходів;
- 5) участь в обговоренні питань, пов'язаних із розміщенням, проектуванням, спорудженням та експлуатацією об'єктів оброблення відходів;
- 6) відшкодування шкоди, заподіяної їх здоров'ю та майну внаслідок порушення законодавства у сфері управління відходами.

6.11. Громадяни України, іноземці та особи без громадянства у сфері управління відходами зобов'язані:

- 1) дотримуватися вимог нормативно-правових актів у сфері управління відходами;
- 2) укладати з виконавцем послуг з управління побутовими відходами договори про надання послуги з управління побутовими відходами та вносити у встановленому порядку плату за послугу з управління побутовими відходами;
- 3) виконувати інші обов'язки, передбачені чинним законодавством України, цими Правилами з метою запобігання забрудненню навколишнього природного середовища відходами.

6.12. Органи місцевого самоврядування зобов'язані забезпечувати реалізацію прав громадян у сфері управління відходами.

6.13. Виконавчі органи міської ради зобов'язані:

- 1) проводити з підприємствами, організаціями, установами та громадянами постійну роз'яснювальну та попереджувальну роботу щодо необхідності укладення договорів про надання послуг з управління побутовими відходами, своєчасної оплати послуг з управління побутовими відходами;
- 2) вживати заходи адміністративного впливу за фактами засмічення території міста, неукладення договорів про надання послуг з управління побутовими відходами;
- 3) протидіяти утворенню стихійних звалищ і вживати заходи для їх ліквідації.

6.14. Підприємства, установи, організації, фізичні особи-підприємці, громадяни у сфері управління відходами зобов'язані:

- 6.14.1. Укласти договір про надання послуги з управління побутовими відходами з виконавцем відповідної послуги та вносити плату за надання такої послуги відповідно до встановлених тарифів;
- 6.14.2. Виконувати інші обов'язки, передбачені чинним законодавством України, цими Правилами, щодо запобігання забрудненню навколишнього природного середовища відходами.

6.14.3. Великогобаритні, ремонтні, небезпечні відходи, відходи зелених насаджень збираються окремо від інших побутових відходів.

6.14.4. Не допускати змішування відходів (сміття), що можуть бути відновлені, з відходами (сміттям), що не можуть бути відновлені.

6.14.5. Забезпечувати утримання в належному санітарному і технічному стані місць утворення та зберігання відходів (сміття), а також забезпечувати дотримання встановлених правил техніки безпеки та пожежної безпеки у таких місцях;

6.14.6. Відшкодовувати шкоду, заподіяну здоров'ю та майну громадян України, навколишньому природному середовищу, підприємствам, установам та організаціям внаслідок порушення встановлених правил управління відходами, відповідно до закону;

6.14.7. Перебезпечити побутових відходів здійснювати транспортним засобом спеціального призначення для перевезення та транспортування

відходів, що виключають можливість їх розв'язання, розсіпання, розливання та розпигнення.

6.14.8. Рішенням міської ради визначається адміністратор послуги з управління побутовими відходами. Орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає суб'єктів господарювання, які здійснюють збирання та перевезення побутових відходів, на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Виконавцем послуги з управління побутовими відходами є суб'єкт господарювання, який здійснює збирання та перевезення побутових відходів у встановленому законодавством порядку, або адміністратор послуги з управління побутовими відходами.

6.14.9. Органом місцевого самоврядування відповідно до регіонального та місцевого плану управління відходами у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, визначаються суб'єкти господарювання, які здійснюють відновлення та видалення побутових відходів.

6.14.10. Термічне оброблення (спалювання) побутових відходів дозволяється лише на спеціально призначених для цього підприємствах чи об'єктах.

6.14.11. Для забезпечення надання послуги з управління відходами житлові масиви і внутрішньовдворові території, дороги загального користування, зупинки маршрутного транспорту та інші об'єкти благоустрою населених пунктів, а також міста проведення масових заходів об'єднуються контейнерними майданчиками для роздільного збирання побутових відходів, урнами для збирання побутових відходів.

6.14.12. Забороняється несанкціоноване скидання і розміщення відходів, у тому числі побутових, у підземних горизонтах, на територіях природно-заповідного фонду, на землях природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, в межах водоохоронних зон та зон санітарної охорони водних об'єктів, в інших місцях на території міста Запоріжжя.

6.14.13. Вивезення великогабаритних і ремонтних відходів необхідно проводити по мірі їх накопичення, але не рідше одного разу на тиждень.

6.14.14. Виконавці послуг з перевезення побутових відходів інформують населення про графік перевезення побутових відходів зручним способом.

6.14.15. Рідкі відходи, що утворюються у житлових та громадських будівлях і спорудах за відсутності централізованого водопостачання та каналізації слід зберігати у випрібних ямах (виребах).

6.14.16. Виріб (вирібну яму) необхідно очищати по мірі її заповнення.

6.14.17. Забороняється розміщення рідких відходів на території приватних володінь, а також використання їх у якості добрива в сільському господарстві.

6.14.18. Вивіз, перевезення та злив рідких відходів здійснюється на очисні споруди тільки через зливні станції.

6.14.19. Забороняється вивіз побутових відходів безпосередньо на поля, городи, території зелених насаджень, лісосмуги, ліс, сквери тощо.

6.14.20. Підприємства, установи, організації, фізичні особи-підприємці, на яких покладено обов'язок з встановлення сміттєзбірників (урн, контейнерів), зобов'язані утримувати їх у належному стані, очищати від побутових відходів (сміття) по мірі їх наповнення, але не менше ніж один раз на добу, у разі їх зауряднення промивавши.

6.14.21. Власники, наймачі, користувачі у тому числі орендарі будинків, розташованих у мікрорайонах приватної забудови, для заповнення засмічення території зобов'язані збирати побутові відходи у спеціально призначені для цього контейнери (сміття), яка відповідає затвердженій органом місцевого самоврядування нормі надання послуги з управління побутовими відходами (накопичення) але не менше 50 л, виготовлені з пластику, металу) у разі застосування контейнерної системи або промарковані пакети (маркувальну тару) у разі застосування безконтейнерної системи надання послуг з управління побутовими відходами.

6.14.22. Підприємства та організації, які надають послуги з утримання будинків і прибудинкових територій, житлово-будівельні кооперативи, молодіжно-житлові комплекси, об'єднання співвласників багатоквартирних будинків тощо зобов'язані:

1) своєчасно укладати договір про надання послуги з управління побутовими відходами з виконавцем відповідної послуги та вносити плату за надання такої послуги відповідно до встановлених тарифів;

2) проводити інформаційно-роз'яснювальну роботу з мешканцями щодо виконання ними зобов'язань стосовно дотримання санітарних норм і правил утримання прибудинкових територій та сортування побутових відходів;

3) об'єднати контейнерні майданчики згідно з чинними нормами та вимогами цих Правил, встановити необхідну кількість контейнерів для збирання побутових відходів (сміття), враховуючи сортування відходів за фракціями;

4) організувати та забезпечувати регулярне миття та дезінфекцію сміттєприймальних камер, контейнерів, майданчиків і ніш, у яких встановлені сміттєві накопичувачі.

6.14.23. Суб'єкти господарювання, які здійснюють операції із збирання та перевезення побутових відходів, зобов'язані часно (згідно з договорами та нормами накопичення побутових відходів) здійснювати перевезення побутових відходів з території житлових будинків, підприємств, організацій та установ на об'єкти оброблення відходів. Вивозити відходи з контейнерів, які розташовані на прибудинкових територіях, як правило, не раніше ніж о 7.00 і не пізніше ніж о 23.00. У випадках перенакопичення побутових відходів в контейнерах для побутових відходів, допускається їх вивезення в інший необхідний час доби;

6.14.24. Контейнери для збирання та зберігання побутових відходів повинні розміщуватись на спеціально обладнаних контейнерних майданчиках із зручними під'їздами для сміттєвозів. Забороняється стоянка автотранспортних засобів на проїзній частині дороги ближче 5 м від контейнерних майданчиків та/або контейнерів для збирання побутових

відходів.

6.14.25. Контейнерні майданчики повинні відповідати вимогам Державних санітарних норм та правил утримання території населених міст, а саме:

- 1) мати водонепроникне тверде покриття;
- 2) бути обгороджені навісами та огорожею;
- 3) бути ізольованими від об'єктів обслуговування населення господарських дворів і магистральних вулиць смутою зелених насаджень шириною не менше ніж 1,5 м;

4) не бути прохідними для пішоходів і транзитного руху транспорту;

5) бути віддаленими від меж земельних ділянок навчальних та лікувально-профілактичних закладів, стін житлових та громадських будівель споруд, спортивних і дитячих майданчиків та місць відпочинку населення на відстань не менше ніж 20 м.

У виняткових випадках в районах забудови, що склалася, де немає можливості дотримання відстаней, передбачених Державними санітарними нормами та правилами утримання території населених міст, у межах «червоних ліній», місця розташування контейнерів для побутових відходів (сміттєбірників) визначаються на спеціально обладнаних контейнерних майданчиках. Місця розташування контейнерних майданчиків визначаються комісією у складі посадових осіб, за участю спеціально уповноважених органів містобудування та архітектури і Національної поліції, а також представників балансоутримувача будинку або користувачів контейнерів для побутових відходів (сміттєбірників).

6.14.26. Утримання контейнерних майданчиків здійснюється відповідно до вимог Державних санітарних норм і правил утримання території населених міст.

Власник контейнерів для зберігання побутових відходів зобов'язаний забезпечити їх миття та дезінфекцію засобами, дозволеними до використання МОЗ України.

6.14.27. Забороняється заповнювати контейнери для збору змішаних побутових відходів та роздільного збору побутових відходів палючими або тліючими відходами, снігом, льодом, відходами зелених насаджень великогабаритними та ремонтними відходами, а також відходами, що можуть поувати контейнери та транспорт спеціального призначення.

6.14.28. Великогабаритні, ремонтні, небезпечні відходи, відходи зелені насаджень збираються окремо від інших побутових відходів.

6.14.29. Організація управління відходами будівництва та знесення здійснюється утворювачем таких відходів самостійно.

6.14.30. Особи, винні за порушення у сфері управління відходами, несуть відповідно до Закону України «Про управління відходами» дисциплінарну адміністративну, адміністративно-господарську, цивільну чи кримінальну відповідальність.

6.15. Порядок санітарного очищення території міста Запоріжжя.

6.15.1. Санітарне очищення території має бути планово-регулярним і включати раціональне та своєчасне збирання, зберігання, перевезення та видалення, надійне знешкодження, економічно доцільну утилізацію побутових відходів і екологічно безпечне захоронення побутових відходів, що утворюються на території міста Запоріжжя та у місцях перебування людей, згідно цих Правил та інших нормативно-правових актів.

6.15.2. Санітарне очищення території міста Запоріжжя здійснюється на підставі укладеної та затвердженої в установленому порядку Схеми санітарного очищення міста Запоріжжя та Місцевого плану управління відходами міста Запоріжжя (після його затвердження у встановленому законодавством порядку), включає механізоване та ручне прибирання території об'єктів, елементів благоустрою, збір та видалення у встановлені місця відходів, листя, гілля, снігу, криги, належне їх видалення, обробку, утилізацію, знешкодження та інші дії, що забезпечують утримання території міста відповідно цих Правил та інших нормативно-правових актів.

6.15.3. Санітарне очищення території міста Запоріжжя здійснюється спеціалізованими підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності та підпорядкування відповідно договорів з балансоутримувачами об'єктів благоустрою.

6.16. Порядок прибирання території.

6.16.1. Роботи з прибирання території міста проводяться відповідно до цих Правил, інших нормативно-правових актів, галузевих технологічних рекомендацій.

6.16.2. На власних та закріплених територіях, які належить прибирати, підприємства, установи, організації, фізичні особи-підприємці, громадяни зобов'язані здійснювати весь комплекс робіт спрямований на наведення та постійне підтримання чистоти і порядку.

6.16.3. Регулярно прибирати від побутових відходів (сміття), бруду, гілля, опалого листа, снігу, льоду тощо, забезпечуючи утримання об'єктів, елементів благоустрою та прилеглих територій у належному стані, при цьому тротуари, велосипедні доріжки прибираються вздовж всієї ділянки будинку, будівлі, домоволодіння у межах належності.

6.16.4. Забезпечувати вивезення бруду, побутових відходів (сміття), опалого листа, гілля на відведені для цього ділянки або місця сміттєзвалища. Вивезення побутових відходів (сміття) здійснюється шляхом укладення договору про надання послуги з управління побутовими відходами з виконавцем послуги з управління побутовими відходами, визначеним у встановленому законодавством порядку. У разі перевезення побутових відходів власними силами та засобами, відновлення та видалення побутових відходів здійснюється на підставі укладених договорів із суб'єктами господарювання, які здійснюють відновлення та видалення побутових відходів, визначених органами місцевого самоврядування.

6.16.5. Регулярно мити об'єкти та елементи благоустрою, якщо їх можна мити, для утримання їх у належному стані.

6.16.6. Регулярно прибирати місця встановлення сміттєбірників, контейнерних майданчиків для збору відходів, а також місця, забруднені побутовими та іншими відходами, на територіях, прилеглих до будинків та споруд.

6.16.7. Вивезення побутових відходів з території загальною користування, ринків та від населення, що мешкає у будинках будь-якого житлового фонду, окрім приватного, здійснювати щоденно, з домового до приватного житлового фонду згідно графіку, але не менше одного разу на тиждень. Вивезення великогабаритних, ремонтних відходів проводити не менше ніж один раз на тиждень.

6.16.8. Утримувати приміщення громадських туалетів, у тому числі дворових та туалетів на кінцевих пунктах маршрутних транспортних засобів стоянках таксі у належному санітарному та технічному стані. У разі відсутності громадських туалетів та сміттєбірників на кінцевих пунктах маршрутної транспорту, особи, що здійснюють пасажирські перевезення зобов'язані моменту початку перевезень встановити біотуалет, або, за наявності існуючого туалету (біотуалету), укласти договір з власником об'єкту (біотуалет або туалету). Особи, що здійснюють пасажирські перевезення також зобов'язані встановити сміттєбірники та здійснювати їх обслуговування впродовж всього терміну дії договору перевезень.

6.16.9. Громадські вбиральні повинні утримуватися у належному стані юридичними особами, на балансі яких вони перебувають, згідно вимог нормативно-правових актів.

6.16.10. Встановлювати на території загального користування урни для видалення відходів та своєчасно їх обслуговувати.

6.16.11. Оципувати опори ліній електропередач, стовпів, парканів будівель, дерев інших елементів благоустрою від бруду, написів, оголошень інформаційно-агітаційних плакатів, реклами, листівок та інших інформаційних довідкових матеріалів тощо.

6.16.12. Регулярно знищувати бур'яни (механічним – прополювання, скошування, хімічним (застосування гербіцидів) та фізикоенотичні). Скопувати траву заввишки понад 10 сантиметрів, видалити сухостійні дерева та чагарники, видалити сухе та поламане гілля й забезпечувати їх вивезення спеціально відведених місць.

6.16.13. Регулярно обстежувати прилегли та закріплені території з метою виявлення амброзії полинолистого, карантинних рослин, здійснювати заходи з знищення.

6.16.14. Роботи з прибирання території поділяються на літні та зимові і складаються з систематичних та періодичних операцій.

6.16.15. У завдання літнього прибирання міських територій входить:

1) видалення відходів (сміття) із дорожніх покриттів з такою періодичністю, щоб його кількість на дорогах не переважувала встановлені санітарні норми;

2) видалення із проїзної частини вулиці та лотків вулиць ґрунтових наносів в міжsezонні й дощові періоди року;

3) очищення відстійників зливової/ричківних колекторів дощової водовідвідної системи (каналізації);

4) збирання опалого листя;

5) зволоження повітря для поліпшення мікроклімату у жаркі дні.

6.16.16. Основним завданням зимового прибирання дорожніх покриттів є забезпечення нормальної роботи міського транспорту та руху пішоходів.

6.16.17. Міські території взимку прибирають у два етапи:

1) розчищення проїзної частини вулиць і проїздів;

2) видалення з міських проїздів зібраного у ваги сміття.

6.16.18. Прибирання вулиць у зимку складається з наступних робіт:

1) своєчасного очищення проїзної частини від пального сміття і боротьби з утворенням криги (ущільненої кірки);

2) ліквідації ожеледі і боротьби зі зливістю покриттів вулиць;

3) видалення сніжно-крижаних накатів і ущільненої кірки сміття;

4) видалення сніжних вагі з міських вулиць (вивіз на звалища, складування, сніготанення);

5) розчищення перехресть, зупинок міського транспорту, очищенні лотків після навантаження сміття, прибирання вулиць у безсніжні дні.

6.17. Порядок заповнення забрудненого видаленими відходами вулиць, площ та інших територій загального користування.

Зобов'язання по встановленню та утриманню урни покладається на:

6.17.1. Підприємства, установи, організації незалежно від форм власності, фізичних осіб-підприємців, що утримують, експлуатують будинки, споруди, або інші об'єкти згідно з укладеними договорами, іншими документами.

6.17.2. Суб'єкти господарювання, що здійснюють торгівлю та побутове обслуговування або будь-яку із видів діяльності, які зобов'язані:

1) встановити біля входу в торгівельні зали, магазини, салони, інші приміщення з території загального користування, а також біля павільйонів, кіосків, павільйонів, інших виносних/вуличних об'єктів торгівлі та послуг урни для відходів та своєчасно їх обслуговувати;

2) укласти договір про надання послуги з управління побутовими відходами з виконавцем відповідної послуги та вносити плату за надання такої послуги відповідно до встановлених тарифів.

6.17.3. Підприємства, установи, організації, які є балансоутримувачами парків, рекреаційних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів, майданчиків для дозвілля та відпочинку, на території вказаних об'єктів.

6.17.4. Суб'єкти господарювання, які надають послуги по перевезенню населення, вантажів – відповідно вимог цих Правил.

6.18. Порядок зимового прибирання відповідних територій має забезпечувати безпечний рух пішоходів та транспорту і включати:

6.18.1. Прибирання сміття та льоду. Роботи з прибирання сміття та льоду розпочинаються з настанням снігопаду для заповнення утворення накату. В

першу чергу очищаються тротуари, велосипедні доріжки, дороги до під'їздових будинків, місця для зупинки маршрутного транспорту. Дозволяється сніг у ваги для наступного вивезення на вулицях і площі виявляють територію місць для зупинки громадського транспорту.

6.18.2. Видалення снігу та снігово-льодяних утворень. переміщенні снігу з тротуару на проїжджу частину вулиці, провулку тощо його механізованого видалення, снігові ваги розміщують на відстані не більше 1 метра від бордюру або краю проїжджої частини. Забороняється формування снігових валів на перехрестях, пішохідних доріжках, місцях для зупинки маршрутного транспорту, місцях для паркування, на трамвайному полотні місцях в'їзду у двори і на внутрішньоквартальній території, на решітчастих колодезях зливової каналізації. Зібрані сніг та лід щоденно вивозять відведені для цього ділянки.

6.18.3. Усунення снізькості. Під час ожеледиці необхідно пошкодити (обробити) пішохідні доріжки, підземні пішохідні переходи, місця для зупинки маршрутного транспорту, дороги, спуски, підйоми, протиожеледісні реалізаційні сумішами.

6.18.4. Балансоутримувачі або особи, які утримують відповідні території закріплені за ними відповідно договору або визначені цими Правилами зобов'язані:

- 1) мати власний необхідний для прибирання снігу і льоду інвентар (лопати металеві або дерев'яні, мітли, криготоруби), достатній матеріал для посилення з метою своєчасного проведення протиожеледі заходів;
- 2) прибирати сніг негайно (від початку снігопаду) для запобігання утворенню нальоту;
- 3) негайно очищати дахи, карнизи та інші елементи будинків, споруд, будівель від снігу та бруду із додержанням застережних заходів безпеки руху пішоходів, не допускаючи пошкодження покривель будинків, споруд, зелених насаджень, електромереж, рекламних конструкцій огорожувати небезпечні місця на тротуарах, переходах; вивозити сніг бруду, що зняті з дахів, карнизів та інших елементів будинків, споруд будівель протягом доби;
- 4) повністю розчищати снігові ваги над зливовістичними колодезями розміщеними на вулицях і дорогах, з яких сніг не передбачається вивозити снігозвалище;
- 5) очищати від снігу, льоду та бруду оголовки зливовістичних колодезів дощоприймачів у разі сніготанення та на початку весняного періоду;
- 6) очищати від снігу, льоду, бруду оголовки колодезів для розгалуження пожежних гидрантів, розміщених на вулицях і дорогах.

6.18.5. Суб'єкти господарювання, громадяни можуть укладати договори відповідними підприємствами про прибирання, у тому числі механічне посилення піщаною сумішшю та іншими дозвоєними для цього матеріалами вулиць, площ, перехресть, тротуарів, закріплених за ними територій, та інших

або здійснювати ці роботи самостійно.

6.18.6. Заборонено вивозити сніг та снігово-льодові утворення у невідповідні для цього місця.

6.19. Безхазяйні відходи.

6.19.1. Відходи, що не мають власника або власник яких невідомий, вважаються безхазяйними.

6.19.2. Управління з безхазяйними відходами здійснюється відповідно до Порядку вивезення та обліку безхазяйних відходів, затвердженому Кабінетом Міністрів України

6.19.3. Визначення режиму використання безхазяйних відходів, створення постійно діючих комісій з питань управління безхазяйними відходами покладається на міську раду та їх виконавчі органи. Уповноважений виконавчий орган міської ради веде облік безхазяйних відходів і несе відповідальність за комплексне використання таких відходів, додержання умов управління ними та запобігання негативному впливу їх на навколишнє природне середовище і здоров'я людей.

УП. Розміри меж прилеглої до підприємства, установ та організації території у числовому значенні

Межі утримання прилеглих територій підприємств, установ, організацій, будинків, споруд тощо визначено у цих Правилах.

7.1. Обов'язок по прибиранню та утриманню території, виникнення протиожеледісних заходів, покладено на підприємства, установи, організації, фізичних осіб-підприємців, громадян.

7.1.1. Покриття проїжджої частини проспектів, вулиць, провулків, а також покриття тротуарів, набережних, бульварів, площ покладається на уповноважені виконавчим міської ради органи.

7.1.2. Покриття тротуарів, територій, суміжних (прилеглих) з приватними домоволодіннями на відстані 5 метрів від межі земельної ділянки по периметру покладається на власників або користувачів домоволодінь, земельних ділянок та до проїжджої частини вулиці.

7.1.3. Покриття дворів, тротуарів, проїжджої частини, території, прилеглих до будівель громадської забудови, прибудинкової території, території спеціального використання, розподілі якої здійснюється на підставі земельної документації, у тому числі до будівель та територій, що утримуються ОСББ на відстані 20 метрів від межі відведеної земельної ділянки та до проїжджої частини вулиці покладається на балансоутримувача будівель, ОСББ, керуючу компанію, які згідно з договором надають послуги по утриманню відповідних територій.

7.1.4. Покриття дворів, тротуарів, майданчиків, інших суміжних (прилеглих) територій з земельними ділянками, що надані у власність або користування підприємствам, установам, організаціям, фізичними особам - суб'єктам підприємницької діяльності на відстані 20 метрів від межі земельної

ділянки та до проїжджої частини вулиці покладається на суб'єкт господарювання, які є власниками або користувачами таких ділянок.

7.1.5. Покриття тротуарів, територій, прилеглих до торгових центрів об'єктів побутового обслуговування, громадського харчування, магазинів інших об'єктів торгівлі, авторемонтних майстерень, автомийок, підприємств установ, організацій на відстані 20 метрів від меж земельної ділянки, що не у власність або користування по периметру об'єкту чи землекористування, проїжджої частини вулиці покладається на суб'єктів господарювання, які утримують або експлуатують вказані об'єкти, або управлінні компанії згідно договору надають послуги по утриманню відповідних територій.

7.1.6. Покриття тротуарів, територій, прилеглих до об'єктів торгівлі, парків, кіосків, тимчасових споруд, інших об'єктів вивозної вулиці торгівлі на відстані 20 метрів по периметру об'єкту та до проїжджої частини вулиці покладається на суб'єктів господарювання, що утримують експлуатують вказані об'єкти.

7.1.7. Прибирання та утримання території охоронних зон залізничної колії, ліній електропередач покладається на відповідні підприємства, які експлуатують згідно з нормами чинного законодавства України.

7.1.8. Прибирання та утримання території, прилеглих до АЗС, на відстані 50 метрів від меж земельної ділянки, що надана у власність або користування по периметру об'єкту та до проїжджої частини вулиці покладається на суб'єкт господарювання, які експлуатують вказані об'єкти.

7.1.9. Прибирання та утримання території, прилеглих до індивідуальних гаражів, сараїв, льохів та інших господарських споруд на відстані 10 метрів навколо них та до проїжджої частини вулиці покладається на власників користувачів цих споруд.

7.1.10. Прибирання та утримання території, прилеглих до гаражів, товариств, кооперативів, гаражно-будівельних підприємств, гаражно-будівельних кооперативів, автостоянок на відстані 20 метрів від меж земельної ділянки, що надана у власність або користування по периметру об'єкту проїжджої частини вулиці покладається на балансоутримувача або керівника вказаних підприємств.

7.1.11. Прибирання та утримання території, прилеглих до центрів теплових, трансформаторних, газорозподільних, тягових підстанцій розподільчих центрів, розподільчих шаф тощо на відстані 10 метрів по периметру об'єкту та до проїжджої частини вулиці покладається на балансоутримувача вказаних об'єктів.

7.1.12. Прибирання та утримання території лісопосадок покладається на балансоутримувача або на іншу уповноважену особу.

7.1.13. Прибирання та утримання території кінцевих трамвайних тролейбусних, автобусних, зупинок маршрутних транспортних засобів і станцій (місць стоянки) маршрутних таксі покладається на суб'єктів господарювання інших осіб, що експлуатують вказані зупинки на відстані 20 метрів по периметру споруди, місця обшаршування зупинки, стоянки та до проїжджої частини вулиці.

частини вулиці.

7.1.14. Прибирання та утримання території трамвайних, тролейбусних, автобусних, зупинок маршрутних транспортних засобів і стоянок маршрутних таксі, окрім кінцевих покладається на відповідні суб'єкти господарювання. При розміщенні об'єктів торгівлі та послуг, на зупинках маршрутного транспорту, прибирання покладається на відповідних суб'єктів господарювання на відстані 20 метрів по периметру від обшаршуваної зупинки, стоянки та до проїжджої частини вулиці. Зупинки маршрутного транспорту обов'язково обладнуються покажчиками назви зупинки та маршрутного інформационо.

7.1.15. Прибирання та утримання території місць для зупинки маршрутних транспортних засобів, крім кінцевих, де відсутні об'єкти торгівлі, покладається на відповідні суб'єкти господарювання на відстані 20 метрів по периметру від обшаршуваної зупинки та до проїжджої частини вулиці.

7.1.16. Прибирання та утримання майданчиків для паркування покладається на суб'єктів господарювання або осіб, яким вказані території надані у користування згідно з договором, іншим документом на відстані 20 метрів від обшаршування об'єкту та до проїжджої частини вулиці.

7.1.17. Прибирання та утримання території: парків, гідропарків, парків культури та відпочинку, парків-пам'яток садово-паркового мистецтва, спортивних, дитячих, меморіальних та інших, рекреаційних та санітарно-захисних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів, майданчиків для дозвілля та відпочинку покладається на їх балансоутримувачів.

7.1.18. Прибирання та утримання території автобусних вокзалів, залізничного вокзалу, станцій покладається на суб'єктів господарювання, на відстані 20 метрів по периметру споруди та до проїжджої частини вулиці.

7.1.19. Прибирання та утримання території ринків покладається на суб'єктів господарювання, що утримують об'єкти на відстані 20 метрів по периметру об'єкту та до проїжджої частини вулиці.

7.1.20. Прибирання та утримання території мостів, шляхопроводів, підземних пішохідних переходів, інших штучних споруд покладається на їх балансоутримувачів на відстані 10 метрів від периметру споруди.

7.1.21. Прибирання та утримання території трамвайних колій по 3 метри від краю колій в обидва боки та внутрішній радіус кільця розвороту покладається на їх балансоутримувача.

7.1.22. Прибирання та утримання території залізничних колій, що проходять в межах міста Запоріжжя, по 5 метрів від краю колій в обидва боки, залізничних мостів, відкосів, насипів, переїздів, переходів через колії, що знаходяться в межах міста Запоріжжя, виймок (до верхніх кромок в обидва боки) покладається на їх балансоутримувачів.

7.1.23. Прибирання та утримання території, які виведені під проєктування, забудову та прилеглої території на відстані 20 метрів від меж земельної ділянки та до проїжджої частини вулиці, здійснюється забудовником (суб'єктом господарювання), якому надана територія.

7.1.24. Регулярне прибирання та утримання територій місць за межами визначених площено контейнерних майданчиків для побутових відходів періодичністю, яка дасть можливість забезпечити їх утримання у належній санітарному стані, на відстані 5 метрів від периметру місця розташування контейнерного майданчика для побутових відходів (сміттєбірні) покладається на суб'єктів господарювання (керуючій компанії, комунальній підприємства тощо), які утримують зазначену територію.

7.1.25. Прибирання та утримання контейнерних майданчиків побутових відходів, визначених їх площею, покладається на балансоутримувача контейнерного майданчика, а у разі відсутності балансоутримувача керуючої компанії, ОСББ, комунальній підприємства тощо.

7.1.26. За суб'єктами господарювання відповідними рішеннями міської ради бути закріплені для прибирання та утримання інші території в межах Запоріжжя.

VIII. Порядок розміщення малих архітектурних форм

8.1. Порядок розміщення малих архітектурних форм (МАФ).

8.1.1. Проектування малих архітектурних форм здійснюється дотриманням Єдиних правил ремонту і утримання автомобільних доріг, електричних переїздів, правил користування ними та охорони, затверджених постановою Кабінету Міністрів України та ДВН Б.2.2-5:2011 «Планувальна забудова міст, селищ і функціональних територій. Благотвірні території».

8.1.2. Розміщення малих архітектурних форм на об'єктах благоустрою міста здійснюється відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів» з дотриманням вимог чинного законодавства України, державних стандартів, норм і правил.

8.1.3. Кількість розміщуваних малих архітектурних форм визначається залежно від функціонального призначення території і кількості відвідувачів території, виходячи з таких принципів: екологічність, безпека (відсутність гострих кутів), зручність у користуванні, легкість очищення, привабливий зовнішній вигляд.

8.1.4. Розміщення малих архітектурних форм не повинно ускладнювати або унеможливити доступ до пожежних гідрантів, підступу до зовнішніх станіонарних пожежних драбин, обладнання та засобів пожежогасіння.

8.1.5. З метою забезпечення максимально доступного користувачам територіями загального користування особами з вадами зору, малі архітектурні форми треба підбирати яскравих (контрастних) тонів або фарбувати яскравими (контрастними) кольорами.

8.1.6. Для оформлення мобільного і вертикального озеленення застосовують такі види конструкцій: трельяжі, шпалери, перголи, абики, квіткарки, вазони, навіси, амфори.

8.1.7. Садові, паркові лави необхідно розставляти згідно з планом парків, скверів, зелених зон, утримувати їх у справному стані, фарбувати

ріпше 1 разу на рік. Садові, паркові лави встановлюються та утримуються підприємствами, що утримують відповідні об'єкти благоустрою. Утримання садових, паркових лав виключає їх миття, очищення від пилу і снігу, поточний ремонт.

8.1.8. Власник, балансоутримувач, користувач зобов'язані утримувати в належному стані малі архітектурні форми, садові лави та інші елементи благоустрою відповідно цих Правил та інших вимог нормативно-правових актів.

8.1.9. Відповідальність за збереження та контроль за утриманням малих архітектурних форм, розташованих на території міста Запоріжжя, що належать до комунальної власності, покладається на їх балансоутримувача або іншу відповідальну особу.

8.1.10. Балансоутримувач, що утримує відповідний об'єкт благоустрою, зобов'язаний встановлювати та утримувати у справному стані садові, паркові лави, фарбувати їх не рідше 1 разу на рік, мити при забрудненні й очищати від снігу та здійснювати своєчасний ремонт.

8.2. Розміщення тимчасових споруд торговецького, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності.

8.2.1. Порядок розміщення та утримання тимчасових споруд торговецького, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для провадження підприємницької діяльності (далі - ТС) у місті Запоріжжі, здійснюється на підставі положень, затверджених рішенням Запорізької міської ради та Плану дислокації тимчасових споруд торговецького, побутового, соціально-культурного та іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності.

8.2.2. Кожна стаціонарна ТС має бути забезпечена зовнішнім освітленням та прилеглим покриттям удосконаленого зразка відповідно до вимог законодавства.

8.2.3. При розміщенні ТС мають бути враховані вимоги щодо пішоходів та транспортної доступності (розвантаження товарів).

8.2.4. Близько кожної ТС встановлюється однотипна урна для відходів, обов'язки з обслуговування якої покладаються на її власника. Стаціонарні ТС за бажанням власника можуть обладнуватись декоративними елементами, вазонами для квітів тощо.

8.2.5. Не допускаться користування ТС, а також пересувними елементами вуличної торгівлі, якщо їх власники не дотримуються вимог нормативно-правових актів та нормативно-технічних документів щодо благоустрою прилеглої території та забезпечення належного утримання та використання інженерної обладнання.

8.2.6. Забороняється самовільне встановлення тимчасових споруд, об'єктів торгівлі.

8.2.7. У разі необхідності прокладання лінії електроживлення та телекомунікаційних мереж, тимчасових споруд, по опорах комунальної

власності, користувач зобов'язаний отримати технічні умови у власника подальшим оформленням дозволяючих документів.

8.2.8. Тимчасові споруди для провадження підприємницької діяльності межам смуги відведення автомобільних доріг або "червоних ліній" між вулиць і доріг розміщуються за погодженням з відповідним підрозділом Національної поліції відповідно до Закону України "Про дорожній рух".

8.3. Порядок розміщення зовнішньої реклами.

8.3.1. Мовою реклами є державна мова.

8.3.2. Розміщення зовнішньої реклами на території міста здійснюється підставою дозволу, виданого у встановленому порядку виконавчим органом міської ради.

8.3.3. Роботи, пов'язані з розташуванням засобів зовнішньої реклами міській території, виконуються з дотриманням Державних будівельних України, правил охорони праці та техніки безпеки, пил Правил, проекту (організації дорожнього руху, правил проведення робіт в охоронних інженерних мереж, із забезпеченням захисту комунікацій під час проведення робіт та надглядом представників підприємств, які експлуатують комунікації.

8.3.4. Зовнішня реклама повинна відповідати таким вимогам:

- 1) розміщуватися з дотриманням вимог техніки безпеки, а саме:
 - а) розроблення необхідної технічної документації, монтаж (демонтаж) рекламного засобу здійснюється спеціалізованими підприємствами, установами та організаціями;
 - б) розташування дахових рекламних засобів забороняється попередньої технічної експертизи спеціалізованих підприємств, установ та організацій;
 - в) підключення рекламних засобів до існуючих мереж зовнішнього освітлення здійснюється відповідно до вимог, передбачених законодавством;
 - г) розташування рекламних засобів у межах охоронних зон інженерних комунікацій дозволяється за погодженням з уповноваженим зазначених комунікацій.
- 2) розміщуватися із забезпеченням видимості дорожніх світлофорів, перехресть, пішоходних переходів, зупинок транспорту загального користування та не відтворювати зображення дорожніх знаків;
- 3) освітлення зовнішньої реклами має бути рівномірним і не повинно засліплювати учасників дорожнього руху, а також не повинно освітлювати житлових будинків;
- 4) фундамент наземної зовнішньої реклами, що виступає над поверхнею землі, може бути декоративно оформлений;
- 5) на опорах наземної зовнішньої реклами, що розміщується в проїжджій частині вулиць і доріг, наноситься вертикальна дорожня розміткою світлоповертаючих матеріалів заввишки до 2 метрів від поверхні землі;
- 6) нижній край зовнішньої реклами, що розміщується над проїжджою частиною вулиць і доріг, у тому числі на мостах, естакадах тощо, не

розташовуватися на висоті не менш як 5 метрів від поверхні дорожнього покриття;

7) у місцях, де проїжджа частина вулиці межує з полами будівель або огорожами, зовнішня реклама може розміщуватися в одній з фасадів будівель або огорожами лінії.

8.3.5. Роботи, пов'язані з розташуванням рекламних засобів на території міста, вважаються закінченими після обов'язкового відновлення благоустрою місця проведення робіт та прилеглої території.

8.3.6. У разі проведення робіт, пов'язаних із розташуванням засобів зовнішньої реклами на територіях з твердим покриттям (трав'яним покровом) і необхідністю проведення земляних робіт, роботи вважаються закінченими, якщо проведено відновлення твердого покриття, трав'яного покриву, вивезено зайвий ґрунт, побудовані відходи (сміття), залишки матеріалів та виконано у повному обсязі інші роботи з відновлення благоустрою міста.

8.3.7. Розміщення зовнішньої реклами на пам'ятках історії та архітектури і в межах зон охорони таких пам'яток дозволяється на підставі дозволу, який оформлюється за участю органу виконавчої влади за погодженням з органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини.

8.3.8. Реклама алкогольних напоїв, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються алкогольні напої, не повинна розміщуватися на рекламних засобах ближче ніж за 300 метрів прямої видимості від території дитячих дошкільних закладів, середніх загальноосвітніх шкіл та інших навчальних закладів, в яких навчаються діти віком до 18 років.

8.3.9. Відповідальність за технічний та естетичний стан рекламних засобів, порушення вимог техніки безпеки під час розташування та експлуатації рекламних засобів несе розповсюдуювач зовнішньої реклами згідно з чинним законодавством.

8.3.10. Розташування рекламних засобів на перехрестях, біля дорожніх знаків, світлофорів, пішоходних переходів та зупинок транспорту загального користування, вздовж доріг дозволяється за погодженням органами Національної поліції при умові забезпечення видимості дорожніх знаків, світлофорів, перехресть, пішоходних переходів, зупинок транспорту загального користування та не відтворення зображення дорожніх знаків.

8.3.11. Рекламні засоби не повинні створювати перешкоди руху пішоходів і транспорту, механізованому прибиральному вулиць, обслуговуванню інженерних мереж і споруд, викопуванню газонів.

8.3.12. Самовільно встановлені рекламні засоби або такі, які розташовано з порушеннями порядку розміщення зовнішньої реклами на території міста Запоріжжя, визначеному відповідними рішеннями міської ради та її виконавчим комітетом, Правил благоустрою території міста Запоріжжя, а також у інших випадках, визначених нормативно-правовими актами, підлягають демонтажу в порядку, встановленому рішеннями виконавчого комітету міської ради, міською радою.

8.3.13. Проведення робіт із розташування засобу зовнішньої реклами порушенням, визначеного дозволом міста їх проведення (визначено розташування рекламною засобу), тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством, що не звільняє розповсюдженця зовнішньої реклами від відповідальності шкоди, завданої об'єкту благоустрою міста, та виконання робіт щодо повного відновлення порушених елементів благоустрою об'єкта.

8.3.14. Спеціальні конструкції які використовуються для розміщення реклами, на пішохідній доріжці (прогулярі), розміщуються на відстані не менше ніж 1 метр від будинку, будівлі, ТС та не становить перешкоди руху пішоходів на підставі дозволу, виданого виконавчим органом міської ради.

8.3.15. Забороняється розташування засобів зовнішньої реклами:

- 1) на пішохідних, велосипедних доріжках та алеях, якщо це перешкоди вільному пересуванню учасників руху;

- 2) у населених пунктах на висоті менш як 5 метрів від поверху дорожнього покриття, якщо їх рекламна поверхня виступає за межі проїжджої частини;

- 3) на територіях пам'яток садово-паркового мистецтва, природоохоронних територій, парків, на квітниках та деревах;

- 4) великорозмірних конструкцій у центральній історичній частині за винятком території транспортних магистралей, які входять до її складу за винятком зв'язку та інших інженерних комунікацій.

- 5) на мережах водопостачання, водовідведення, газопостачання, електропостачання, телефонного зв'язку, без погодження з власником водопостачання, водовідведення, газопостачання, електропостачання, телефонного зв'язку та інших інженерних комунікацій.

8.3.16. Розміщення зовнішньої реклами на пам'ятках національного місцевого значення та в межах зон охорони цих пам'яток, історичних населених місць здійснюється відповідно до Закону України «Про реєстр пам'яток, які оформляються за участю органів виконавчої влади» визначених Законом України «Про охорону культурної спадщини».

8.3.17. Забороняється вчиняти дії з організації, розповсюдження, розміщення реклами, будь-яких рекламних засобів, оголошень, повідомлень тощо безпосередньо на фасадах будинків, будівель, споруд, елементів, на підтримуючих, опорних та інших елементах контактної частини на засобах та обладнанні (у тому числі опорах) зовнішньої освіти, парканях, огорожах, стовпах, контейнерах для побутових відходів, на засобах регулювання дорожнього руху (світлофорних об'єктів та дорожніх знаків), констукційних (окрім дошок оголошень), дерев'яних, волосітчастих та інших елементах благоустрою комунальної власності. Розповсюдження реклами несе адміністративну відповідальність за самовільне розміщення рекламних засобів, спеціальних конструкцій.

8.3.18. Місця розташування рекламних засобів, дошки оголошень утримуватися в належному технічному та естетичному стані з забезпеченням

постійного прибирання та впорядкування.

8.3.19. Рекламні засоби мають утримуватися у належному технічному та естетичному стані з забезпеченням негайного відновлення пошкоджених конструкцій, заміною пошкоджених рекламних сюжетів, постійним оновленням зовнішнього вигляду рекламних засобів та рекламних сюжетів, а також містити реквізити та номер контактної телефону власника рекламного засобу або відповідальної особи.

8.3.20. Забороняється при заміні рекламного сюжету розташування транспортних засобів на території зелених насаджень.

8.3.21. Питання розміщення зовнішньої реклами також регулюються Порядком розміщення зовнішньої реклами в місті, затвердженого рішенням міської ради.

8.4. Порядок розміщення вивісок, табличок.

8.4.1. Вивіска чи табличка – мала архітектурна форма, яка є елементом на будинку, будівлі або споруді з інформативною про зареєстроване найменування особи, знаки для товарів і послуг, що належать такій особі, вид її діяльності (якщо це не випливає із зареєстрованого найменування особи), час роботи, що розміщений на зовнішній поверхні будинку, будівлі або споруди не вище першого поверху, де розташовується власне чи надане у користування особи приміщення (крім, випадків, коли суб'єкту господарювання належить на праві власності або користування вся будівля або споруда), біля входу у таке приміщення та не вважається рекламою.

8.4.2. Вивіски чи таблички:

- 1) повинні розміщуватися без втручання у несучі конструкції, легко демонтуватися, щоб не створювати перешкод під час робіт, пов'язаних з експлуатацією та ремонтом будівель і споруд, на яких вони розміщуються;

- 2) не повинні відтворювати зображення дорожніх знаків;

- 3) не повинні розміщуватися на будинках або спорудах – об'єктах незавершеного будівництва;

- 4) площа поверхні не повинна перевищувати 3 кв. метрів;

- 5) висота вивісок чи табличок на об'єктах культурної спадщини, житлового, громадського та іншого призначення не може перевищувати 50 см.

8.4.3. Вивіска чи табличка складається з таких елементів: інформаційне поле (текстова частина), підложка (або без підложки), елементи кріплення. Вивіска чи табличка розміщується на плашках дільниках поверхні фасаду вільних від архітектурних елементів. Розміщення вивіски чи таблички не повинно порушувати архітектурне рішення фасаду, закривати та пошкоджувати архітектурні елементи, вітрини, віконні проїзди, закривати номерні знаки будинків та місця, передбачені для їх розміщення, меморіальні дошки тощо. На фасадах житлових будинків вивіски не повинні мати динамічний (гульуючий) цикл освітлення та засліплювати вікна житлових квартир.

8.4.4. Розміщення декількох вивісок чи табличок на фасаді повинно здійснюватися на одному рівні. Вивіски чи таблички мають бути однакового

розміру та типу, без вертикального розміщення інформаційного поля.

8.4.5. Якщо у будинку знаходиться декілька власників (орендарів) приміщень, зовнішній вхід для яких є спільним та відсутня можливість розміщення окремої вивіски для кожного, в такому випадку розміщується спільна вивіска, або інформаційні таблицьки, виконані в єдиному стилі, однак його розміру та розміщенні за єдиним проектом.

8.4.6. Вивіска чи таблицька повинна враховувати розмір і місце розташування раніше погоджених та встановлених на цьому ж будинку вивісок, особливості фасаду будівлі, споруди.

8.4.7. Зовнішній вигляд та місце розміщення вивіски чи таблицьки визначаються проектом, розробленим спеціалізованою проектною організацією з урахуванням архітектурних особливостей фасаду будинку, на підставі паспорту зовнішнього опорядження фасаду будинку, споруди (у разі наявності).

8.4.8. У разі розташування декількох вивісок в безпосередній близькості одна від одної, які належать одному суб'єкту господарювання, або місцеву однакову інформацію та виконані в одному дизайні та мають загальну площу більш 3 кв. метрів, така конструкція вважається елементом зовнішньої реклами.

8.4.9. Текстова інформація вивісок чи таблицьок здійснюється українською мовою. Іншомовна текстова інформація вивісок чи таблицьок застосовується у разі необхідності та наявності зареєстрованого іншомовного товарного знаку або логотипу. Текстова поле вивіски чи таблицьки не повинно містити мовних та графічних помилок.

8.4.10. Проект вивіски чи таблицьки погоджується з власником місця розміщення, або відповідним ним органом (особою), департаментом архітектури та містобудування Запорізької міської ради. У разі розміщення вивіски чи таблицьки на об'єктах культурної спадщини проект необхідно погодити з управлінням містобудування та архітектури Запорізької області державної адміністрації.

8.4.11. Вимоги до проекту вивісок чи таблицьок:

- 1) ситуаційний план-схема розміщення будинку, споруди в міському середовищі;
- 2) фотофіксація існуючого об'єкта;
- 3) розміщення вивіски чи таблицьки з прив'язкою на фасаді будинку споруди;
- 4) зовнішній вигляд вивіски чи таблицьки з конструктивним рішенням, саме: кольорове рішення, табаритні розміри, конструктивне рішення перерізами, креслення видів конструкції з елементами кріплення та схем підвішення (у разі наявності);
- 5) для дахових вивісок та тих, що будуть розміщуватись в зоні підвищеного негативного впливу зовнішніх факторів (вітер, опади, сонячне випромінювання, тощо) - технічна експертиза спеціалізованих підприємств установ та організацій;
- 6) пояснювальна записка (загальні положення) з описом конструктивних рішень та матеріалу виготовлення вивіски чи таблицьки.

8.4.12. Обмеження до розміщення зовнішніх вивісок чи таблицьок на фасадах об'єктів культурної спадщини:

- 1) не дозволяється перенаписання розміщення вивісок чи таблицьок;
- 2) не дозволяється розміщення в складі вивісок чи таблицьок будь-яких елементів у вигляді архітектурних деталей та декору, які не передбачені архітектурним рішенням фасаду;
- 3) не дозволяється розміщення вивісок чи таблицьок на лоджіях, балконах, оточуючих конструкціях та з закриттям архітектурного декору фасаду;
- 4) не дозволяється розміщення вивісок чи таблицьок, які закривають охоронні знаки пам'яток культури, меморіальні дошки, номерні знаки будинків тощо;
- 5) не дозволяється розміщення вивісок чи таблицьок, які порушують архітектурно-декоративне підвішення об'єкту культурної спадщини.

8.4.13. Відповідальність за розміщення вивіски чи таблицьки та їх експлуатацію несе власник. За незадовільний зовнішній вигляд та стан вивіски чи таблицьки відповідальні особи притягуються до відповідальності згідно чинного законодавства.

8.4.14. Демонтаж вивісок чи таблицьок здійснюється у разі:

- 1) припинення юридичної особи або припинення діяльності фізичної особи-підприємця;
 - 2) припинення фактичної діяльності юридичної особи/фізичної особи - підприємця в орендованому приміщенні;
 - 3) не відповідності розміщення вивіски чи таблицьки вимогам чинного законодавства, архітектурним вимогам, державним нормам, стандартам і правилам, санітарним нормам;
 - 4) не відповідності погодженим проектним матеріалам;
 - 5) порушення благоустрою території.
- 8.4.15.** Вивіски чи таблицьки розміщені з порушенням вимог чинного законодавства підлягають демонтажу за рахунок коштів юридичних або фізичних осіб, якими вони були встановлені.

IX. Порядок здійснення самоврядного контролю у сфері благоустрою території міста Запоріжжя

9.1. Контроль у сфері благоустрою території міста Запоріжжя спрямований на забезпечення дотримання всіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, незалежно від форм власності та підпорядкування, а також фізичними особами - суб'єктами підприємницької діяльності, громадянами, у тому числі іноземцями та особами без громадянства, вимог Закону України «Про благоустрій населених пунктів», цих Правил та інших нормативно-правових актів.

9.2. Контроль у сфері благоустрою міста, у тому числі щодо охорони зелених насаджень, водоймищ, пам'яток культурної та історичної спадщини,

створення міст вільночинку громадян, утримання в належному стані прилеглих і закріплення за підприємствами, установами, організаціями територій, міська рада покладає на уповноважених осіб.

9.3. Самоврядний контроль у сфері благоустрою міста здійснюється міською радою та її виконавчими органами відповідно до законів України «Про благоустрій населених пунктів», «Про місцеве самоврядування в Україні», інших нормативно-правових актів.

9.4. Самоврядний контроль за станом благоустрою міста Запоріжжя здійснюється шляхом:

- 1) проведення перевірок територій;
- 2) проведення перевірок, рейдів, комплексних перевірок, комісійних обстежень стану території міста з наданням пріписів та оформленням актів комісійного обстеження території за фактами виявлених порушень Правил, органами контролю, які утворені міською радою, здійснюють самостійно та/або спільно з посадовими особами виконавчих органів, командних підрозділів органів державного контролю у сфері благоустрою, Управління патрульної поліції в Запорізькій області, екологічними, природоохоронними, громадськими організаціями, представниками засобів масової інформації та інше;
- 3) проведення перевірок додержання суб'єктами господарювання усіх форм власності, установами, організаціями, закладами та фізичними особами вимог нормативно-правових актів у сфері благоустрою та цих Правил;
- 4) складання посадовими особами, визначеними відповідним рішенням виконавчого комітету міської ради, протоколів про адміністративні правопорушення за фактами порушення цих Правил;
- 5) розгляд звернень підприємств, установ, організацій та громадян;
- 6) участі в обговоренні проектів благоустрою територій міста Запоріжжя, іншої технічної документації з питань благоустрою і внесення відповідних пропозицій на розгляд органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій;
- 7) подання позовів до суду про відшкодування шкоди, завданої об'єктам благоустрою внаслідок порушення законодавства з питань благоустрою міста Запоріжжя, Правил благоустрою територій міста Запоріжжя.

9.5. Для здійснення контролю за станом благоустрою територій міста Запоріжжя, виконанням цих Правил, міською радою утворюються відповідні органи з наділеними повноваженнями.

9.6. Громадський контроль у сфері благоустрою території міста Запоріжжя, здійснюється громадськими інспекторами благоустрою міста Запоріжжя, згідно з положенням, яке затверджується спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

9.7. Громадські інспектори благоустрою міста:

- 1) беруть участь у проведенні спільно з працівниками органів державного контролю рейдів та перевірок додержання підприємствами, установами, організаціями та громадянами законодавства у сфері благоустрою

населених пунктів;

2) проводять перевірки і складають протоколи про порушення законодавства у сфері благоустрою території міста Запоріжжя і подають їх органам державного контролю у цій сфері та правоохоронним органам для притягнення винних до відповідальності;

3) надають допомогу органам державного контролю у сфері благоустрою території міста Запоріжжя, у діяльності щодо запобігання порушенням законодавства про благоустрій населених пунктів;

4) здійснюють інші повноваження відповідно до закону України «Про благоустрій населених пунктів»;

5) результати громадського контролю за станом благоустрою територій підлягають оприлюдненню на зборах мешканців відповідної території та розгляду органами місцевого самоврядування в порядку, визначеному законодавством;

6) під час перевірки стану благоустрою території міста Запоріжжя, за умови виявлення порушень вимог Правил благоустрою території міста Запоріжжя, особа контролюючого органу надає суб'єкту господарювання або особі яка експлуатує чи інший уповноважений особі, усне зауваження, письмовий пріпис з визначеним терміном усунення виявлених порушень, або складає протокол про адміністративне правопорушення, відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення.

9.8. За невиконання вимог складається протокол про адміністративне правопорушення, для притягнення особи, яка не виконала вимоги пріпису, до адміністративної відповідальності.

9.9. У разі необхідності та з метою забезпечення виконання вимог цих Правил, особа контролюючого органу або інша особа звертається до територіального органу Національної поліції України, який відповідно до своїх обов'язків та наданих повноважень зобов'язаний:

- 1) надати допомогу особі контролюючого органу або іншій особі, якщо їм чиниться протидія або загрожує небезпека з боку правопорушників;
- 2) встановити особу правопорушника;
- 3) провестися затримання правопорушника;
- 4) провестися вилучення товару;
- 5) скласти протокол про адміністративне правопорушення.

Х. Вимоги до здійснення благоустрою та утримання прибудинкової території

10.1. Порядок здійснення благоустрою та утримання прибудинкової території, територій житлової та громадської забудови.

10.1.1. Благоустрій території житлової та громадської забудови здійснюється з урахуванням вимог використання цієї території згідно затвердженої містобудівної документації, регіональних і місцевих правил забудови, цих Правил та нормативно-правових актів.

10.1.2. Утримання та благоустрій придаткової території багатоквартирного житлового будинку, належних до нього будівель та споруд проводяться балансоутримувачем цього будинку або підприємством, установою, організацією, з якими балансоутримувачем укладено відповідний договір про утримання та благоустрій придаткової території.

10.1.3. Благоустрій, утримання присадибної ділянки, декоративних насаджень на ній та прилеглої до неї території, а також санітарне обрізання гілля, чагарників, яке заважає руху пішоходів або транспорту, також проводиться її власником або користувачем цієї ділянки.

10.1.4. Благоустрій, утримання житлової будинки, господарські будівлі та споруди, що в порядку визначеному чинним законодавством, взяті на облік або передані в комунальну власність як беззаявній, проводиться уповноваженим органом виконавчого комітету міської ради.

10.1.5. Надання послуг з утримання будинків і придаткових територій включає в себе:

1) забезпечення нормального функціонування жилих будівель та придаткових територій протягом усього періоду їх використання за призначенням;

2) проведення єдиної технічної політики в житловій сфері, що забезпечує виконання вимог чинних нормативів з утримання, поточного і капітального ремонту та реконструкції жилих будинків та придаткових територій.

10.1.6. Власники (балансоутримувачі), користувачі (орендарі) житлових будинків та придаткових територій зобов'язані:

1) здійснювати належне утримання придаткових, прилеглих і закріплених територій, технічне обслуговування обладнання та зовнішніх інженерних мереж житлових будинків;

2) утримувати в належному стані елементи об'єкту благоустрою придаткової території (малі архітектурні форми, дерева, інші зелені насадження, тощо) дитячі, спортивні, господарчі та контейнерні майданчики з їх обладнанням, інше обладнання, що розташовано на придаткових територіях;

3) дотримуватись вимог системи весняного та осіннього оглядів житлових будинків і придаткових територій, і засвідчувати проведені обстеження актами (не рідше ніж 2 рази на рік);

4) утримувати в належному стані внутрішні та зовнішні інженерні мережі та інженерне обладнання будинку; для проведення земляних робіт при будівництві, реконструкції та ремонті підземних інженерних мереж, отримати в установленому порядку дозвіл на порушення об'єктів благоустрою/або ордер;

5) вживати заходів для своєчасного та з належним рівнем якості відновлення елементів благоустрою, пошкоджених внаслідок проведення земляних і ремонтних робіт, ненормованих умов експлуатації та дії природних факторів;

6) своєчасно вживати заходів для безпечного та комфортного користування придатковими територіями: очищення дахів та елементів фасадів будинків і споруд від снігу та бур'янок, усунення пошкоджень будинків і споруд, усунення недоліків в оздобленні та освітленні входів до будинків;

7) вживати заходів для безпечного утримання житлових будинків, які виведені з експлуатації, відселених, аварійних та довгобудів на придаткових територіях (надійне закриття входів, вікон, прямиків та інших отворів, огороження будівель і споруд, попереджувальні написи тощо).

10.2. Благоустрій території житлової забудови садінного типу.

10.2.1. Благоустрій присадибної ділянки проводиться власником або користувачем цієї ділянки.

10.2.2. Власник (користувач) присадибної ділянки зобов'язаний:

1) своєчасно проводити капітальний і поточний ремонти домоволодінь, ремонт та фарбування надвірних будівель, воріт, парканів;

2) утримувати в належному стані територію загального користування, прилеглу до його присадибної ділянки вздовж фасадної частини садби до проїзної частини; зимове очищення прилеглої території від снігу здійснювати вздовж оторожі на край проїзної частини під механізоване прибирання;

3) благоустрій присадибної ділянки, на якій розміщені житлові будинки, господарські будівлі та споруди, що в порядку, визначеному законодавством, взяті на облік або передані в комунальну власність як беззаявній, проводиться відповідним органом місцевого самоврядування.

10.3. Забороняється паркування автотранспортних засобів на внутрішньо кварталних проїздах у безпосередній близькості до будівель та споруд, якщо це заважає безперешкодному проїзду спеціальних машин, прибиральної та аварійної техніки, вивантаженню контейнерів для збору відходів, перекирвати проїзди, проходи загального користування буд-якими засобами без відповідного документу, що надає на це право, виданого в установленому порядку виконавчим органом міської ради.

10.4. Забороняється розміщення або залишення будь-яких будівельних матеріалів (піску, щебню, тощо), будівельних відходів, інших відходів на придаткових територіях, територіях житлової та промислової забудови, прилеглий території до території житлової та промислової забудови без документа, що надає право на тимчасове порушення об'єкту благоустрою, виданого в установленому порядку виконавчим органом міської ради.

10.5. Забороняється складати опале листя, гілля на придаткових територіях, а також поряд з контейнерними майданчиками терміном понад 3 доби.

10.6. Забороняється розміщення транспортних засобів, апаратів, механізмів, які знаходяться у несправному стані, на території загального користування, вулицях, провулків, площ, територій зелених насаджень, прилеглих територій до домоволодінь.

10.7. Забороняється відведення дощових, талих вод з приватних

будинків, споруд на територію загального користування (дороги, тротуари у випадках де відсутня зливово каналізація тощо).

10.8. Відходи зелених насаджень збираються окремо від інших побутових відходів. Забороняється розміщувати відходи зелених насаджень у контейнери для збирання побутових відходів (в тому числі ремонтних).

XI. Відповідальність за порушення законодавства у сфері благоустрою

11.1. Порушенням у сфері благоустрою вважається невиконання обов'язків або порушення вимог, передбачених законами України «Про благоустрій населених пунктів», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про управління відходами», «Про систему громадського здоров'я», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про охорону атмосферного повітря», «Про охорону культурної спадщини», «Про рослинний світ», «Про тваринний світ», «Про дорожній рух», «Про рекламу», «Про поховання та похоронну справу», іншими нормативно-правовими актами та нормативно-технічними документами, що регулюють відносини та нормативності в сферах землеустрою, містобудування, охорони навколишнього середовища, озеленення території, утримання об'єктів благоустрою, будинків і споруд, освітлення території, охорони здоров'я, охорони культурної спадщини тощо.

11.2. За порушення цих Правил винні особи несуть відповідальність, встановлену Кодексом України про адміністративні правопорушення, Законом України «Про благоустрій населених пунктів», цими Правилами, іншими нормативно-правовими актами та рішеннями міської ради.

11.3. До відповідальності за порушення законодавства у сфері благоустрою населених пунктів притягаються особи, винні у:

- 1) порушенні встановлених державних стандартів, норм і правил у сфері благоустрою населених пунктів;
- 2) проектування об'єктів благоустрою населених пунктів з порушенням затвердженої в установленому законодавством порядку містобудівної документації та державних будівельних норм;
- 3) порушенні встановлених законодавством екологічних, санітарно-гігієнічних вимог та санітарних норм під час проектування, розміщення, будівництва та експлуатації об'єктів благоустрою;
- 4) порушенні Правил благоустрою території міста Запоріжжя;
- 5) порушенні режиму використання і охорони території та об'єкті рекреаційного призначення;
- 6) самовільному зайнятті території (частини території) об'єкту благоустрою міста Запоріжжя, і їх використанню не за цільовим призначенням;
- 7) пошкодженні (руйнуванні чи поуванні) вулично-дорожньої мережі інших об'єктів благоустрою міста Запоріжжя;
- 8) знищенні або пошкодженні зелених насаджень чи інших об'єктів озеленення міста Запоріжжя;

9) забрудненні (засміченні) території міста Запоріжжя;

10) неналежному утриманні об'єктів благоустрою, зокрема покриття доріг, тротуарів, освітлення території міста Запоріжжя, тощо.

11.4. Притягнення осіб, винних у порушенні законодавства у сфері благоустрою населених пунктів, до відповідальності передбаченої законом, не звільняє їх від обов'язку відшкодування шкоди, завданої внаслідок порушення вимог законодавства.

11.5. Збитки, завдані об'єкту благоустрою в результаті порушення законодавства з питань благоустрою населених пунктів, підлягають відшкодуванню в установленому порядку.

11.6. Оцінка завданих збитків проводиться балансоутримувачем у разі:

- 1) протиправного пошкодження чи знищення елементів благоустрою;
- 2) пошкодження чи знищення елементів благоустрою при:
 - а) ліквідації аварій на інженерних мережах та інших елементах благоустрою;
 - б) здійсненні ремонту інженерних мереж;
 - в) видаленні аварійних сухоствінних дерев та чагарників;
 - г) прокладанні нових інженерних мереж;
 - г) виконанні інших суцільно необхідних робіт.

11.7. У випадках пошкодження чи знищення елементів благоустрою, визначених пп. 2 п. 11.6 цих Правил, винна юридична чи фізична особа усуває пошкодження (відрізняє елементи благоустрою) власними силами або за допомогою балансоутримувачем перераховує на його рахунок суму відновленої вартості.

11.8. Відносна вартість об'єктів благоустрою визначається Порядком визначення відновної вартості об'єктів благоустрою, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України, згідно з Методикою визначення відновної вартості об'єкта благоустрою, затвердженою наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України.

11.9. Заходи, які необхідно здійснити у випадках пошкодження чи знищення елементів благоустрою, визначених пп. 1 п. 11.6 цих Правил:

- 1) уповноважена на те посадова особа, яка виявила порушення, складає протокол про вчинення адміністративного правопорушення та інформує балансоутримувача про виявлене порушення;
- 2) для реагування на заповідану об'єкту благоустрою шкоду балансоутримувач ініціює проведення засідання постійно діючої комісії, до складу якої включені представники балансоутримувача, фахівці відділів житлового та комунального господарства відповідного департаменту (управління), виконавчого органу міської ради, комунальних підприємств, тощо;
- 3) комісія проводить обстеження об'єкта благоустрою, встановлює ступінь його пошкодження чи знищення, визначає відновну вартість робіт з його відновлення (відбудови) та складає відповідний акт;
- 4) балансоутримувач пошкодженого чи знищеного об'єкта благоустрою

направляє акт разом з копією протоколу про адміністративне правопорушення на розгляд і відшкодування збитків у адміністративному чи судовому порядку згідно з чинним законодавством.

11.10. У разі, якщо особу, яка пошкодила чи знищила елементи благоустрою, не виявлено, відновлювальні роботи проводяться за рахунок власника об'єкта благоустрою.

ХІІ. Інші вимоги, передбачені цими Правилами

12.1. Обмеження щодо вживання тютюнових виробів.

12.1.1. Забороняється куріння, вживання та використання тютюнових виробів, предметів, пов'язаних з їх вживанням, трав'яних виробів для куріння, електронних сигарет, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, кальянів:

- 1) у ліфтах і таксофонах;
- 2) у приміщеннях та на території закладів охорони здоров'я;
- 3) у приміщеннях та на території навчальних закладів;
- 4) у приміщеннях та на території спортивних і фізкультурно-оздоровчих споруд та закладів фізичної культури і спорту;
- 5) у приміщеннях закладів ресторанного господарства;
- 6) у приміщеннях об'єктів культурного призначення;
- 7) у приміщеннях органів державної влади, інших державних установ, органів місцевого самоврядування;
- 8) у приміщеннях підприємств, установ та організацій усіх форм власності;
- 9) у приміщеннях готелів та аналогічних засобів розміщення громадян;
- 10) у приміщеннях турожитків;
- 11) на дитячих майданчиках;
- 12) у місцях загального користування житлових будинків;
- 13) у підземних переходах;
- 14) у транспорті загального користування, що використовується для перевезення пасажирів, у тому числі в таксі;
- 15) на вокзалах та станціях;
- 16) на зупинках маршрутного транспорту.

12.1.2. Забороняється куріння, вживання, використання тютюнових виробів, електронних сигарет, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, кальянів в аеропортах, крім спеціально відведених для цього місць.

12.1.3. Власник або уповноважені ним особи, чи орендарі відповідних споруд, окремих приміщень зобов'язані відвести спеціальні місця для куріння, обладнані витяжною вентиляцією чи іншими засобами для видалення тютюнового диму, а також розмістити наочну інформацію про розташування таких місць та про школу, якої завдають здоров'ю людини куріння тютюнових

виробів чи інші способи їх вживання. Нормативно-правовими актами можуть встановлюватися й інші обмеження щодо місць вживання тютюнових виробів.

12.2. Утримання собак, котів і хижих тварин громадянами, підприємствами, установами та організаціями.

12.2.1. Особи, які утримують домашніх та інших тварин, зобов'язані:

- 1) дотримуватись вимог цих Правил, правил громадського порядку, норм співіснування, ветеринарних та санітарно-гігієнічних норм експлуатації жилих приміщень;
 - 2) не допускати порушень прав і законних інтересів інших фізичних і юридичних осіб, не створювати загрози безпеці людей;
 - 3) забезпечити домашній тварині необхідні умови, що відповідають її біологічним, видовим та індивідуальним особливостям;
 - 4) тримати собак (власника собак, які мають у володінні та (або) користуватись земельні ділянки) на прив'язі і спускати їх з прив'язі лише на території, що має огорожу, яка унеможливило проникнення собаки за її межі, застерігати написом при вході та по периметру об'єкта території про наявність таких собак.
 - 5) виводити собак до місць та зон їх вигулу лише у наморднику (крім собак дрібних та декоративних порід та їх метисів) та на повідку (для небезпечних порід собак - на короткому повідку не більш ніж 1,2 м.) з прикріпленими до написника ідентифікуючими позначками, маючи при собі засоби для прибирання екскрементів тварини;
 - 6) забезпечити умови недопущення втечі тварини та нападу її на людей та інших тварин;
 - 7) не допускати забруднення екскрементами тварин приміщень, сходових площадок та інших місць загального користування в будинках, дворах і на вулицях, шляхом прибирання екскрементів (ця вимога не поширюється на власників собак-поводирів);
 - 8) забезпечувати своєчасне надання домашній та іншій тварині ветеринарних послуг (обстеження, лікування, щеплення тощо). При проведенні больових процедур застосовувати знеболюючі препарати;
 - 9) дотримуватись вимог нормативно-правових актів в цій сфері, санітарно-гігієнічних і ветеринарних норм та правил, а також не допускати порушень прав і законних інтересів інших фізичних і юридичних осіб та не створювати загрози безпеці людей, а також інших тварин.
- 12.2.2. Особа, яка супроводжує домашню тварину, зобов'язана **забезпечити:**
- 1) безпеку оточуючих людей і тварин, а також майна від запліднення шкоди супроводжуваною домашньою твариною;
 - 2) безпеку супроводжуваної домашньої тварини;
 - 3) безпеку дорожнього руху при проходженні з домашньою твариною біля транспортних шляхів і при їх переході шляхом безпосереднього контролю за її поведінкою.

12.2.3. При супроводженні домашніх тварин не допускається залипати їх без нагляду.

12.2.4. Особа, яка супроводжує собак безпечних порід має бути не молодше 18-ти річного віку та фізично спроможною керувати твариною.

12.2.5. Власникам домашніх тварин забороняється:

- 1) у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння вигулювати тварин;
- 2) вигулювати собак, що визнані небезпечними, без повідка і намордника у невизначених спеціально для вигулу місцях;
- 3) долучати вигул собак особам, визнаним недієздатними, психічно хворим, або фізично неспроможними керувати твариною;
- 4) примушувати тварин до виконання природних для них дій, що призводять до травмування;
- 5) нанесення побоїв, травм з метою примушування тварин до виконання будь-яких вимог;
- 6) використання тварин в умовах надмірних фізіологічних навантажень;
- 7) розводити тварин з уродженими патологіями, генетично та фізіологічно несумісних тварин;
- 8) розводити тварин зі спадково закріпленою агресивністю;
- 9) кидати тварину, залипати в безпечному становищі;
- 10) жорстко поводитись з тваринами, спричиняти біль, нестерпні фізичні та психічні страждання, залипати безоглядними, зумовлювати загинь тварини або здійснювати у відношенні до тварини інші неприпустимі дії;
- 11) викидати трупи домашніх та інших тварин, в тому числі у контейнери для збору побутових відходів;
- 12) проводити собак бої;
- 13) вигулювати або виводити в місії загального користування хижих тварин, а також хворих на інфекційні захворювання;
- 14) проводити дослідження чи науково-медичні маніпуляції на тваринах, що можуть призвести до генетичних змін;
- 15) застосовувати до тварин фармакологічних та механічних засобів допінгу;
- 16) інші дії чи бездіяльність, що суперечить принципам захисту тварин від жорстокого поводження.

12.2.6. Питання утримання та поводження з тваринами, регулюються цими Правилами, Правилами утримання собак, котів і хижих тварин промайданями, підприємствами, установами та організаціями в місті Запоріжжі, затвердженими рішенням міської ради та іншими нормативно-правовими актами.

Секретар міської ради

Регіна ХАРЧЕНКО

